

**แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
ปี 2566 - 2570
(ฉบับทบทวนปี 2568)**

**อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม**

**สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม**

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๕ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ได้จัดทำขึ้นให้เป็นแผนพัฒนา ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) และแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยน่านโยบายรัฐบาล กรมส่งเสริมการเกษตรและยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรสงคราม มาแปลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ของเกษตรกรโดยรวม โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท เพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวทางการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ฯลฯ

ในการจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตร ได้จัดทำขึ้นโดยถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดโดยยึดการทำแผนแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร ยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งหวังให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ รายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของส่วนราชการ องค์กรเอกชน ในการดำเนินการครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น ประชาชนทุกท่าน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ซึ่งต้องขอบคุณทุกฝ่ายไว้ ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๔
๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓. สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๒ ฤดูกาล	๖
๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๖
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๗
๔. เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๙
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๑๐
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๑๐
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๑
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๑
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๑๓
๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๓
๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๔
๖.๕ การศึกษา	๑๕
๖.๖ สาธารณสุข	๑๗
๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๘
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๒
๘. ข้อมูลด้านการเกษตร/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๔
๙. องค์กร/สถาบันต่างๆ	๒๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๓๑
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๓๑
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๙๙
๒. การจัดทำ TOWS Matrix	๑๐๑
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	
๑. แนวทางการพัฒนา	๑๐๕
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๑๐๕
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑๐๘
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๑๐๙
๒. สรุปรูปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๑๑๑
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
- โครงการการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน	
- โครงการป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้	
- โครงการป้องกันและกำจัดกระรอกสวน	
- โครงการป้องกันกำจัดด้วงแรดด้วยเชื้อราเมตตาไรเซียม	
- โครงการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้	
- โครงการป้องกันและกำจัดด้วงแรด, ด้วงไฟ ด้วยกับดักฟีโรโมน	
- โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอขาวใหญ่	
- โครงการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	
- โครงการเพิ่มพูนความรู้แก่เกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
- โครงการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม	
- โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	
- โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่	
- โครงการส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหารในครัวเรือน	
- โครงการส่งเสริมการทำจุลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำ บำบัดน้ำเสีย	
- โครงการวิสาหกิจชุมชน	
- โครงการปรับโครงสร้างดิน	
- โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	
- โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	
- โครงการส่งเสริมบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	
- โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตมะพร้าวสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง	
- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกลือทะเลสมุทรสงคราม	
- โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	

สารบัญ (ต่อ)

- โครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดต้นทุนการผลิตมะพร้าว
- โครงการผลิตถ่านชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอ
- แผนที่ AGRI MAP
- แผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (มะพร้าว)
- แผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (ส้มโอ)

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๒
๒. ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๓
๓. ตารางแสดงพื้นที่กลุ่มชุดดิน	๕
๔. ตารางข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๗	๗
๕. ตารางข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๘
๖. ตารางข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๘
๗. ตารางข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๗	๑๑
๘. ตารางแสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๑
๙. ตารางแสดงข้อมูลด้านประมง/การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๒
๑๐. ตารางแสดงรายได้ครัวเรือน	๑๒
๑๑. ตารางแสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสงคราม ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๓
๑๒. ตารางแสดงจำนวนประชากร	๑๔
๑๓. ตารางแสดงจำนวนสถานศึกษา	๑๕
๑๔. ตารางแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๒
๑๕. ตารางแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ	๒๔
๑๖. ตารางรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๕
๑๗. ตารางจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๕
๑๘. ตารางข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๒๖
๑๙. ตารางข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๙
๒๐. ตารางข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๓๐
๒๑. ตารางแสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๓๑
๒๒. ตารางแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๓๒
๒๓. ตารางแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร	๓๒
๒๔. ตารางแสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๓
๒๕. ตารางแสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๓๔
๒๖. ตารางแสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๓๔
๒๗. ตารางแสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร	๓๕
๒๘. ตารางแสดงข้อมูลราษฎรชาวนบ้าน	๓๖
๒๙. ตารางศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๓๘
๓๐. ตารางแสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าว	๔๑
๓๑. ตารางแสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าวอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๒
๓๒. ตารางแสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ส้มโออำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๔
๓๓. ตารางแสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ส้มโออำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๔
๓๔. ตารางแสดงทรัพยากรดินอำเภอสมุทรสงคราม	๔๘
๓๕. ตารางแสดงจำนวนขึ้นทะเบียนขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สินค้า (GI) ส้มโอขาวใหญ่	๕๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๓๖. ตารางแสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวผล	๕๔
๓๗. ตารางแสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวอ่อน	๕๕
๓๘. ตารางแสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวตาล	๕๖
๓๙. ตารางการจำหน่ายมะพร้าวในจังหวัดสมุทรสงคราม	๖๘
๔๐. ตารางแสดงรายชื่อ Smart Farmer / Young Smart Farmer ด้านมะพร้าว	๘๕
๔๑. ตารางแสดงปริมาณการปลูกส้มโอขาวใหญ่	๙๑
๔๒. ตารางแสดงปฏิทินการเพาะปลูกส้มโอขาวใหญ่	๙๔
๔๓. ตารางแสดงต้นทุนการผลิตส้มโอขาวใหญ่ต่อไร่ ปี ๒๕๖๗	๙๔
๔๔. ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๙๙
๔๕. ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)	๑๐๐
๔๖. ตารางแสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix	๑๐๑
๔๗. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนการเกษตรระดับอำเภอ	๑๑๑

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑. ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๑
๒. ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ชายเลนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๓
๓. ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔
๔. ภาพข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๕
๕. ภาพแผนภูมิกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๕
๖. ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๗	๖
๗. ภาพแสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๗
๘. ภาพแสดงค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗	๘
๙. ภาพแผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๙
๑๐. ภาพแผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๑๐
๑๑. ภาพแหล่งน้ำในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๑๐
๑๒. ภาพกราฟผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสงคราม ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๓
๑๓. ภาพแสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกร	๑๔
๑๔. ภาพแผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๓
๑๕. ภาพกราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๓
๑๖. ภาพแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๔
๑๗. ภาพแสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ	๓๑
๑๘. ภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพ	๓๒
๑๙. ภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๓๓
๒๐. ภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๓๓
๒๑. ภาพแสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๓๙
๒๒. ภาพแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินชุดดินสมุทรสงคราม	๔๕
๒๓. ภาพแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินชุดดินธนบุรี	๔๖
๒๔. ภาพแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินท่าจีน	๔๗
๒๕. ภาพแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๘
๒๖. ภาพแผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๘
๒๗. ภาพแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๔๙
๒๘. ภาพแผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว	๕๒
๒๙. ภาพแผนภูมิแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว	๕๓
๓๐. ภาพแสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	๕๓
๓๑. ภาพแสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ มะพร้าวผล มะพร้าวอ่อน และมะพร้าวตาล	๕๗
๓๒. ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวผล)	๖๔
๓๓. ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวอ่อน)	๖๕
๓๔. ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวตาล)	๖๖

สารบัญภาพ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๓๕. ภาพการเพิ่มมูลค่าสินค้า (มะพร้าว)	๗๘
๓๖. ภาพแผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกส้มโอขาวใหญ่	๘๙
๓๗. ภาพแผนที่แสดงพื้นที่ปลูกส้มโอขาวใหญ่	๙๐
๓๘. ภาพสถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (ส้มโอ)	๙๕

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

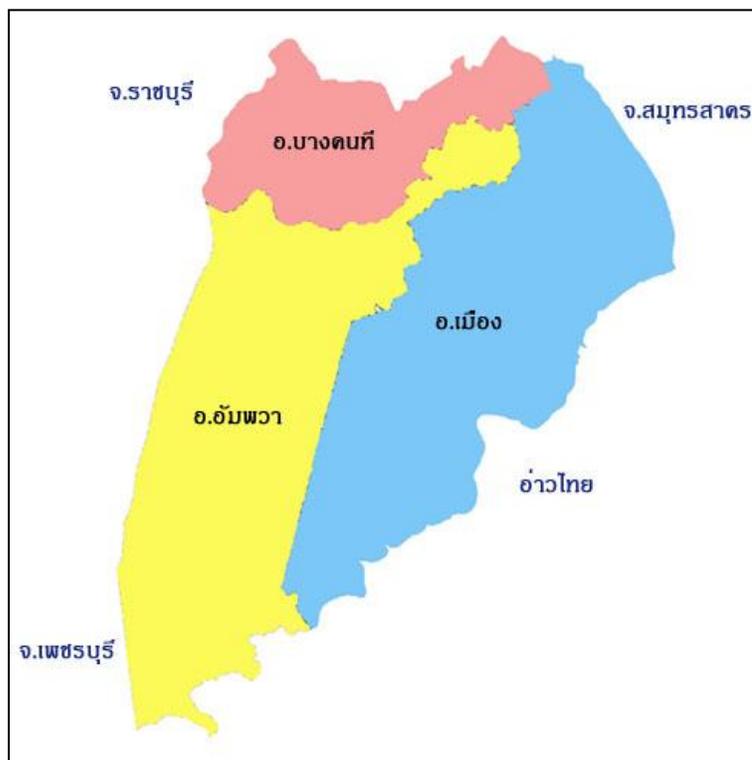
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีพื้นที่ ๑๐๕,๖๒๕ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๗ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีประชากรอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสงคราม รวมจำนวน ๑๐๕,๙๒๓ ราย มีครัวเรือนทั้งหมด ๓๔,๙๘๑ ครัวเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๔๑,๖๙๑ ไร่ มีครัวเรือนทำการเกษตรทั้งหมด ๓,๒๓๖ ครัวเรือน

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดราชบุรี และจังหวัดสมุทรสาคร โดยมีลำคลองดอนมะโนราและลำคลองรางหัวตำลึงในเขตท้องที่ อำเภอบางคนที และอำเภอเมืองสมุทรสาครเป็นเขตแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับทะเลอ่าวไทยตรงปากแม่น้ำแม่กลอง และจังหวัดเพชรบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสาคร ที่คลองพรมแดนท้องที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดราชบุรี โดยมีลำคลองวัดประดู่ เป็นแนวแบ่งเขตในเขตท้องที่อำเภออัมพวา

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มาสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น จำนวน ๒ เทศบาล ๙ อบต. ๑๑ ตำบล ๘๗ หมู่บ้าน ๑๔ ชุมชน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๒ แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล หมู่ที่	ตำบล แม่กลอง	ตำบล คลองเขิน	ตำบล คลองโคน	ตำบล บางขัน แตก	ตำบล บางแก้ว	ตำบล ท้ายหาด	ตำบล นาง ตะเคียน	ตำบล บางจะ เกร็ง	ตำบล ลาดใหญ่	ตำบล บ้านปรก.	ตำบล แหลม ใหญ่
๑	ชุมชน วัดใหญ่	บ้านนาง ตะเคียน	บ้าน คลองคต	บ้านบาง นางจิ้น	บ้านบาง ประจันต์	บ้านท้าย หาด	บ้านคลอง กก	บ้าน รามัญ	บ้านบาง ประจันต์	บ้านคลอง ลัดจวน	บ้านคลอง ด่าน
๒	ชุมชนซอย วัดหลังบ้าน	บ้าน ปากลัด	บ้านคลอง โคน	บ้าน โพรงนาง	บ้านบาง แก้ว	บ้านคู้ งลมทวน	บ้านบาง สะไ้	บ้านบาง จะเกร็ง	บ้านสาม เรือน	บ้าน แหลมเตย	บ้านคลอง ด่าน
๓	ชุมชน เอกชัย	บ้าน คลองเขิน	บ้านคลอง โคน	บ้านนาง พิมพ์	บ้านคลอง กลาง	บ้านท้าย หาด	บ้านลาด เป็ง	บ้านคลอง กลาง	บ้านสาม แก้ว	บ้านบ้าน ปรก	บ้านคลอง ด่าน
๔	ชุมชน ซอยชุมชน สาย โทรศัพท์	บ้าน คลองเขิน	บ้าน แพรก ทะเล	บ้านคลอง บ่อ	บ้านลัด กะปิ	บ้านบาง แสนน้อย	บ้านนาง ตะเคียน	บ้านคู ฉี	บ้านบาง กระบูน	บ้านสวน ป่า	บ้านสาม แยกเตา ปูน
๕	ชุมชนวัดเพชร สมุทรวรวิหาร	บ้าน ดาวโด่ง	บ้านคลอง ช่อง	บ้านคลอง จัน	บ้านบาง บ่อ	บ้านบาง หัวกรวด	บ้านนาง ตะเคียน	บ้าน รามัญ ตะวันตก	บ้านลาด ใหญ่	บ้านโรง ธรรม	บ้านมอ บ
๖	ชุมชนตลาด	บ้าน วัดใหม่	บ้าน ประชาชม ชื่น	บ้านมอ บ	บ้านโรง กุง	บ้านบาง แสม	บ้านบัง ป็น		บ้าน ตะวันจาก	บ้านลม ทวน	บ้าน แหลม ใหญ่
๗	ชุมชนวัดป้อม แก้ว	บ้าน สวนทุ่ง	บ้านคลอง ช่องน้อย	บ้านบาง ข้างตาย	บ้านโรง พิน		บ้านบาง สะไ้		บ้านบาง สะไ้	บ้าน แหลม ลมทวน	บ้านคลอง สองร่อง
๘	ชุมชนวัดธรรม นิมิต	บ้าน คลองเขิน		บ้านศาลา พักร้อน	บ้านปาก มาบ				บ้านสน ช	บ้านลม ทวน	บ้าน จัดสรร คลองด่าน
๙	ชุมชนบางจะ เกร็ง ๑	บ้าน สวนทุ่ง		บ้านศาลา พักร้อน	บ้าน ชายทะเล				บ้าน ตะวันจาก ใหม่	บ้านคลอง ละคร	
๑๐	ชุมชนบางจะ เกร็ง ๒			บ้านบาง ตื่นเป็ด	บ้านบาง บ่อล่าง				บ้านเขต เมือง	บ้านแก้ว ฟ้า	
๑๑	ชุมชนบางจะ เกร็ง ๓,๔			บ้านคลอง เก่า					บ้านลาด ใหญ่ ๒	บ้านวัด จุฬา	
๑๒	ชุมชนแหลม ใหญ่			บ้านน้ ด					บ้านเอก ชัย		
๑๓	ชุมชนวัดประ ทุมคณาวาส										
๑๔	ชุมชนสะพาน ๔-วัดพวงมาลัย										

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ,พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
แม่กลอง	๕,๗๓๔	-	๑	๑๔	๑๑,๐๔๕
คลองเขิน	๔,๖๒๖.๕	๑	-	๙	๑,๗๘๕
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๑	-	๗	๑,๔๖๗
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๑	-	๑๒	๒,๘๘๙
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๑	-	๑๐	๔,๘๘๙
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๑	-	๖	๒,๒๖๑
นางตะเคียน	๑๐,๔๓๗	๑	-	๗	๑,๙๙๗
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	-	๑	๕	๑,๘๙๕
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๑	-	๑๒	๘,๘๗๔
บ้านปรก	๓,๗๓๗.๕	๑	-	๑๑	๓,๗๓๗
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๑	-	๘	๓,๑๒๕
รวม	๑๐๕,๖๒๕	๙	๒	๑๐๑	๔๓,๙๒๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ อำเภอเมืองสมุทรสงครามไม่มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูงพื้นที่ โดยทั่วไปของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป็นที่ราบลุ่มติดชายทะเล อ่าวแม่กลองบางแห่งเป็นที่ราบลุ่ม น้ำทะเลท่วมถึงเป็นป่าไม้ผสมไม้โกงกาง นากลือ นากุ้ง ส่วนบริเวณตอนเหนือขึ้นไปเป็นที่เพาะปลูกมีสวนมะพร้าว ไม้ยืนต้น และพืชผักต่าง ๆ

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ชายเลนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพความลาดชัน ของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีความลาดชันน้อยมาก

ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอเมืองสมุทรสงครามมีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๘

ชุดดิน : ชุดดินดำเนินสะตวก (Dn) ชุดดินสมุทรสงคราม (Sso) และชุดดินธนบุรี (Tb)

ลักษณะเด่น : กลุ่มชุดดินที่มีการยกร่อง เพื่อเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินจากนาข้าวเป็นพืชผักหรือไม้ผล ทำให้ลักษณะและสมบัติดินในแต่ละพื้นที่ไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับลักษณะและสมบัติดินเดิมก่อนมีการยกร่อง และวิธีการเตรียมแปลงปลูก โดยทั่วไปจะนำดินชั้นล่างที่มีโครงสร้างแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ชั้นดินที่เป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเค็มมาไว้ที่ผิวดิน ทำให้ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช จำเป็นต้องมีปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุแก้ไขความเป็นกรดรุนแรงมากหรือความเค็มของดิน ก่อนที่จะมีการปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

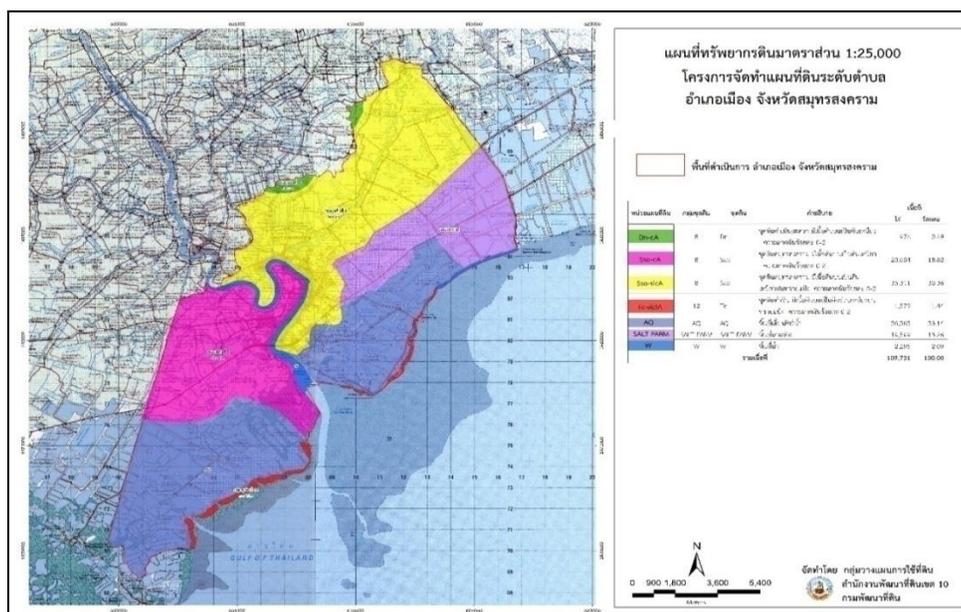
๒) กลุ่มชุดดินที่ ๑๒

ชุดดิน : ชุดดินท่าจีน (Tc)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเลนเค็มชายทะเลและไม่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินเลนเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำวัน มีความสามารถในการทรงตัวของต้นพืชต่ำมาก ทำให้พืชล้มง่าย และมีน้ำทะเลท่วมเป็นประจำทุกวัน

แนวทางการจัดการ : ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรทุกประเภท บางพื้นที่ใช้ทำนาเกลือและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บริเวณพื้นที่ดินเสื่อมโทรม ควรปลูกป่าชายเลน และพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีบ่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ทางน้ำธรรมชาติ สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน ควรสงวนไว้ให้เป็นที่อยู่อาศัย แนวกันชนของลมและคลื่นแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์น้ำและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ที่อยู่ในป่าชายเลน

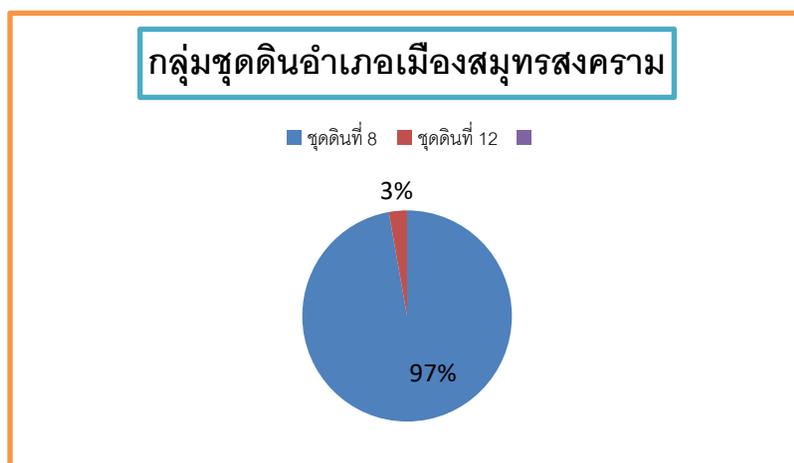

ภาพที่ ๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา: กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข. ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)											ผลรวมทั้งหมด
	แม่กลอง	บางขันแตก	ลาดใหญ่	บ้านปรก	บางแก้ว	ท้ายหาด	แหลมใหญ่	คลองเขิน	คลองโคน	นางตะเคียน	บางจะเกร็ง	
๘	๔,๗๑๐	๘,๐๐๔	๑๒,๕๙๐	๓,๗๙๖	๑,๐๑๒	๒,๒๓๘	๖,๙๐๗	๔,๒๙๙	๒,๐๑๓	๙,๓๒๔		๕๔,๘๙๓
๑๒					๑,๓๖๖		๒๑๗		๘๗๕		๑๓๔	๑,๕๘๐
ผลรวมทั้งหมด	๔,๗๑๐	๘,๐๐๔	๑๒,๕๙๐	๓,๗๙๖	๑,๓๖๖	๒,๒๓๘	๗,๑๒๔	๔,๒๙๙	๒,๘๘๘	๙,๓๒๔	๑๓๔	๕๖,๔๗๓

ที่มา: กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข. ๑๐ ,พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๕ แผนภูมิกลุ่มชุดดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา: กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข. ๑๐ ,พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑. สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงครามอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมซึ่งพัดประจำเป็นฤดูกาล ๒ ชนิด โดยพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่าลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลของลมนี้ทำให้บริเวณจังหวัดสมุทรสงครามมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป

๓.๒. ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดสมุทรสงคราม ออกเป็น ๓ ฤดูดังนี้

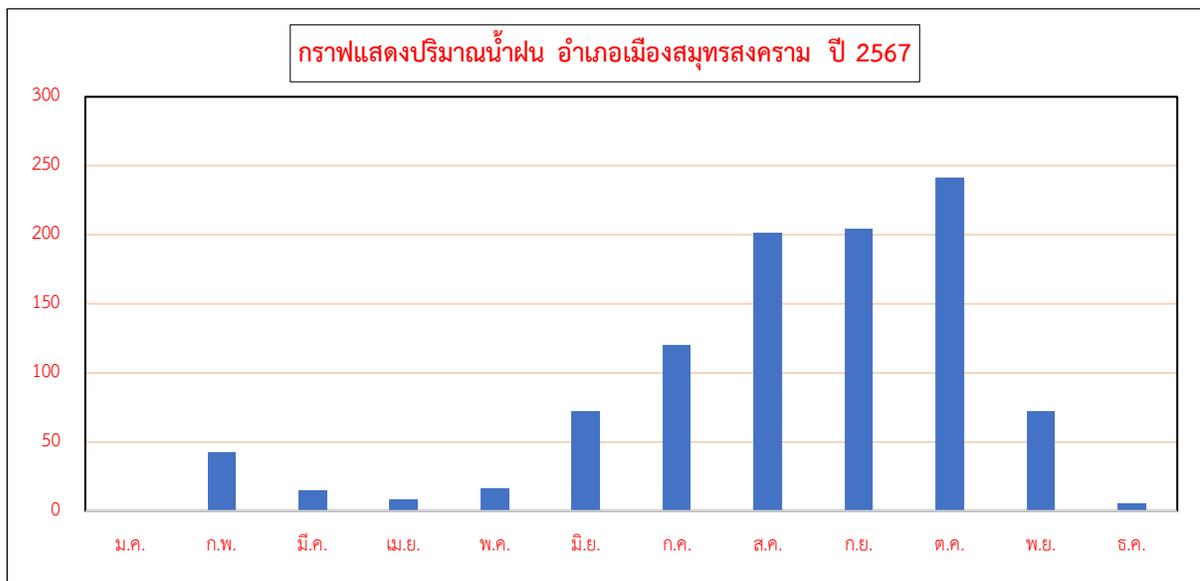
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวในระหว่างเดือนธันวาคมและมกราคม

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนพฤษภาคม

- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียมาฝนและความชุ่มชื้นเข้ามายังประเทศไทย จึงทำให้มีฝนชุกทั่วไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนตุลาคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑,๐๙๑.๒ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนตุลาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๔.๒ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดใน เดือนตุลาคม โดยมีปริมาณ ๒๑๘.๐ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๗
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา พ.ศ. ๒๕๖๘)

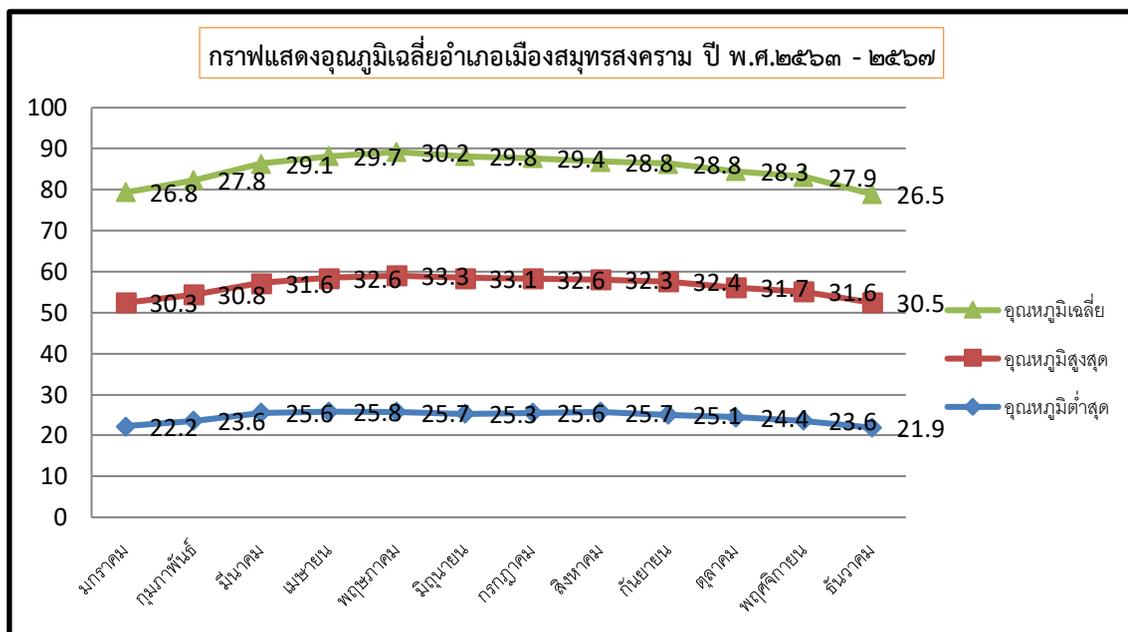
ตารางที่ ๔ ข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๐
๒	กุมภาพันธ์	๔๒.๘
๓	มีนาคม	๑๔.๙
๔	เมษายน	๘.๙
๕	พฤษภาคม	๑๖.๖
๖	มิถุนายน	๗๒.๑
๗	กรกฎาคม	๑๒๐.๓
๘	สิงหาคม	๒๐๑.๖
๙	กันยายน	๒๔๐.๗
๑๐	ตุลาคม	๒๔๑.๘
๑๑	พฤศจิกายน	๗๒.๓
๑๒	ธันวาคม	๕๕.๒
	รวม	๑๕๘๔.๐
	เฉลี่ย/ปี	๘๔.๓๗

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓.๔. อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ย ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๒ - ๒๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๐ - ๓๓ องศาเซลเซียส

รูปที่ ๑ รูปภาพแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

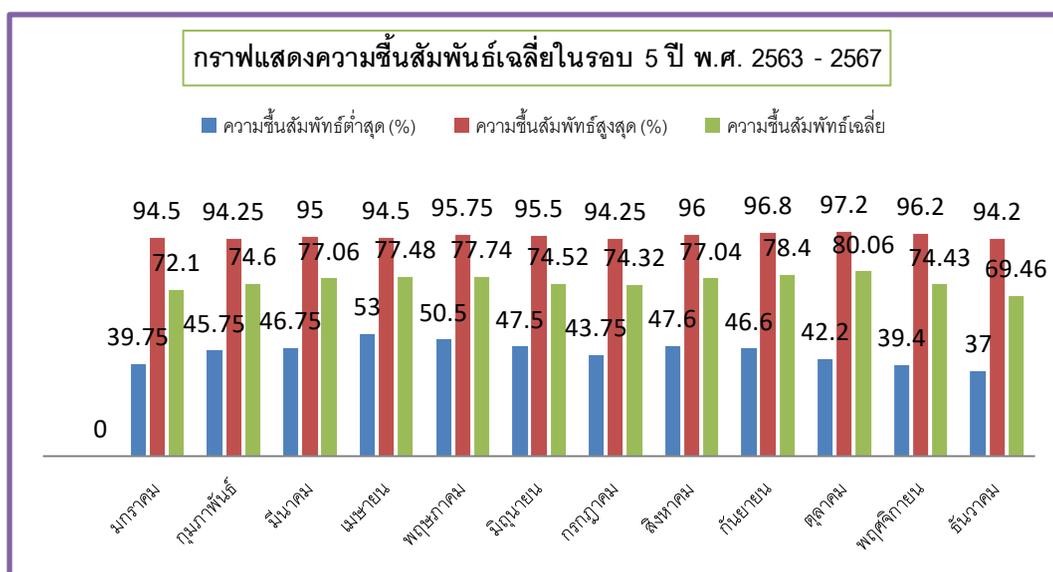
ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๒.๒	๓๐.๓	๒๖.๘
กุมภาพันธ์	๒๓.๖	๓๐.๘	๒๗.๘
มีนาคม	๒๕.๖	๓๑.๖	๒๘.๑
เมษายน	๒๕.๘	๓๒.๖	๒๙.๗
พฤษภาคม	๒๕.๗	๓๓.๓	๓๐.๒
มิถุนายน	๒๕.๓	๓๓.๑	๒๙.๘
กรกฎาคม	๒๕.๖	๓๒.๖	๒๙.๔
สิงหาคม	๒๕.๗	๓๒.๓	๒๘.๘
กันยายน	๒๕.๑	๓๒.๔	๒๘.๘
ตุลาคม	๒๔.๔	๓๑.๗	๒๘.๓
พฤศจิกายน	๒๓.๖	๓๑.๖	๒๗.๙
ธันวาคม	๒๑.๙	๓๐.๕	๒๖.๕

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

ความชื้นสัมพัทธ์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีปริมาณความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗ โดยมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ๓๗ - ๕๓ เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดเฉลี่ย ๙๔ - ๙๗ เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ ๘ แสดงค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๗

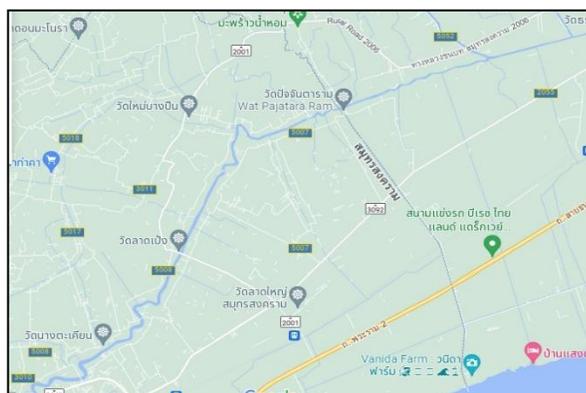
เดือน	ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด (%)	ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด (%)	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)
มกราคม	๓๙.๗๕	๙๔.๕๐	๗๒.๑๐
กุมภาพันธ์	๔๕.๗๕	๙๔.๒๕	๗๔.๖๐
มีนาคม	๔๖.๗๕	๙๕.๐๐	๗๗.๐๖
เมษายน	๕๓.๐๐	๙๔.๕๐	๗๗.๔๘
พฤษภาคม	๕๐.๕๐	๙๕.๗๕	๗๗.๗๔
มิถุนายน	๔๗.๕๐	๙๕.๕๐	๗๔.๕๒
กรกฎาคม	๔๓.๗๕	๙๔.๒๕	๗๔.๓๒
สิงหาคม	๔๗.๖๐	๙๖.๐๐	๗๗.๐๔
กันยายน	๔๖.๖๐	๙๖.๘๐	๗๘.๔๐
ตุลาคม	๔๒.๒๐	๙๗.๒๐	๘๐.๐๖
พฤศจิกายน	๓๙.๔๐	๙๖.๒๐	๗๔.๔๓
ธันวาคม	๓๗.๐๐	๙๔.๒๐	๖๙.๔๖

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางรถยนต์เป็นเส้นทางในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร (ภาพที่ ๙)

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

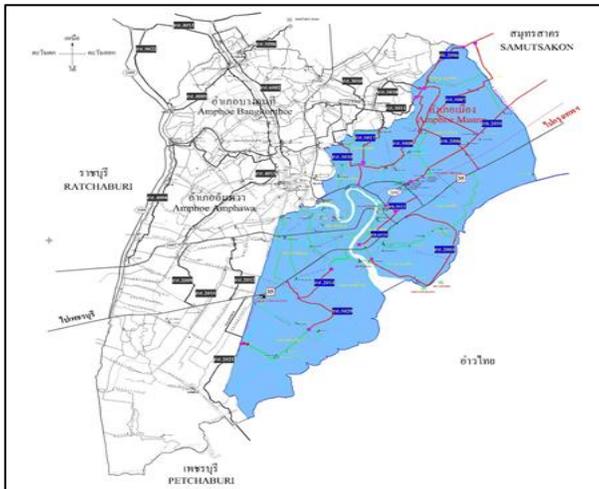
(ที่มา : แขวงทางหลวงชนบทสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด

ทางรถไฟ รถไฟ สายแม่กลอง (สมุทรสงคราม) – ท่าฉลอม (สมุทรสาคร)
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี
ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๓๕ เส้นทางระหว่างถนนเอกชัย (จุดเริ่มต้นหน้าขนส่งจังหวัด
สมุทรสงคราม) ถึง ถนนพระราม ๒ ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
(ที่มา : ขวางทางหลวงชนบทสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘)

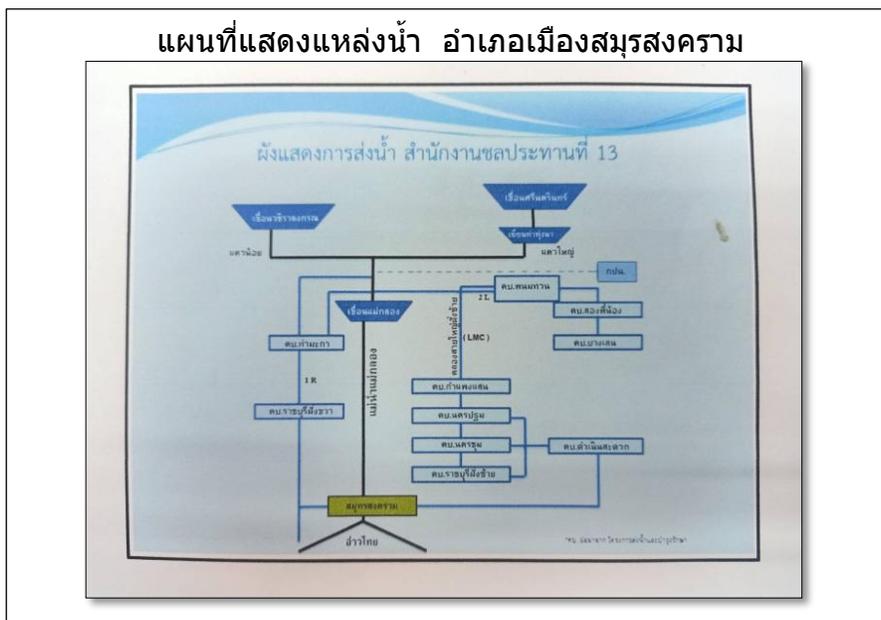
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอเมืองสมุทรสงครามเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๑)

แหล่งน้ำสายหลัก คือ แม่น้ำแม่กลอง ที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามใช้อุปโภคบริโภค และรับน้ำจากการระบายท้ายเขื่อนแม่กลองเพื่อรักษาระบบนิเวศน์

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่
- ไม่มี

ภาพที่ ๑๑ แหล่งน้ำในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา : ชลประทานจังหวัดสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๔๒,๑๑๒ ไร่ (ร้อยละ ๔๑.๖๗ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม พ.ศ. ๒๕๖๘) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๗ กลุ่ม กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑๔ กลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๗ กลุ่ม

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ปี ๒๕๖๘

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
แม่กลอง	๕,๗๓๔	๐	๐	๐	๐	๐	๑,๒๒๙	๐	๓	๑,๒๒๙
คลองเขิน	๔,๖๒๖.๕	๐	๐	๐	๐	๒๖	๒,๙๔๘	๓	๐	๒,๙๗๗
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๐	๐	๐	๐	๒	๒๖๑	๐	๐	๒๖๓
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๐	๐	๐	๐	๒๓๔	๕,๖๐๓	๙	๑๐	๕,๘๕๖
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๐	๐	๐	๐	๑๓	๕๑	๐	๙	๖๔
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๐	๐	๐	๐	๒๕	๑,๐๓๒	๐	๑	๑,๐๕๗
นางตะเคียน	๗,๙๗๐	๐	๐	๐	๐	๕๖	๖,๑๙๑	๔	๗	๖,๒๕๑
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	๐	๐	๐	๐	๕	๙๙	๐	๐	๑๐๔
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๐	๐	๐	๐	๙๙	๓,๕๙๗	๒	๒๒	๓,๖๙๘
บ้านปรก	๓,๗๓๗	๐	๐	๐	๐	๔	๕๙๑	๑	๔	๕๙๖
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๐	๐	๐	๐	๓	๒,๗๗๕	๐	๑๓๙	๒,๗๗๘
พื้นที่รวม	๑๐๕,๖๒๕	๐	๐	๐	๐	๔๖๗	๒๔,๓๗๗	๑๙	๔๖๗	๒๔,๘๖๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
แม่กลอง	๑๐๗	-	-	-	-	๑,๔๐๗	๕๘	-	-
คลองเขิน	๑๘๐	-	-	-	-	๓,๑๖๙	๗๑๖	-	-
คลองโคน	๑๑๙	๑๐	-	-	-	๑,๕๕๒	๒๒๔	-	-
บางขันแตก	๑๑๗	-	-	-	-	๓,๐๒๗	๔๔๕	-	-
บางแก้ว	๗๘	-	-	-	-	๓,๓๕๖	๑๗๐	-	-
ท้ายหาด	๖๕	๘	-	-	-	๙,๕๕๒	๖๑	-	-

นางตะเคียน	๑๑๓	-	-	-	-	๒,๘๒๖	๑๖๓	-	-
บางจะเกร็ง	๙๖	-	-	-	-	๑,๓๒๕	๒๐๑	-	-
ลาดใหญ่	๑๐๓	๓๖	-	๓	-	๒,๕๒๒	๙๖๓	-	-
บ้านปรก	๑๒๓	๒๖	-	-	-	๒,๗๕๙	๑๒๒	-	-
แหลมใหญ่	๘๓	-	-	-	-	๑,๑๔๗	๒๐๘	-	-
รวมทั้งหมด	๑,๑๘๔	๘๐	-	๓	-	๓๒,๖๓๒	๓,๓๘๑		

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์-.....แห่ง คือ-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน-.....แห่ง คือ.....-.....
ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....-.....แห่ง คือ.....-.....
ชื่อฟาร์ม.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี)

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
แม่กลอง	๑๑	๔	-	๓	-	๑	๓
คลองเขิน	๑๒	-	-	-	๑๑	-	๑
คลองโคน	๘๒๙	๒๒	-	๔	-	-	๘๐๓
บางขันแตก	๓	-	-	๒	-	๑	-
บางแก้ว	๗๐	๒๒	-	๓๗	๑	-	๑๐
ท้ายหาด	๒	-	-	-	-	๒	-
นางตะเคียน	๘๓	๖	-	๗๐	๖	-	๑
บางจะเกร็ง	๑๐๘	๒	-	๑๑	-	-	๙๕
ลาดใหญ่	๕๒	๒๒	๒	๒๓	๕	-	-
บ้านปรก	๑	-	-	๑	-	-	-
แหลมใหญ่	๒๔๔	๑๐	-	๑๓	-	-	๒๒๑
รวมทั้งหมด	๑,๔๑๕	๘๘	๒	๑๖๔	๒๓	๔	๑,๑๓๔

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๑๐ แสดงรายได้ครัวเรือนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

รายได้ครัวเรือน	ครัวเรือน	เฉลี่ย (บาท/ครัวเรือน/ปี)
เกษตรกรที่มีรายได้ในภาคเกษตรกร	๒,๙๙๑	๕๙,๕๐๐
เกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคเกษตรกร	๗๘๑	๘๔,๖๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

๓.๑ สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่จะไม่ทำสินเชื่อ เพราะเกษตรกรมีอาชีพที่ไม่ต้องลงทุนกับอาชีพ และสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ พยายามจะไม่กู้หนี้ยืมสิน ใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้เกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงครามไม่มีหนี้สิน

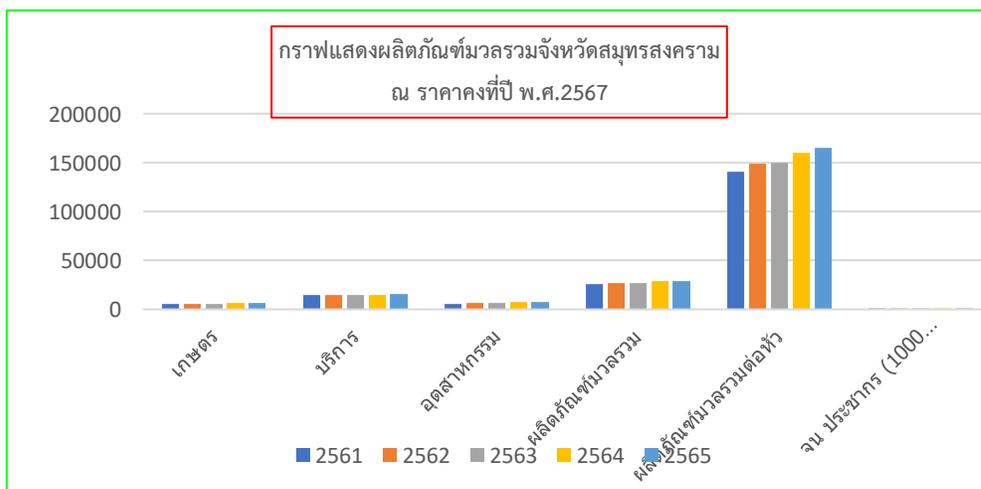
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เท่ากับ ๒๙,๒๐๑ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๖) มีมูลค่า เท่ากับ ๒๘,๔๗๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๗๓๐ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๕๖

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปีในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๖๕,๒๗๙ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๖) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๕๙,๙๗๗ บาท จำนวน ๕,๓๐๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๓

ตารางที่ ๑๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสงคราม ณ ราคาคงที่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
ภาคเกษตร	๕,๒๙๘	๕,๕๖๔	๕,๙๔๗	๖,๔๙๑	๖,๓๐๙
ภาคบริการ	๑๔,๗๐๑	๑๔,๘๑๖	๑๔,๗๓๕	๑๔,๙๓๐	๑๕,๔๗๒
ภาคอุตสาหกรรม	๕,๖๓๗	๖,๔๒๖	๖,๑๘๖	๗,๐๔๙	๗,๔๒๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๒๕,๖๓๖	๒๖,๘๐๖	๒๖,๘๖๘	๒๘,๔๗๑	๒๙,๒๐๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๑๔๐,๙๕๒	๑๔๘,๔๕๕	๑๔๙,๘๘๐	๑๕๙,๙๗๗	๑๖๕,๒๗๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๑๘๒	๑๘๑	๑๗๙	๑๗๘	๑๗๗

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสมุทรสงคราม

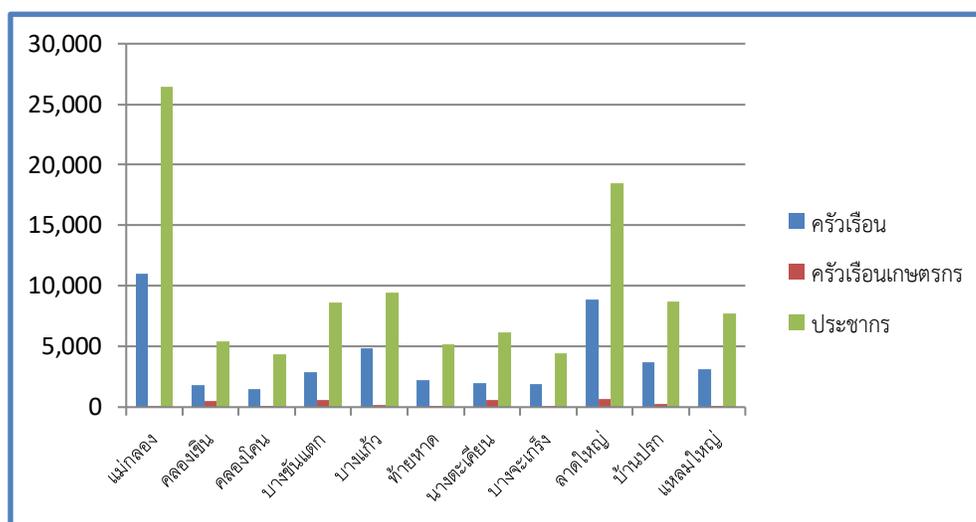
(ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๘)

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีประชากรทั้งสิ้น ๑๐๔,๐๑๘ คน จำนวนครัวเรือน ๔๔,๕๒๖ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๔๙,๕๑๗ คนหญิง ๕๔,๕๐๑ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็น ตำบล ดังนี้

ตารางที่ ๑๒ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	แม่กลอง	๑๑,๓๔๔	๑๔๕	๑๒,๐๙๕	๑๓,๕๒๘	๒๕,๖๒๓
๒	คลองเขิน	๑,๘๙๕	๖๑๙	๒,๖๐๙	๒,๘๑๔	๕,๔๒๓
๓	คลองโคน	๑,๔๙๗	๑๒๐	๒,๑๒๒	๒,๑๗๘	๔,๓๐๐
๔	บางขันแตก	๓,๐๑๒	๑๐๔๑	๔,๑๐๑	๔,๔๗๐	๘,๕๗๑
๕	บางแก้ว	๕,๐๕๑	๒๗๗	๔,๕๕๒	๔,๙๙๓	๙,๕๔๕
๖	ท้ายหาด	๒,๓๑๗	๑๗๐	๒,๔๘๑	๒,๖๕๔	๕,๑๓๕
๗	นางตะเคียน	๒,๑๑๑	๗๙๔	๒,๙๓๒	๓,๒๕๗	๖,๑๘๙
๘	บางจะเกร็ง	๑,๙๔๑	๗๓	๒,๑๖๗	๒,๒๒๒	๔,๓๘๙
๙	ลาดใหญ่	๙,๒๙๑	๘๔๖	๘,๗๓๐	๙,๙๓๒	๑๘,๖๖๒
๑๐	บ้านปรก	๓,๘๔๙	๒๔๖	๔,๐๐๖	๔,๕๗๓	๘,๕๗๙
๑๑	แหลมใหญ่	๓,๒๒๔	๒๖๒	๓,๗๒๒	๓,๘๘๐	๗,๖๐๒
รวม		๔๕,๕๓๒	๔,๕๙๓	๔๙,๕๑๗	๕๔,๕๐๑	๑๐๔,๐๑๘

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๓ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนสถานศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีสถานศึกษา หรือ โรงเรียนทั้งสิ้น ๔๘ แห่ง แยกออกเป็น ดังนี้

อำเภอ	สังกัด	อนุบาล - ประถม	อนุบาล - ม.ต้น	อนุบาล - ม.ปลาย	ม.ต้น - ม.ปลาย	ปริญญา	รวม
เมือง สมุทรสงคราม	สพป.	๒๔	๗	-	-	-	๓๑
	สพม สศ สส	-	-	-	๓	-	๓
	สช	๓	๑	๑	-	-	๕
	อปท.	๓	-	๒	-	-	๕
	สอศ.	-	-	-	๒	๑	๓
	อว	-	-	-	-	๑	๑
	รวม		๓๐	๘	๓	๕	๒

๑. โรงเรียนอนุบาล-ประถมศึกษา

๑.๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน...๒๔...แห่ง คือ

๑.๑.๑ โรงเรียนวัดคลองโคน

๑.๑.๒ โรงเรียนวัดธรรมประสิทธิ์

๑.๑.๓ โรงเรียนวัดท้ายหาด(พลอยเจียเส็ง)

๑.๑.๔ โรงเรียนวัดธรรมมาธาราม(ประชารัฐสมุทรการอุปถัมภ์)

๑.๑.๕ โรงเรียนบ้านบางบ่อ

๑.๑.๖ โรงเรียนวัดศรีสุวรรณคงคาราม(ราษฎร์สงเคราะห์)

๑.๑.๗ โรงเรียนวัดบางขันแตก(บำเพ็ญอยู่รุ่งสฤษดี)

๑.๑.๘ โรงเรียนวัดธรรมสถิตีวาราม(ธรรมวิถีสამัคคีราษฎร์อุทิศ)

๑.๑.๙ โรงเรียนวัดนางพิมพ์(สมกิตติราษฎร์บำรุง)

๑.๑.๑๐ โรงเรียนวัดบางจะเกร็ง(ประชิตประชานุกูล)

๑.๑.๑๑ โรงเรียนบ้านคู่อี่

๑.๑.๑๒ โรงเรียนวัดคู่สนามจันทร์(สามัคคีราษฎร์รังสรรค์)

๑.๑.๑๓ โรงเรียนวัดจันทร์เจริญสุข

๑.๑.๑๔ โรงเรียนวัดช่องลม(ธรรมโชติ)

๑.๑.๑๕ โรงเรียนวัดโรงธรรม มิตรภาพที่ ๗๐

๑.๑.๑๖ โรงเรียนวัดปากกลัด (ผลาการบำรุงวิทย์)

๑.๑.๑๗ โรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม

๑.๑.๑๘ โรงเรียนอนุบาลสมุทรสงคราม

๑.๑.๑๙ โรงเรียนวัดน้อยแสงจันทร์(จันทร์ศิริวิทยาการ)

๑.๑.๒๐ โรงเรียนวัดบางประจันต์(หวังเจริญราษฎร์นุกูล)

๑.๑.๒๑ โรงเรียนวัดสวนแก้ว

๑.๑.๒๒ โรงเรียนบ้านเขตเมือง

- ๑.๑.๒๓ โรงเรียนบ้านลาดใหญ่
 ๑.๑.๒๔ โรงเรียนบ้านตะวันจาก
- ๑.๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน....๓...แห่ง คือ
- ๑.๒.๑ โรงเรียนประกอบวิทยา
 ๑.๒.๒ โรงเรียนกงหลี่เจี้ยนหมิน
 ๑.๒.๓ โรงเรียนล้อมรัก
- ๑.๓ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน.....๓....แห่ง คือ
- ๑.๓.๑ โรงเรียนเทศบาลวัดใหญ่
 ๑.๓.๒ โรงเรียนเทศบาลแสงวณิชอุปลัมภ์
 ๑.๓.๓ โรงเรียนเทศบาลวัดธรรมนิมิต
๒. โรงเรียนอนุบาล-ม.ต้น
- ๒.๑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน...๗...แห่ง คือ
- ๒.๑.๑ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๗๐ (บ้านบางแก้ว)
 ๒.๑.๒ โรงเรียนวัดปากสมุทร (ไวยวุฒิชนานุสรณ์)
 ๒.๑.๓ โรงเรียนวัดศรีท้าวธรรม
 ๒.๑.๔ โรงเรียนบ้านลาดใหญ่สามัคคี
 ๒.๑.๕ โรงเรียนบ้านคลองบางกก
 ๒.๑.๖ โรงเรียนวัดลาดเป้ง
 ๒.๑.๗ โรงเรียนวัดดาวโด่ง(เอิบวิทยาคม)
- ๒.๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน....๑...แห่ง คือ
- ๒.๒.๑ โรงเรียนดรุณานุกุล
 ๒.๑.๒ โรงเรียนวัดปากสมุทร (ไวยวุฒิชนานุสรณ์)
 ๒.๑.๓ โรงเรียนวัดศรีท้าวธรรม
 ๒.๑.๔ โรงเรียนบ้านลาดใหญ่สามัคคี
 ๒.๑.๕ โรงเรียนบ้านคลองบางกก
 ๒.๑.๖ โรงเรียนวัดลาดเป้ง
 ๒.๑.๗ โรงเรียนวัดดาวโด่ง(เอิบวิทยาคม)
- ๒.๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน....๑...แห่ง คือ
- ๒.๒.๑ โรงเรียนดรุณานุกุล
๓. โรงเรียนอนุบาล-ม.ปลาย
- ๓.๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน....๑...แห่ง คือ
- ๓.๑.๑ โรงเรียนสารสาสน์วิเทศสมุทรสงคราม
- ๓.๒ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน....๒...แห่ง คือ
- ๓.๒.๑ โรงเรียนเทศบาลวัดประทุมคณาวาส
 ๓.๒.๒ โรงเรียนเทศบาลวัดป้อมแก้ว

๔. โรงเรียน ม.ต้น-ม.ปลาย

- ๔.๑ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรสาคร สมุทรสงคราม จำนวน ๓ คือ
- ๔.๑.๑ ศรีราชาสมุทร
 - ๔.๑.๒ ดาวรานุกูล
 - ๔.๑.๓ ท่าหาด
- ๔.๒ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน....๒....แห่ง คือ
- ๔.๒.๑ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
 - ๔.๒.๒ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม
๕. โรงเรียนศึกษาระดับปริญญา
- ๕.๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน....๑....แห่ง คือ
- ๕.๑.๑ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม
- ๕.๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) จำนวน....๑....แห่ง
- ๕.๒.๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ศูนย์การศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม)
- ๖.๕ การสาธารณสุข
๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข
 - ๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย
 - ๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่
 - ๑) โรงพยาบาลชุมชน (ทั่วไป) ขนาด ๓๐๐ เตียง ๑ แห่ง
 - ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๑ แห่ง
 - ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๒๐ แห่ง
 - ๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย
 - ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๔๕ แห่ง
 - ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๑ แห่ง
 - ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๘ แห่ง
 - ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๒๙ แห่ง
 - ๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์
 - ๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๗๓ คน
 - ๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๑๑ คน
 - ๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๒ คน
 - ๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๓๑๙ คน
 - ๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๘๕ คน
 - ๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน ๘๙๖ คน

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๘.๒ รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๑.๒ และศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๐.๕ และอื่นๆอีกร้อยละ ๐.๑

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีของจังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่จะคล้ายกับประเพณีประจำทางภาคกลาง ดังในพระราชหัตถเลขาฉบับที่ ๔ เรื่อง "เมืองสมุทรสงครามของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" ว่า "เมืองสมุทรสงครามนี้ ท่วงทีภูมิฐานเหมือนอย่างกรุงเทพฯ ผังตะวันตกแถบคลองบางใหญ่ บางคูเวียง มีทางที่จะเที่ยวชอกแซกได้มาก ถ้าจะลงเรือเล็กไปเที่ยวจะไปได้หลายวัน คนในพื้นที่มีความนับถือเจ้านายและไว้ตัวเป็นที่สนิทสนมทั่วไป ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นด้านความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ขนบประเพณี ของจังหวัดสมุทรสงครามก็คล้ายคลึงกับประเพณีภาคกลางอื่นๆ อาทิเช่น พิธีแต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ บวชนาค โขนจุก พิธีศพ และงานในวันสำคัญทางศาสนา สำหรับประเพณีประจำปีนั้น จังหวัดสมุทรสงครามมีประเพณีที่สำคัญอยู่หลายอย่างเช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีถวายสลากภัตต์ ประเพณีแห่เทียนประจำพรรษา ประเพณีตักบาตรเทโว ทำบุญสารทไทย ประเพณีชักพระ ประเพณีการลอยกระทง นอกจากนี้ยังมีประเพณีอื่นๆ ที่เป็นประเพณีเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ ในวันธรรมสวนะและวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา ประเพณีนมัสการรอยพระบาทตามที่วัดต่างๆ ที่มีรอยพระบาทจำลอง ประเพณีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เป็นต้น

พิธีกรรม

ประเพณีที่มีลักษณะเฉพาะของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีดังนี้

๑. ประเพณีนมัสการและสงฆ์น้ำหลวงพ่อบ้านแหลม (วัดเพชรสมุทรวรวิหาร) กระทำการสักการบูชา ดังนี้
 - เดือน ๓ วันขึ้น ๑ ค่ำ (วันซิวอีด) มีชาวจีนไปทำการนมัสการปิดทองสงฆ์น้ำกันอย่างหนาแน่น
 - เดือน ๔ กลางเดือน คือ วันตรุษไทย
 - เดือน ๕ วันสงกรานต์ มีการสงฆ์น้ำพระพุทธรูปหลวงพ่อบ้านแหลม ๓ วัน วันที่ ๔ มีการเวียนเทียนสมโภช มีมหรสพฉลองเป็นการใหญ่ตลอดทั้ง ๗ วัน
 - เดือน ๑๐ วันขึ้น ๒ ค่ำ เทศกาลสารทไทย
 - เดือน ๑๑ วันแรม ๒ ค่ำ ชาวจีนและชาวบ้านบางนกแขวก อำเภอบางคนที และชาวบ้านอำเภอมัทพวา ไปนมัสการสงฆ์น้ำหลวงพ่อบ้านแหลม ๑ วัน
 - เดือน ๑๒ วันแรม ๗ ค่ำ วันชักพระมีการสงฆ์น้ำหลวงพ่อบ้านแหลมเป็นพิเศษ อีกครั้งหนึ่ง

๒. ประเพณีชักพระของจังหวัดสมุทรสงคราม

ประเพณีชักพระเริ่มตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๒ จนถึงสิ้นเดือน ๑๒ ประเพณีแต่เดิม ในงานจะมีเรือแห่กระบวนพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดในจังหวัดไปตามแม่น้ำแล้วกลับมาที่วัด อนุรักษ์พระพุทธรูปไว้บนพลับพลา หรือศาลาหน้าวัด รุ่งขึ้นมีการบำเพ็ญกุศลถวายผ้าป่าแด่พระในวัดแล้วมีการแข่งเรือ เรือที่เข้าแข่งมีรูปร่างต่าง ๆ กัน เช่น หัวท้ายลำปิ่น มาดยาว เบ็ดยาว มีฝีพายนั่งประจำลำละหลายๆ คนสุดแล้วแต่เรือนั้นจะยาวมากหรือยาวน้อย บางลำฝีพายนั่งประจำเป็นคู่ๆ นอกจากคนท้ายและหัวเรือเท่านั้นที่นั่งเดี่ยว ต่างแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีสดต่างกัน บางลำชายล้วน บางลำหญิงล้วน บางลำก็ปนกัน เรือที่แข่งต้องจัดให้คนได้จำนวนพอกัน แข่งกันเป็นคู่ ๆ ทีละคู่ และลำชนะจะต้องชิงธงเหลืองที่ปักไว้บนท่อนหลักชัยได้ก่อน คนดูจะเห็นคนเรือคอยจ้องจะคว้าธงชัยไปตั้งแต่ไกลพอหัวเรือใกล้ท่อนคนเรือจะกระโจนเข้าคว้าธงทันที ทางวัดจะจัดหารางวัลไว้ให้ ถ้ามีรางวัลมากก็ให้หมดทั้งลำชนะและลำแพ้ ของรางวัลก็มี สบู่ แป้ง น้ำมัน ผ้าเช็ดหน้า ชันน้ำพานรอง ขนม ผลไม้ เป็นต้น

ปัจจุบันการแห่อัญเชิญพระพุทธรูปไปทางน้ำไม่สะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากเส้นทางการคมนาคมเปลี่ยนไป ถนนหนทางเจริญขึ้นและมีมาก จึงสะดวกกว่าที่จะแห่ไปทางน้ำ บางวัดนิยมชักพระมาไว้ที่ศาลาหน้าวัด หรือที่พลับพลาเลย แล้วให้ประชาชนที่เลื่อมใสไปปิดทองสงฆ์พระทำบุญตามศรัทธา บางวัดก็อัญเชิญพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ในวัดของตนขึ้นไปประดิษฐานบนรถบรรทุกเล็ก ที่ประดับอย่างสวยงาม มีกระถางรูป กระถางน้ำมนต์ไปพร้อมเสร็จ แล้วเล่นซำๆ หยดให้ประชาชนได้สงฆ์ปิดทองพระพุทธรูปอย่างทั่วถึงกัน อาทิ หลวงพ่อแก่นจันทน์วัดบ่อมแก้ว และหลวงพ่อก่อนจันทน์วัดใหญ่ เป็นต้น บางวัดที่อยู่ไกลจากตัวเมืองก็ยังนิยมแห่ไปทางน้ำตามแบบเดิม ส่วนการแข่งเรือก็ยังเหลืออยู่เป็นประเพณีไม่กี่วัด เช่น วัดพวงมาลัย วัดปทุมคณาวาส วัดปากง่าม วัดมอญ วัดบางจะเกร็ง วัดปากสมุทร วัดบางลี่ เป็นต้น แต่เรือแข่งแบบเดิมดูเหมือนจะทำกันพอเป็นพิธีเท่านั้น การแข่งเรือที่สนุกสนานมากในปัจจุบันกลายเป็นเรือเครื่องประเภทเรือหางยาวเล็กแบบสองตอน เรือแข่งเครื่องชายหมู่ และแข่งกันเป็นรายบุคคล เป็นที่สนุกสนานมาก นอกจากนี้ในบางวัดยังมีการแข่งขันแปลกๆ อีก คือ ใช้กะทะเคี่ยวน้ำตาลแล้วให้คนนั่งแจวแบบแจวเรือแข่งกันว่าใครจะชนะ เป็นต้น

ที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งคือ ประเพณีชักพระของวัดเพชรสมุทรวรวิหาร ในปัจจุบัน ไม่ได้เอาพระพุทธรูปหลวงพ่อบ้านแหลมองค์จริงออกมาให้ประชาชนได้สงฆ์หรือปิดทอง ยังคงประดิษฐานอยู่ในโบสถ์ ผู้ใดต้องการจะสงฆ์ปิดทองก็ต้องเข้าไปที่โบสถ์ แต่กลับมีการแห่พระพุทธรูปหลวงพ่อบ้านแหลมองค์จำลองและพระพุทธรูปปั้นมหาสิทธิการ (ทอง) อดีตเจ้าอาวาสแทน และนิยมแห่กันเป็นประเพณีประมาณวันที่ ๑๗ เมษายน มีริ้วขบวนและการแสดงของชาวบ้านอย่างสวยงาม พร้อมกับมีการเล่นสาดน้ำของชาวบ้านควบคู่กันไป กำหนดเวลาการชักพระพอรวบรวมนำได้ดังนี้

- แรม ๑ ค่ำ วัดกลางเหนือ อำเภอบางคนที
- แรม ๒ ค่ำ วัดไทร อำเภอบางคนที
- แรม ๓ ค่ำ วัดบางลี่ อำเภอมัทพวา
- แรม ๔ ค่ำ วัดสวนหลวง
- แรม ๕ ค่ำ วัดพวงมาลัย
- แรม ๖ ค่ำ วัดใหญ่
- แรม ๗ ค่ำ วัดเพชรสมุทรวรวิหาร
- แรม ๘ ค่ำ วัดประทุมคณาวาส
- แรม ๙ ค่ำ วัดปากสมุทร
- แรม ๑๐ ค่ำ วัดบางจะเกร็ง
- แรม ๑๑ ค่ำ วัดมอญ แล้วย้อนขึ้นตามลำดับวัดในลำคลองแม่กลองจนถึงแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒

๓. ประเพณีวันสงกรานต์

มีทำบุญตักบาตร ปล่อยนก ปล่อยปลา และนิยมทำขนมแจกเพื่อนบ้านและญาติมิตร ขนมนิยมนำทำคือ ข้าวเหนียวแดง กะละแม ข้าวเหนียวมะม่วง เป็นต้น และมีการละเล่นพื้นบ้านที่สนุกสนานต่างๆ เช่น สะบ้า ประทัดว่าว ชักกะเย่อ ตะกร้อลอดบ่วง ไต่เสาน้ำมัน (ใช้เสาน้ำมันให้ลื่นแล้วข้างบนวางสิ่งของ เช่น เงิน เป็นต้น หากผู้ใดปีนได้เก่งก็ได้รางวัลไป) ดำน้ำเป่าน้ำออกจากขวด (ผู้เล่นต้องถือขวดบรรจุน้ำเต็มด่ำลงไปใต้น้ำ แล้วเทน้ำออกจากขวดให้หมด เมื่อโผล่จากน้ำต้องชูขวดเปล่าขึ้นมา ใครโผล่ขึ้นมาก่อนก็ชนะ) นอกจากนี้ยังมีการเล่นช่วงรำตี (คล้ายมอญซ่อนผ้า) เป็นต้น

๔. ประเพณีวันตรุษ

มีทำบุญตักบาตร แล้วนำโกศบรรจุน้ำบริวารพวงมาลัยใส่ถาดไปบังสุกุล หลังจากทำบุญแล้ว

๕. ประเพณีวันสารท

มีทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ และแจกขนมเพื่อนบ้าน ญาติมิตร เช่น กะละแม กระจ่างสารท กล้วยไข่ กล้วยหอม

๖. ประเพณีวันลอยกระทง

มีลักษณะคล้ายกับจังหวัดอื่นๆ ต่างกันที่นอกจากมีการลอยกระทงสวยงามแล้ว ชาวบ้านยังนิยมเอา หอยกกล้วยมาหั่นเป็นท่อนยาวลอกเป็นกาบ แล้วทำรอยหยักที่ริมทั้งสองข้างของกาบกล้วย เอาธูปจุ่มน้ำมันยางปักไว้ กลางกระทง แล้วใส่กระดาษไปลอยแพสวยงามมาก เพราะกระทงลอยไปด้วยกันเป็นแถว ปัจจุบันประเพณีบางอย่าง ได้ลดน้อยลงไป เช่น ประเพณีชักพระ

๗. ประเพณีข้าวต้มมัดของวัดดาวโคงคฤสิตดาราม

ประเพณีข้าวต้มมัดได้ริเริ่มในสมัยพระครูไพศาลสมุทรกิจ เจ้าอาวาสวัดดาวโคงคฤสิตดารามลำดับที่ ๑๑ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๕ เนื่องจากเจ้าอาวาสอยากจะทำของตบแทนเป็นที่ระลึกให้พุทธศาสนิกชนที่มาทอดกฐิน นำทรัพย์มาช่วยบำรุงวัดทุกปี กอปรกับชาวบ้านเห็นว่าในท้องถิ่นมีวัตถุดิบหาได้ง่ายคือกล้วย ใบตอง มะพร้าวจึง นำมาทำข้าวต้มมัดได้เนื่องจากเป็นของหวานที่ทำง่ายไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก และนอกจากชาวบ้านจะนำวัตถุดิบมา ถวายวัดแล้วยังมาลงแรงช่วยห่อข้าวต้มมัดจนกลายเป็นประเพณีสืบทอดต่อกันมาในช่วงก่อนวันกฐิน ๑ วันเป็น ประจำทุกปีจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกือบ ๓๐ ปีแล้ว ส่วนขั้นตอนการทำงานนั้นเริ่มจากพระสงฆ์สวดปลุกเสกข้าวเหนียว หรือรับขวัญแม่โพสพ ๓ วันเพื่อสร้างสิริมงคล จากนั้นชาวบ้านและคณะสงฆ์จะนำมะพร้าวมาคั้นกะทิ แล้วใส่ กระทะกวนกับเกลือ น้ำตาลทราย และข้าวเหนียวจนกว่าจะแห้งแต่เม็ดข้าวไม่ต้องสุก จากนั้นนำมาพักให้เย็นแล้ว นำไปสอดใส่กล้วยห่อกับใบตองแล้วมัดตามรูปแบบก่อนนำไปนึ่ง เมื่อสุกแล้วก็มาใส่ชะลอมเต็ยรมให้คณะกฐินในวันรุ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ข้าวต้มมัดวัดดาวโคงไม่ได้ใส่ถั่วดำเพราะต้องใช้เวลานานกว่าจะสุกเนื่องจากต้องเร่งทำจำนวนมาก เกือบ ๑ หมื่นมัด อย่างไรก็ตามข้าวต้มมัดวัดดาวโคงมีความพิเศษคือส่วนผสมของน้ำใจชาวบ้านและสามัคคีชาวมุขชน “โดยนำวัตถุดิบผสมรวมกันด้วยความสุขที่เกิดจากความเมตตาแล้วห่อมัดส่วนผสมด้วยความพากเพียร อุทิศสาธุ” สำหรับการทำข้าวต้มมัดครั้งนี้มีพุทธศาสนิกชนร่วมบริจาคข้าวเหนียว ๑๐ ท่อนหรือท่อนละ ๕๐ กิโลกรัม รวม ๕๐๐ กิโลกรัม กล้วยหลายร้อยเครือ และวัตถุดิบอื่นๆอีกหลายร้อยกิโลกรัม

๘. ประเพณีก่อพระเจดีย์ทรายวัดปากสมุทร

ประเพณีก่อพระเจดีย์ทรายวัดปากสมุทร ตำบลแหลมใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ของชาวบ้านแหลมใหญ่ที่ได้สืบทอดมาอย่างยาวนาน และกลายมาเป็นงานประเพณีประจำปีของวัดปากสมุทร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยกำหนดจัดงานตามจันทรคติ คือ วันแรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๔ ถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๕ ในช่วงเทศกาลตรุษไทย งานก่อพระเจดีย์ทรายของที่นี่ได้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ การจัดงานของวัดปากสมุทรและการแข่งขันก่อพระเจดีย์ทรายจัดโดย อบต.แหลมใหญ่ การก่อพระเจดีย์ทรายของชาวบ้านไม่ได้กำหนดรูปแบบที่แน่นอน โดยทางวัดจะเตรียมอุปกรณ์ให้เป็นกรวยกระต๊ากและธงกระต๊ากหลากสีอันเล็กๆ บุคคลทั่วไปสามารถเข้ามาก่อพระเจดีย์ทรายได้ตามจิตศรัทธา

สำหรับความเป็นมาของการก่อเจดีย์ทรายก็เป็นไปตามพุทธประวัติโดยท่านเจ้าอาวาสวัดปากสมุทร พระครูสมุห์มนตรี มังคโล ได้ศึกษาที่มากกล่าวว่าสมัยพระพุทธรองค์ทรงปฏิบัติธรรมอยู่ริมแม่น้ำคงคาญาติโยมนำข้าวปลาอาหารมาถวายทุกวัน เวลาเดินทางกลับที่พักจะเหยียบดินหินทรายในบริเวณวัดกลับไปบ้านด้วย คนโบราณเขาถือว่าไม่ควรนำทรัพย์สมบัติของวัดติดมาบ้านถือว่าเป็นบาป ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดที่เราควรใช้หนี้สงฆ์ด้วยการนำดินหินทรายกลับมา

คืนโดยการขนทรายในแม่น้ำคงคามาให้กับวัดเพื่อให้วัดได้ใช้ประโยชน์ และเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาให้เป็นกุศลอันสูงส่ง อีกทั้งยังเป็นกุศลบายของคนในอดีตที่ต้องการให้มีการรวมตัวของ คนในชุมชนร่วมกันจัดประเพณีรื่นเริงเป็นการสังสรรค์สร้างความสามัคคีของคนในชุมชน และเพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

๙. ประเพณีไทยทรงดำวัดใหม่บงปิ่น

ชาวไททรงดำบ้านบงปิ่นแยกตัวมาจากกลุ่มไททรงดำดอนคลังราชบุรี และกลุ่มไททรงดำเมืองเพชรบุรี เมื่อครั้งมาตั้งถิ่นฐานที่บ้านบงปิ่นชาวไททรงดำทำนาข้าวมีอยู่ข้าวแบบ "เรือนกระตองเต่า" แบบดั้งเดิม แต่ต่อมาเปลี่ยนมาทำสวนผักเนื่องจากให้ผลผลิตที่ดีกว่า ปัจจุบันก็เปลี่ยนมาเป็นสวนมะพร้าวน้ำตาล และ สวนมะนาว ชาวไททรงดำบ้านบงปิ่นยังดำรงความเชื่อเรื่อง "ผีบรรพบุรุษ" และมีพิธีกรรมที่เคร่งครัดสืบต่อกันมา

แม้ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี จะแตกต่างจากชาวบ้านบงปิ่นทั่วไปแต่คนสองกลุ่มก็อยู่ร่วมกันได้โดยไม่แบ่งแยก เมื่อมีงานประเพณีก็ช่วยเหลือกัน โดยมี "วัดใหม่บงปิ่น" เป็นศูนย์รวมใจ เช่นเดียวกัน ชาวไททรงดำ และชาวบ้านบงปิ่นจะร่วมกันจัดงาน "สืบสานประเพณีไทยทรงดำวัดใหม่บงปิ่น" ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ของทุกปี โดยชาวไททรงดำจากทุกที่ในประเทศจะมาร่วมงาน ถือเป็นงานเทศกาลรวมชาวไททรงดำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ

วัฒนธรรมในอำเภอเมืองสมุทรสงครามที่มีมานาน ได้แก่

การกวนกालะแม-รามัญ ต.บางจะเกร็ง อ.เมืองฯ จ.สมุทรสงคราม

ซึ่งในอดีตได้มีชาวมอญ ที่หนีสงครามกลางเมืองในพม่าเข้ามาพึ่งความร่มเย็นของแผ่นดินไทย โดยมาอาศัยในที่ดินว่างเปล่าในพื้นที่ตำบลบางจะเกร็งในปัจจุบัน กว่าสองร้อยปีแห่งการ ดำรงอยู่ วัดศรัทธาธรรม (วัดมอญ) ได้กลายเป็นศูนย์รวมจิตใจและศูนย์กลางทางการศึกษาและสังคมของชุมชนชาวมอญ ณ ตำบลบางจะเกร็ง จังหวัดสมุทรสงคราม เช่นเดียวกับที่อุโบสถไม้สักทองฝังมุกแท้รูปเรือสำเภา หนึ่งเดียวของเมืองไทยเป็นสถาปัตยกรรมทางศาสนาที่มีเอกลักษณ์สวยงามที่สุด ชนมกालะแม-รามัญ

บริเวณวัดจะมีขนมของชาวมอญ เก่าแก่และดั้งเดิม คือ กาละแม จัดจำหน่ายภายในวัด โดยแม่บ้านในละแวกนั้นได้รวมตัวช่วยกันผลิตขึ้น เพื่อนำรายได้มาเป็นสวัสดิการแก่สมาชิกมีความโดดเด่นตรงที่ เป็นสูตรดั้งเดิม และอร่อยมาก กวนกาละแม ต้องใช้เตาที่มีความร้อนสูง เคี่ยวจนส่วนผสมตลอดเวลาเป็นเวลา ๖ ชม สมัยโบราณไม่มีเครื่องทุ่นแรงที่เป็นเตาแบบนี้ จึงต้องออกแรงกวนโดยใช้มือกวนตลอดเวลา คงทั้งร้อนและเหนียว ส่วนผสมหลักของขนมได้แก่น้ำมันพืช มะพร้าว และน้ำตาลปิบ หัวใจของขนมกาละแม-รามัญ คือกาบหมากที่นำมาห่อขนม กาบหมากจะช่วยให้การซึมซับเอาน้ำมันออกจากขนม จนขนมอยู่ในสภาพพอดี อร่อยน่าทาน การเตรียมกาบหมาก ต้องตัดให้เป็นไซด์พอดี และทำความสะอาด ทีละชิ้น แล้วจึงนำไปผึ่งให้แห้ง ขั้นตอนนี้เป็นอีกขั้นตอนที่ยุ่งยากมากกว่าการทำ กาละแมโบราณ เพราะเราต้องเตรียมหากาบหมากซึ่งไม่ได้มีทั่วไป แถมราคาสูงอีกด้วยอันละประมาณ ๒.๕๐ บาทและต้องใช้เป็นร้อยกาบในแต่ละครั้งเมื่อกวนกาละแมจนครบ ๖ ชม.แล้วจึงเทกาละแมลงบนกาบหมาก ม้วนเป็นหลอดกลมยาว แล้วนำไปตัด ชิ้นพอดี ค่อยใส่ถุงจำหน่ายอร่อยมาก ทั้งหวานทั้งมัน แถมยังเก็บไว้ได้นาน และกาบหมากก็เปรียบเสมือนภาชนะชั้นดี ที่ช่วยถนอมขนมไม่ให้ขึ้น

สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ดอนหอยหลอด เป็นสันดอน ตั้งอยู่ปากแม่น้ำแม่กลอง เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “ทรายขี้เป็ด” ครอบคลุมพื้นที่ ๒ แห่ง แห่งแรกได้แก่ ดอนนอก อยู่บริเวณปากอ่าวแม่กลอง เดินทางไปได้โดยทางเรือ ตอนนี้อยู่ที่ชายหาดหมู่บ้านคู้อี ตำบลบางจะเกร็ง และอีกแห่งคือ ชายหาดหมู่บ้านบางบ่อ ตำบลบางแก้ว ช่วงเหมาะสมที่จะท่องเที่ยวดอนหอยหลอด คือ ประมาณ เดือนมีนาคม – พฤษภาคม

วัดศรีทธาธรรมหรือวัดมอญ พระอุโบสถทำด้วยไม้สักทอง ผนังฝังมุกทั้งด้านในและด้านนอกกลดลาย มีความละเอียดงดงามมาก แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธประวัติและรามเกียรติ์ภายในประดิษฐานหลวงพ่อบ้านแหลม หลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด หลวงพ่อพุทธโสธรวัดเพชรสมุทรวรวิหาร หรือวัดบ้านแหลม เดิมชื่อวัดศรีจำปา เป็นวัดที่สำคัญของจังหวัด “หลวงพ่อบ้านแหลม” มีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพเลื่อมใสของชาวบ้านทั่วไป เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีวรวิหาร ได้รับพระราชทานนามว่า “วัดเพชรสมุทรวรวิหาร”

อนุสรณ์สถานแฝดสยามอิน-จัน เพื่อเป็นอนุสรสถานแต่ฝาแฝดสยามอิน-จัน ที่ได้สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยไปทั่วโลก มีอาคารโถงจัดแสดงชีวประวัติของแฝดสยามอิน-จัน แฝดสยาม อิน-จัน ฝาแฝดที่มีร่างกายอ่อนบอบติดกัน และสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างปกติยาวนาน จนถึงอายุ ๖๓ ปี ได้รับการกล่าวขานทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกในชื่อ “Siamese Twin”

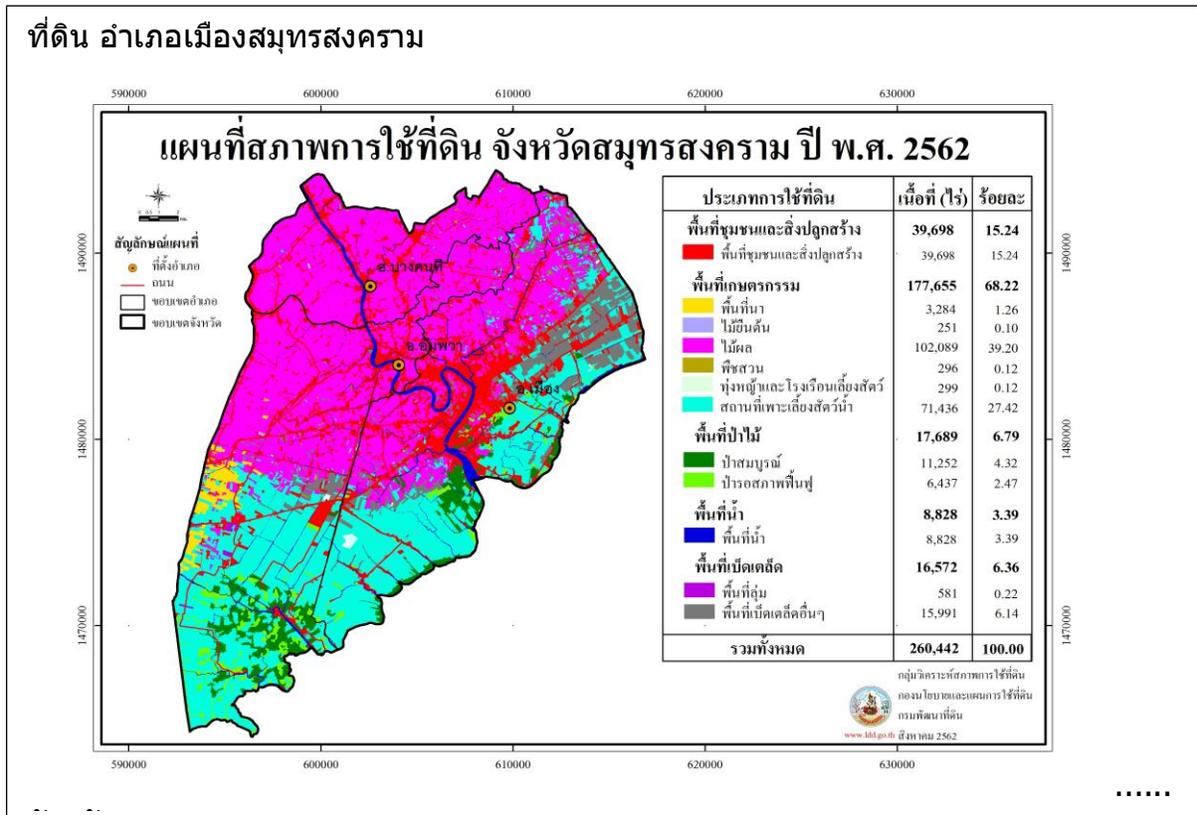
ตลาดร่มหุบ ตลาดร่มหุบหรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ตลาดเสียงตาย หรือ ตลาดริมทางรถไฟ ตั้งขายอยู่ที่ริมทางรถไฟใกล้สถานีรถไฟฟ้าแม่กลอง บรรดาพ่อค้าแม่ค้าจะวางขายสินค้าบนพื้นจนติดกับรางรถไฟ เวลารถไฟมาก็ต่างหุบร่มที่กางและเก็บสินค้าภายในพริบตา เปิดขายทุกวันเวลา ๐๖.๐๐-๑๘.๐๐ น. เวลารถไฟวิ่งผ่านตลาดหุบร่มวันละ ๘ รอบ (โดยประมาณ) ดังนี้ ๐๖.๒๐, ๐๘.๓๐, ๐๙.๐๐, ๑๑.๑๐, ๑๑.๓๐, ๑๔.๓๐, ๑๕.๓๐ และ ๑๗.๔๐ น.

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

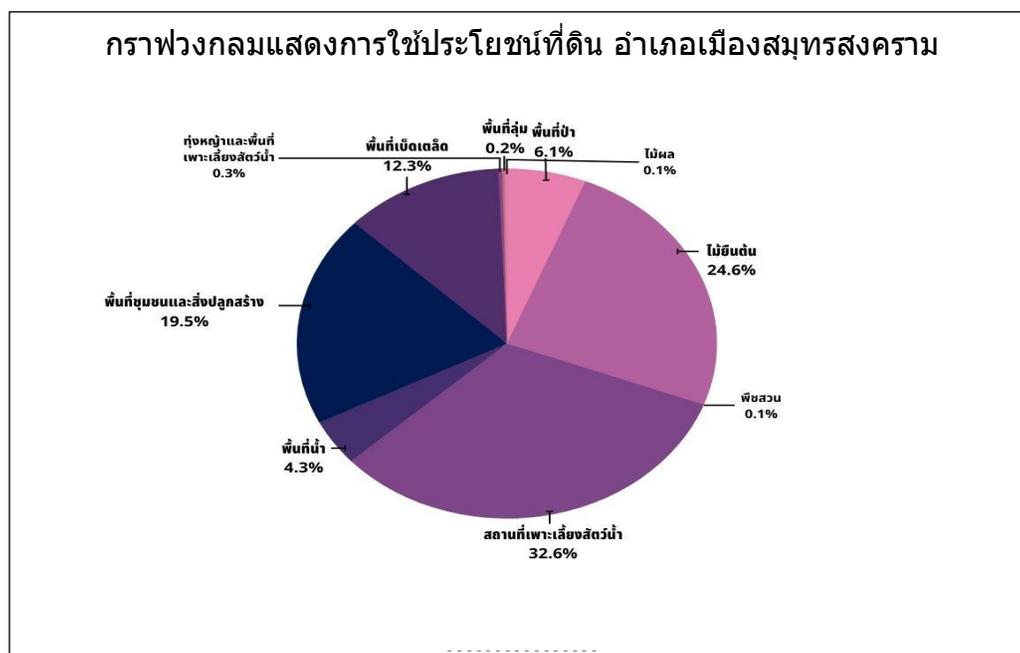
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม .มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๓๕,๗๔๕ ไร่ ร้อยละ ๓๒.๖๒ รองลงมาคือ ไม้ยืนต้น จำนวน ๒๖,๙๒๕ ไร่ ร้อยละ ๒๔.๕๗ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๒๑,๓๗๐ ไร่ ร้อยละ ๑๙.๕๐

ตารางที่ ๑๔ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม. จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่าชายเลน	๖,๖๘๓	๖.๑๐
พืชไร่	๐	๐
ไม้ยืนต้น	๒๖,๙๒๕	๒๔.๕๗
ไม้ผล	๗๔	๐.๐๗
พืชสวน	๗๓	๐.๐๗
พื้นที่นา	๐	๐
พืชน้ำ	๐	๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๕,๗๔๕	๓๒.๖๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๓๒๗	๐.๓๐
พื้นที่ลุ่ม	๒๕๐	๐.๒๓
พื้นที่น้ำ	๔,๖๘๙	๔.๒๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๑,๓๗๐	๑๙.๕๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๓,๔๒๖	๑๒.๒๕
รวม	๑๐๙,๕๖๗	๑๐๐

ภาพที่ ๑๔ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๕ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม. จังหวัด (ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

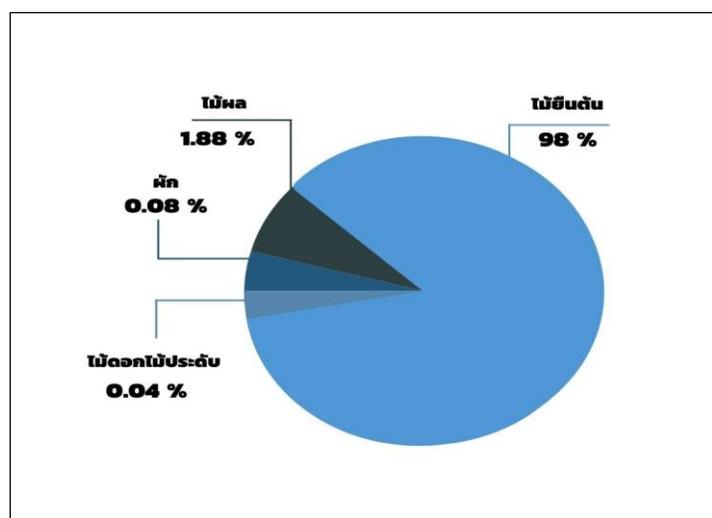
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ มะพร้าว มีพื้นที่ปลูกมาก จำนวน ๒๔,๓๖๑ ไร่ รองลงมา คือ ส้มโอ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๐๔ ไร่ และมะขามเทศ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๑๖ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่นาเกลือ จำนวน

ตารางที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม. จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม												รวมทั้งหมด
		ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	สับปะรด	ผัก	หญ้าเลี้ยงสัตว์	ยางพารา	เกลือสมุทร	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	ไม้ดอกไม้ประดับ	
แม่กลอง	๕,๗๓๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๑,๐๗๙		๑,๐๘๐
คลองเขิน	๔,๖๖๖.๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐.๒	๐	๐	๐	๒๒	๒,๙๔๔		๒,๙๖๖
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๑๕๖		๑๕๘
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑๐.๔	๐	๐	๐	๒๔๐	๕,๖๐๒		๕,๘๕๒
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๓๙๖๒	๑๓	๕๑		๔,๐๒๖
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒๘	๙๑๐		๙๓๘
นางตะเคียน	๗,๙๗๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๕๕	๖,๕๑๑	๑๔	๖,๕๘๑
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒	๑๓๕		๑๓๗
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๐	๐	๐	๐	๐	๘	๐	๐	๑๘๖๑	๙๙	๓,๖๔๕		๕,๖๑๓
บ้านปรก	๓,๗๓๗	๐	๐	๐	๐	๐	๓	๐	๐	๐	๔	๕๙๑		๕๙๘
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๔	๒,๗๗๑		๒,๗๗๕
รวม	๑๐๕,๖๒๕	๐	๐	๐	๐	๐	๒๒.๖	๐	๐	๕๘๒๓	๔๖๘	๒๔,๓๙๕	๑๔	๓๐,๗๒๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๖ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม.จังหวัดสมุทรสงคราม.

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม,พ.ศ. ๒๕๖๘)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๖ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	วิสาหกิจชุมชนเรือนสมุทร	นาย ณรงค์ สุขนารถ	"เฟลีน" ครีมทามือ มะเขือเทศ + มะขามป้อม	๑๙/๔	๑	บ้านปรก
๒	วิสาหกิจชุมชนบ้านริม คลองโฮมสเตย์	นาง ธิรดา เอกแก้วนำชัย	กระเช้าของขวัญใบ มะพร้าว	๔๓/๑	๖	บ้านปรก
๓	วิสาหกิจชุมชนบ้าน สบายใจ	นาย ศุภลักษณ์ บัวโรย	กล้วยกวน ตรา ตีปาชนะ	๘๔/๕๘	๑	ลาดใหญ่

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม,พ.ศ. ๒๕๖๘

หมายเหตุ : ข้อมูลรายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน มีจำนวนมาก จึงขอให้ท่าน
สแกน QR Code เพื่อให้ทราบข้อมูล

ตารางที่

๑๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๕๕๑
เครื่องดื่ม	๖๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๘
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๓๔๗
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๕๕
รวม	๑,๐๒๓

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์ตำบลบ้านปรก	๔๓/๑	๖	บ้านปรก	๒๓	นางฉัตรดา เอกแก้วนำชัย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวเรือง (น้ำตาลมะพร้าว)	๓๒	๑๐	บางขันแตก	๑๖	นางสุรินทร์ แก้วมณี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาหลา	๕๔	๓	ท้ายหาด	๑๖	นางมยุรี บุญประดิษฐ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวชิรคาม	๕/๒	๔	ท้ายหาด	๙	นางสาว เบ็ญญา พวงสี
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรเกลือสมุทรบางแก้ว	๓๓/๕	๑	บางแก้ว	๑๐	นางประไพ นิลสาย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแสงตะวัน	๑๘	๒	ท้ายหาด	๘	นางสิริวรรณ สุวรรณกาล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบางแก้ว	๑๖	๗	บางแก้ว	๑๔	นางมาลี ชื่นจิต
วิสาหกิจชุมชนสหมิตรสัตว์น้ำคลองโคน	๖๒	๒	คลองโคน	๒๑	นายสมัย ฉุยฉาย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพไม้ผล ตำบลบางขันแตก	๑๑๖/๑	๓	บางขันแตก	๑๖	นายเสียง อินทรประเสริฐ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ ๓ ตำบลบ้านปรก	๑๙	๓	บ้านปรก	๑๗	นางสาวสุวรรณา กลั่นแสง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกะปิคลองโคแม่กลอง	๑๖๕/๑	๕	คลองโคน	๑๓	นายธนศ ฤกษ์ดี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพทำกะปิเคียดาตำตำบลคลองโคน	๑๙/๒	๒	คลองโคน	๗	นายสมหมาย สมปรุง
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองช่องโฮมสเตย์	๑๒๔/๒	๗	คลองโคน	๑๔	นางวรัญญาภรณ์ ขวัญอ่อนวีระกุล
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรวัดศรี	๖๕	๙	คลองเขิน	๑๔	นางหวาน ประสงค์สุข
วิสาหกิจชุมชนเรือนไม้หอม	๓๖/๑	๓	บางจะเกร็ง	๑๒	นางสาวเกวลี ชื่นสงวน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาเลี้ยงหอยแครงหอยแมลงภู่	๘๔/๕	๗	คลองโคน	๓๔	นายสุภาพ พุ่มไทร
วิสาหกิจชุมชนน้ำตาลปลอดสารพิษบ้านคลองเก่า	๓๑	๗	คลองเขิน	๑๖	นางภัทรณสรรัชกร พัฒนกรัษฎรพีศ
วิสาหกิจชุมชนศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนตำบลคลองโคน	๑/๓	๓	คลองโคน	๓๐	นายพีร์นิธิ รัตนพงศ์ธระ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ (บ้านสวนนุกุล)	๗๖/๒	๔	ท้ายหาด	๘	นายอิทธิเดช กาฬดิษฐ์
วิสาหกิจชุมชนศรีกฤษรเบญจรงค์	๒๑/๑	๕	บ้านปรก	๘	นายพิษณุ แก้วกฤษร
วิสาหกิจชุมชนบ้านเพียงพอสมนไพร	๓๑	๗	นางตะเคียน	๗	นางสาวจำเริญ ธนิกกุล
วิสาหกิจชุมชนแหลมใหญ่โฮมสเตย์ หมู่ ๗	๗๗/๗	๗	แหลมใหญ่	๙	นางวิภา เนียมสุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนเรือนสมุทร	๑๙/๔	๑	บ้านปรก	๒๑	นายณรงค์ สุขนารถ
วิสาหกิจชุมชนเบอร์เกอร์ปลาทุไทย	๓๓/๓	๕	บางแก้ว	๘	นางชมภู แสงประทุม
วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์บ้านมอปลัด	๑๐/๒	๔	แหลมใหญ่	๓๓	นางสมจิตร พรสวัสดิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านวัดศรีสุวรรณคองคาราม	๒๓	๖	บางขันแตก	๙	นางสาวพะเยาว์ กลั่นเกลี้ยง
วิสาหกิจชุมชนเกลือสมุนไพรราดใหญ่	๑๓๐/๑	๔	ลาดใหญ่	๑๖	นางจิราพร จันทร์คง

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาป่าชายเลนสมุทรสงคราม	๑/๑๒	๓	คลองโคน	๑๗	นายวินัย จือเหลียง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน่องแชมป์น้ำว่าทอง	๔๕/๖	๑๐	บางขันแตก	๑๐	นายคงเดช ทองเรือง
วิสาหกิจชุมชนจันทร์เจริญสุข	๒๐/๒	๑๐	บ้านปรก	๗	นายอุดร มณีแสง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มคนรักโคลงโคน	๑๒/๑	๒	คลองโคน	๑๖	นายธีระ ดอกไม้เงิน
วิสาหกิจชุมชนเมือง ๓ น้ำ มะพร้าวน้ำหอม	๑๒๕/๕	๙	ลาดใหญ่	๗	นายปัญญา อยู่ยงค์
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาคุณภาพเกลือสมุทรสงคราม	๒/๓	๖	บางแก้ว	๗	นายเชาว์ เฮงสกุล
วิสาหกิจชุมชนบ้านสบายใจ	๘๔/๕๘	๑	ลาดใหญ่	๒๐	นาย ศุภลักษณ์ บัวโรย
วิสาหกิจชุมชนเต็ล & ต้มปลาทุโป๊ะ	๒๘๒	-	แม่กลอง	๗	นายไพโรจน์ อินอนันต์
วิสาหกิจชุมชนซีโรสมาเก็ตตั้ง	๑๓	๘	บางแก้ว	๗	นางสาวพจนา สายทอง
วิสาหกิจชุมชนบ้านกะลาทิพย์	๘๖	๑๑	บ้านปรก	๗	นายธันยพัฒน์ หิรัญวงศ์
วิสาหกิจชุมชนแดงทะเลแม่กลอง	๘๘/๕๔๕	๑๑	ลาดใหญ่	๗	นางสาวจลญา รัศมีธรรมวงศ์
วิสาหกิจชุมชนก้ามดาบอาหารทะเลแปรรูป	๒๙/๑	๘	บางแก้ว	๘	นายนรินทร์ ไตรญาณ
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมตำบลนางตะเคียน	๙๕	๒	นางตะเคียน	๑๒	นางพยงค์ จันทร์คง
วิสาหกิจชุมชนพรมนะจ๊ะ	๗๘	๓	บางขันแตก	๑๕	นางจันทา พวงมณี
วิสาหกิจชุมชนบ้านเกือกกุล	๑๑๑	๔	ท้ายหาด	๙	นางอรุณ งามเฟือก
วิสาหกิจชุมชนบ้านเอกชัย	๑๐/๑๐๖	-	แม่กลอง	๘	นางสาวเรือนขวัญ บุระมาน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเครื่องทอง	๓๙/๒	๔	แหลมใหญ่	๘	นางสาวจุไรรัตน์ เจือไทย
วิสาหกิจชุมชน PRARi	๕๐/๕๙	-	แม่กลอง	๑๑	นางสาวปาริชาติ ศรีอ่อน
วิสาหกิจชุมชนพรนิมิตร	๘๘/๕๐๒	๑๑	ลาดใหญ่	๘	นางประสงค์ เข้มทอง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพบ้านบางช้างตาย	๕๙	๗	บางขันแตก	๑๑	นางภาณี พวงศิริ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์ประมงบางจะเกร็ง-บางแก้ว	๒๓/๓	๘	บางแก้ว	๑๐	นางสาวบุญยืน ศิริธรรม
วิสาหกิจชุมชนหอยดอง กำไรทอง	๕๐/๓	๓	แหลมใหญ่	๘	นางสมจิตต์ เทพกร
วิสาหกิจชุมชนเพียรหยดตาล	๖๐/๒	๑	นางตะเคียน	๑๑	นางศิริวรรณ ประวัติน้อย
วิสาหกิจชุมชนบ้านเกลือชาวสมุทรไพรไทยดี	๗๗/๒	๘	บางแก้ว	๙	นางสาววิญญา แจ่มศรี
วิสาหกิจชุมชนเรือนสมุทร ๒	๗/๒	๘	คลองเขิน	๘	นายธนิศศักดิ์ ศรีสัมฤทธิ์

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแดนดิน	๘/๑	๑	นางตะเคียน	๘	นายกิตติ ธนิกกุล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบางจะเกร็ง ซอย ๓	๑๐๒/๗	-	แม่กลอง	๙	นายวินัย ตันสกุล
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกแม่กลอง	๙๔๔/๙	-	แม่กลอง	๑๐	นายศิลาชัย สิริสมุทรสาร
วิสาหกิจชุมชนมะพร้าวแปรงใหญ่คุณธรรม คลองเขิน-บ้านปรก	๔๓/๑	๖	บ้านปรก	๒๙	นายเกษม เต็นทุกทาง
วิสาหกิจชุมชนบ้านบางหัวกรวด	๒๓	๕	ท้ายหาด	๗	นางสาวพิศาล แสงภู
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปน้ำตาลมะพร้าวบ้านคลองโคน	๓๘/๒	๑	คลองโคน	๙	นายสุ กุลพงศ์
วิสาหกิจชุมชนกล้วยตาก	๔๘	๑๑	บ้านปรก	๘	นางสาวสินีนาล ศิรินาวิ
วิสาหกิจชุมชนบ้านจันเจ้ามะพร้าวแปรรูป	๖๙/๙	๗	บางชันแตก	๙	นางจันทนาค เชนทรกำแหง
วิสาหกิจชุมชนสตรีคลองเขิน	๑๑/๒	๘	คลองเขิน	๗	นางสุรภา อยู่เมือง
วิสาหกิจชุมชนพลังสามัคคี บ้านคลองกลางบางจะเกร็ง	๒๙	๓	บางจะเกร็ง	๑๐	นายนิพัทธ์ คล้าจิต
วิสาหกิจชุมชนแม่กลอง	๖๗	๔	บางจะเกร็ง	๘	นายอัษฎาวิชญ์ สัมสมบัติอนันต์
วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนคลองเขินสมุทรสงคราม	๒๗	๘	คลองเขิน	๙	นายณรงค์ ช่อไสว
วิสาหกิจชุมชนเกษตรของพ่อ	๒/๑	๒	บ้านปรก	๑๐	นางสาวรุจา มาลัยพวง
วิสาหกิจชุมชนบางแก้วเอื้ออาทร (อาหารทะเลแช่แข็งและแปรรูป)	๙๓/๑๗๐	๘	บางแก้ว	๕	นางสาวแววดาว มาลัยมาลัย
วิสาหกิจชุมชนดีดีกล้วยไม้และพันธุ์ไม้	๒๘๙	๑	บางจะเกร็ง	๙	นายสมบุรณ์ แก้วชัยเจริญกิจ
วิสาหกิจชุมชนน้ำตาลมะพร้าวอินทรีย์ ต.ลาดใหญ่	๑๑๑/๑	๖	ลาดใหญ่	๙	นายชาญชัย สิทธิขำ
วิสาหกิจชุมชนบังปิ่นเกษตรอินทรีย์	๑๐๔/๖	๒	ลาดใหญ่	๗	นางสาวแสงทิพย์ บุญชู
วิสาหกิจชุมชนศรีกรมฟู้ด	๑๕๐	-	แม่กลอง	๗	นางณพวรรณ มิกา
วิสาหกิจชุมชนบ้านพริ้มชมพู	๒๘/๒	๗	ลาดใหญ่	๗	นายชูไทย หล่อเงิน
วิสาหกิจชุมชนความมั่นคงทางอาหารตำบลคลองเขิน	๖๓/๔	๗	คลองเขิน	๗	นางทรัพย์ เทียนสาตร์
วิสาหกิจชุมชนเมืองหุ่นเหล็ก ณ คลองโคน	๕๐	๖	คลองโคน	๑๑	นาย ศักดิ์สิทธิ์ วัชรฐิติเปรมชัย
วิสาหกิจชุมชนปูนเปลือกหอยเมืองแม่กลอง	๕/๒๘	๒	บางจะเกร็ง	๗	นาย สาธิต ใจงาม

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกร					
๑. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดดาวโด่ง	-	๔	คลองเขิน	๒๐	ด.ช. พีรวิชญ์ ภูสกุล
๒. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดปากกลัด	-	๒	คลองเขิน	๑๕	ด.ญ. พิมพ์ภัศร เขียววิจิตร
๓. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนบ้านคูน้ำ	๑	๔	บางจะเกร็ง	๑๕	ด.ช. ชัยภัทร พันภัย
๔. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดบางจะเกร็ง	-	๒	บางจะเกร็ง	๒๑	ด.ช. ภูธเนศ ถนอมชาติ
๕. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดคู่สนามจันทร์ (สามัคคีราษฎร์รังสรรค์)	-	๓	บ้านปรก	๓๐	ด.ญ. พรชนก พูลสวัสดิ์
๖. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดโรงธรรม (มิตรภาพที่ ๗๐)	-	๕	บ้านปรก	๒๑	ด.ช. อัญญา แก้วกฤษกร
๗. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๗๐ (บ้านบางแก้ว)	๒๑	๗	บางแก้ว	๒๔	ด.ญ. ปิยนันต์ จันทร์เทศ
๘. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดธรรมมาฐ (บังปิ่น)	-	๖	นางตะเคียน	๑๙	ด.ญ. กุลนิชา ตัมระยา
๙. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดลาดเป้ง	๙	๓	นางตะเคียน	๑๙	ด.ช. เมธา หอมทอง
๑๐. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดคลองโคกลน	-	๒	คลองโคกลน	๑๐	ด.ญ. อาทิตา หัสภาพันท์
๑๑. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดธรรมสถิตีวาราราม	-	๔	บางชันแตก	๑๐	ด.ช. อธิราช เชื้อจิ่ง
๑๒. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดสวนแก้ว	-	๓	ลาดใหญ่	๒๐	ด.ช. ธีรพล ลักษณะภู
๑๓. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนวัดปากสมุทร (ไวยวุฒิชนานุสรณ์)	๑/๖	๒	แหลมใหญ่	๑๙	ด.ช. ธีรกรรณ์ นาคเอก
๑๔. กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนท้ายหาด	๓๓/๔	๕	ท้ายหาด	๒๐	นายสหรัฐ สุกุลคุ้ม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร					
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรเกลือสมุทรบางแก้ว	๓๓/๕	๑	บางแก้ว	๑๐	นางสาวนงนุช เจริญฤทธิ์
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพลังสามัคคีบ้านคลองกลางบางจะเกร็ง	๒๙	๓	บางจะเกร็ง	๑๐	นางวลีรัตน์ วิริยะพงศ์
๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาวเรือง	๓๒	๑๐	บางชันแตก	๑๐	นางสุนิษฐ์ แก้วมณี
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบางแก้ว	๑๖	๗	บางแก้ว	๑๓	นางมาลี ชื่นจิต
๕. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดาหลา	๕๔	๓	ท้ายหาด	๑๖	นางมยุรี บุญประดิษฐ์
๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหมู่ ๓ ตำบลบ้านปรก	๑๙	๓	บ้านปรก	๑๗	นางสาวสุวรรณา กลั่นแสง
๗. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวัดศรี	๖๕	๙	คลองเขิน	๑๒	นางหวาน ประสงค์สุข
กลุ่มส่งเสริมอาชีพ					
๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มส้มโอบางชันแตก	๑๑๖/๑	๓	บางชันแตก	๑๖	นายเสียง อินทรประเสริฐ
๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส้มโอบ้านโพงพางหมู่ที่ ๒	๘๗	๒	บางชันแตก	๑๓	นางอนรรตน์ อิมเกียรติ
๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการเกษตรกลุ่มอนุรักษ์มะพร้าวแม่กลอง	๔๓/๑	๖	บ้านปรก	๑๘	นางฉัตรดา เอกแก้วนำชัย

๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกมะพร้าวตำบลนางตะเคียน	๕๐	๔	นางตะเคียน	๑๕	นายพัทยา เรไรร้อง
๕. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านนัดตาวย	๙	๑๒	บางขันแตก	๑๓	นางดุขี ยมรัตน์
๖. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปรับปรุงคุณภาพมะพร้าวตาลตำบลคลองเขิน	๓๑	๗	คลองเขิน	๒๒	นางอุไร ภูสกุล
๗. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพผู้ปลูกมะพร้าวตำบลแหลมใหญ่	๗๗/๒	๔	แหลมใหญ่	๑๔	นางช้องมาศ เดชะบุญ

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
สหกรณ์การเกษตร					
๑. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. สส. จำกัด	๑๓๓/๔๖	-	แม่กลอง	๔,๙๒๖	นางประไพ ทองอินทรีย์ รองประธานฯ
๒. สหกรณ์การเกษตรนาเกลือสมุทรสงคราม จำกัด	๑๓๗	๑	บางแก้ว	๑๕๑	นายจักร สิงห์โตทอง
๓. สหกรณ์การเกษตรนาเกลือบางแก้ว จำกัด	๗๘	๗	บางแก้ว	๔๑	นายภัทรชัย แซมเพชร
สหกรณ์ประมง					
๑. สหกรณ์ประมงบางจะเกร็ง-บางแก้ว จำกัด	๒๘/๒	๘	บางแก้ว	๖๙	นายสรรรัชชัย ทับทิม
๒. สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด	๒๐๐-๒๐๑	๕	แหลมใหญ่	๒๓๗	นางสาววิภา ศิริบุญญาวงค์
สหกรณ์ออมทรัพย์					
๑. สหกรณ์ออมทรัพย์ก้าวหน้า จำกัด	๒๐๑	๕	แหลมใหญ่	๖๒	นางสาวราลัย คุรงค์ธรรม
๒. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า จำกัด	๗๐๘	-	แม่กลอง	๗๕๓	นางอรสา อินทุยศ
๓. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสมุทรสงคราม จำกัด	๙๔	๓	ลาดใหญ่	๓,๒๑๑	นายดุขี เหมหงษ์
๔. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรสงคราม จำกัด	๑๐๐	๑๒	ลาดใหญ่	๕๗๗	พล.ต.ต. สุเมธ ปุณสีห์
๕. สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขสมุทรสงคราม จำกัด	๓๑	-	แม่กลอง	๑,๒๗๙	นายพิเชษฐ์ จันแก้ว
สหกรณ์บริการ					
๑. สหกรณ์เดินรถแม่กลอง จำกัด	๒/๕๒	๒	บางแก้ว	๙๔	นายอิทธิพงศ์ ถาวรพิชิตพงศ์
๒. สหกรณ์เคหสถานบ้านโรงกุ้งมันคง จำกัด	๑	๖	บางแก้ว	๑๔	นายประสิทธิ์ชัย ทะนุผล
๓. สหกรณ์เคหสถานป้อมแก้วมันคง จำกัด	๗๓๔/๕๕	-	แม่กลอง	๔๓	นางณิรมุข อรุณประสิทธิ์สุข
สหกรณ์เครดิตยูเนียน					
๑. สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่กลอง จำกัด	๑๖๒/๕	-	แม่กลอง	๑๖๒	นางสาวอุไร เทียนถาวรวัลย์
กลุ่มเกษตรกร					
๑. กลุ่มเกษตรกรทำสวนคลองเขิน	๗๙	๙	คลองเขิน	๑๔๘	นายชอบ สุขเกษม

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

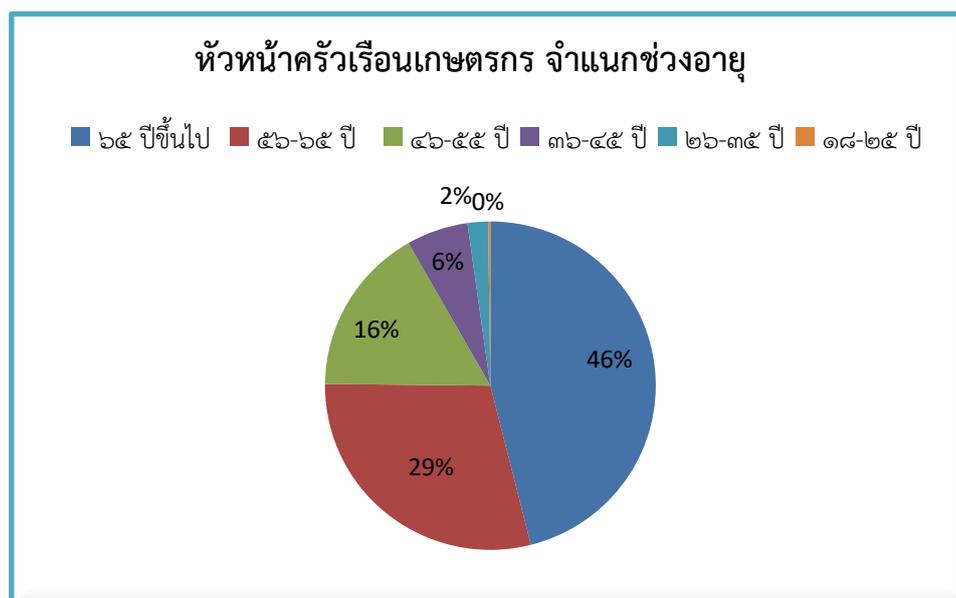
(๑) ครักเรือนเกษตรกร

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีครักเรือนเกษตรกร จำนวน ๓,๒๓๖ ครักเรือน โดยมีหัวหน้าครักเรือน เกษตรกรอายุระหว่าง ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑,๔๙๑ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐๘ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๑ และอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครักเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ช่วงอายุ (ปี)	ครักเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๔๙๑	๔๖.๐๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๙๕๒	๒๙.๑๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๕๓๗	๑๖.๕๙
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๙๕	๖.๐๓
๒๖ - ๓๕ ปี	๖๔	๑.๙๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๗	๐.๒๒
รวม	๓,๒๓๖	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครักเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ ข้อมูลปี ๒๕๖๘

(ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘)

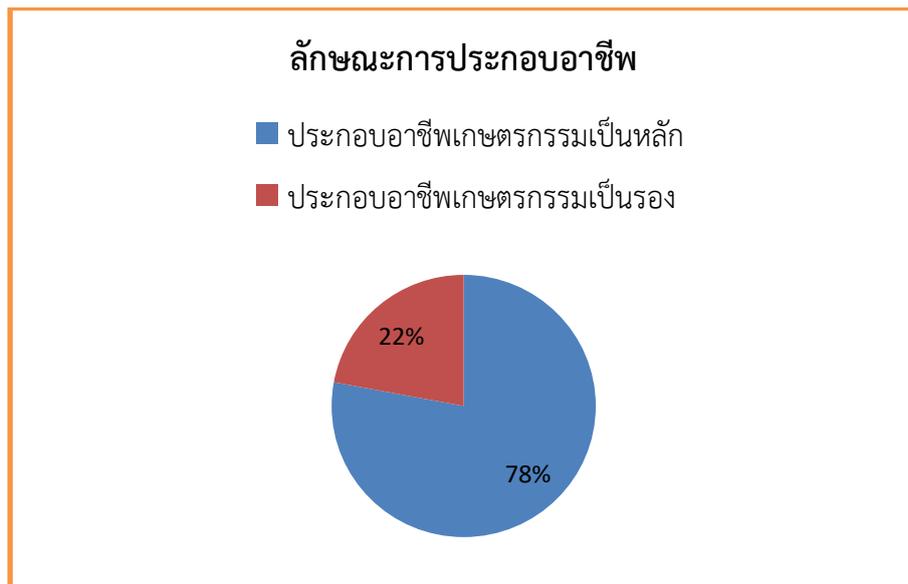
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๒,๕๒๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๙๐ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรองจำนวน ๗๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑๐

ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๕๒๑	๗๗
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๗๑๕	๒๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่มา : http://www.aui.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ ข้อมูลปี ๒๕๖๘

(ตัดยอต ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘)

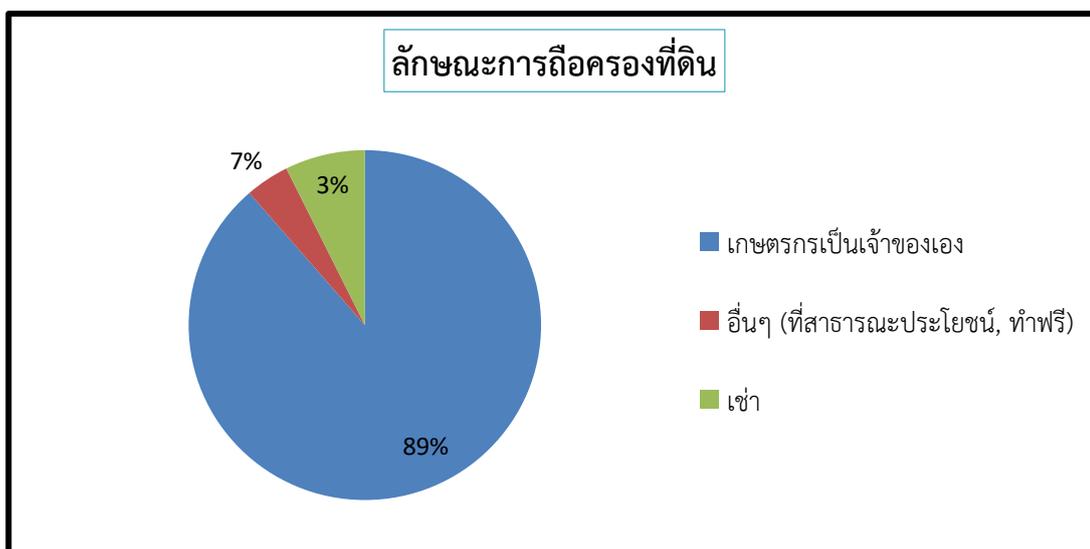
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเองจำนวน ๒,๕๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือ เช่า จำนวน ๒๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗ และ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๒,๕๓๑	๙๐
เช่า	๒๑๐	๗
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๑๕	๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
 ที่มา : http://www.aui.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ ข้อมูลปี ๒๕๖๘
 (ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘)

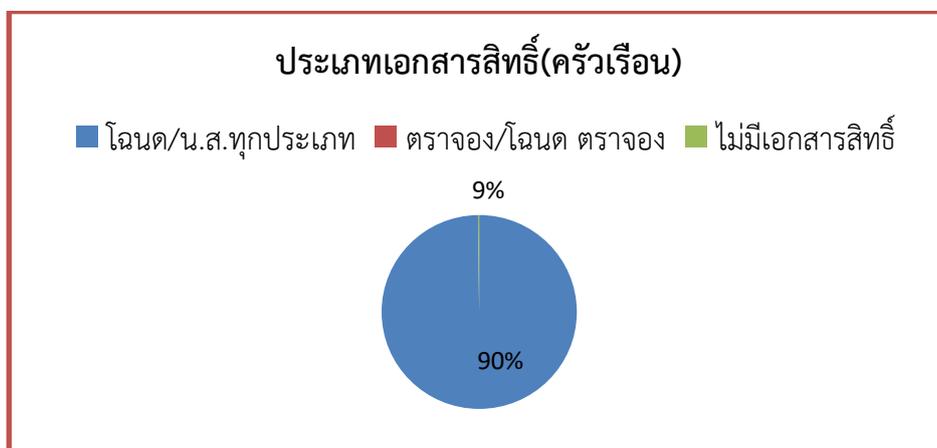
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๒,๕๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙ และ
 تراจอง/โฉนด تراจอง จำนวน ๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภทเอกสารสิทธิ์(ครัวเรือน)			รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ตราจอง/โฉนด تراจอง/ เอกสารอื่นๆ	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๒,๕๓๐	๐	๕	๒,๕๓๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ๒๕๖๘)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๗ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๒๓ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๘๘ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๔ กลุ่ม สมาชิก ๓๐๑ ราย วิสาหกิจชุมชน ๗๑ แห่ง สมาชิก ๘๑๑ ราย สหกรณ์จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก - ราย และกลุ่มเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก - ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุว		วิสาหกิจ		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
คลองโคน	๐	๐	๐	๐	๑	๑๐	๑๐	๑๕๒	๐	๐	๐	๐
แหลมใหญ่	๑	๑๖	๐	๐	๑	๒๔	๔	๕๔	๐	๐	๐	๐
บางจะเกร็ง	๐	๐	๑	๑๐	๒	๓๔	๔	๓๙	๐	๐	๐	๐
บางแก้ว	๐	๐	๒	๓๑	๑	๒๔	๘	๗๐	๐	๐	๐	๐
ลาดใหญ่	๐	๐	๐	๐	๑	๑๐	๘	๘๑	๐	๐	๐	๐
นางตะเคียน	๑	๑๕	๐	๐	๒	๔๒	๔	๓๘	๐	๐	๐	๐
คลองเขิน	๑	๒๒	๑	๑๐	๒	๒๕	๖	๘๔	๐	๐	๑	๑๐
บ้านปรก	๑	๑๕	๑	๑๕	๒	๖๙	๙	๑๓๐	๐	๐	๐	๐
ท้ายหาด	๐	๐	๑	๑๒	๑	๒๐	๖	๖๔	๐	๐	๐	๐
บางขันแตก	๓	๔๑	๑	๑๐	๑	๔๓	๘	๙๙	๐	๐	๐	๐
แม่กลอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๖	๔๕	๐	๐	๐	๐
รวม	๗	๑๒๓	๗	๘๘	๑๔	๓๐๑	๗๑	๘๑๑	๐	๐	๑	๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๓ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๙ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๔ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๗ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
คลองโคน		๑			๑				๑
แหลมใหญ่		๑			๑				๑

บางจะเกร็ง					๑				๑
บางแก้ว					๑				
ลาดใหญ่		๒			๑				
นางตะเคียน		๓	๒		๑				๑
คลองเขิน		๓	๑	๑	๑		๑		
บ้านปรก	๑	๒			๑				๑
ท้ายหาด		๕	๑	๑	๑		๑		๑
บางขันแตก		๒	๑	๑	๑				๑
แม่กลอง									
รวม	๑	๑๙	๖	๓	๑๐	๐	๒	๐	๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๐๑ คน โดยมีอาสาปศุสัตว์จำนวนมากที่สุด จำนวน ๑๕๕ ราย รองลงมาคือเกษตรหมู่บ้าน ๑๐๑ ราย และหมอดินอาสา ๘๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงครามจังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	ครูบัญชีอาสา	หมอดินอาสา	ประมงอาสา	เศรษฐกิจการเกษตร	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน	อาสาปศุสัตว์	สหกรณ์	อาสาสมัครฝนหลวง	เกษตรหมู่บ้าน
แม่กลอง	๑	๐	๑	๐	๐	๔	๐	๐	๑๔
บางขันแตก	๑	๑๒	๙	๐	๐	๐	๐	๐	๑๒
ลาดใหญ่	๐	๑๔	๔	๐	๐	๓	๐	๐	๑๒
บ้านปรก	๓	๑๒	๒	๐	๐	๔	๐	๐	๑๑
บางแก้ว	๑	๓	๖	๐	๐	๒	๐	๐	๑๐
ท้ายหาด	๒	๖	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๖
แหลมใหญ่	๑	๙	๔	๐	๐	๑	๒	๐	๘
คลองเขิน	๓	๘	๐	๐	๐	๓	๐	๐	๙
คลองโคน	๐	๕	๓	๐	๐	๓	๑	๐	๗
นางตะเคียน	๐	๕	๐	๑	๐	๑	๑	๐	๗
บางจะเกร็ง	๑	๔	๓	๐	๐	๓	๐	๐	๕
รวม	๑๓	๗๘	๓๒	๑	๐	๒๖	๔	๐	๑๐๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอสมุทรสงครามมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอเมืองสมุทรสงครามมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๔ คน

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอเมืองสมุทรสงครามจังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ท้ายหาด	๑	นายอิทธิเดช กาฬดิษฐ์	เลขที่ ๗๖/๒ ม.๔ ต.ท้ายหาด อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
คลองเขิน	๓	นางอุไร ภู่อกุล	เลขที่ ๓๔/๑ ม. ๙ ต.คลองเขิน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายสิงห์ ศรีแถลง	เลขที่ ๘๐ ม. ๙ ต.คลองเขิน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายมานิช ศรีรุ่ง	เลขที่ ๑๑ ม. ๕ ต.คลองเขิน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
คลองโคน	๒	นายวรเดช เขียวเจริญ	เลขที่ ๙๗ ม. ๑ ต.คลองโคน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายวสุ กุลพงศ์	เลขที่ ๓๘/๒ ม. ๑ ต.คลองโคน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
นางตะเคียน	๔	นางรินนภา ธนิกกุล	เลขที่ ๘/๑ ม. ๑ ต.นางตะเคียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นางพยงค์ จันทร์คง	เลขที่ ๙๕ ม. ๒ ต.นางตะเคียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายวิชัย จูด้วง	เลขที่ ๖๐ ม. ๒ ต.นางตะเคียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายวิเชียร ชูแสง	เลขที่ ๔๖/๑ ม. ๗ ต.นางตะเคียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
ลาดใหญ่	๑	นายบุญยืน กล้าสวัสดิ์	เลขที่ ๑๑๑/๑ ม. ๗ ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
บางจะเกร็ง	๓	นายอนันท์ คงรักษา	เลขที่ ๘๓/๑ ม. ๓ ต.บางจะเกร็ง อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายนิพัทธ์ คล้าจิต	เลขที่ ๒๙ ม. ๓ ต.บางจะเกร็ง อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
		นายอุทัย สกุโลโต	เลขที่ ๔/๑ ม. ๓ ต.บางจะเกร็ง อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม
รวม	๑๔		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางฉัตรดา เอกแก้วนำชัย อายุ ๖๙ ปี

บ้านเลขที่ ๔๓/๑ หมู่ ๖ ตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดเมืองสมุทรสงคราม

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบ้านปรก สวนใหญ่ปลูกมะพร้าว ร้อยละ ๙๐ และพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกมะพร้าว (S๒) โดยปลูกมะพร้าวตาลเพื่อผลิตน้ำตาลมะพร้าวจำหน่าย

สภาพปัญหา : - ประสบปัญหาราคาน้ำตาลใสราคาถูก
- ผลผลิตลดลงเนื่องจากมะพร้าวกลายเป็นพันธุ์
- ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง
- โรคแมลงศัตรูพืชระบาด

แนวทางการพัฒนา : การเพิ่มศักยภาพการผลิตและการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ภูมิปัญญาการทำน้ำตาลมะพร้าวน้ำตาลไซรัป และน้ำตาลมะพร้าวผง

การนำไปใช้ประโยชน์ : ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พัฒนาคุณภาพ

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. การลอกเลนเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ

๓. การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชมะพร้าว

๔. การผลิตน้ำตาลมะพร้าว

หลักสูตรบังคับ

๑. วิชา เกษตรทฤษฎีใหม่ / เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. บัญชีต้นทุนอาชีพ องค์กรเกษตรกร

๒. การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP และแผนธุรกิจกลุ่ม

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๘ ศูนย์

ฐานการเรียนรู้: ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ ฐานการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับปุ๋ยเคมี

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

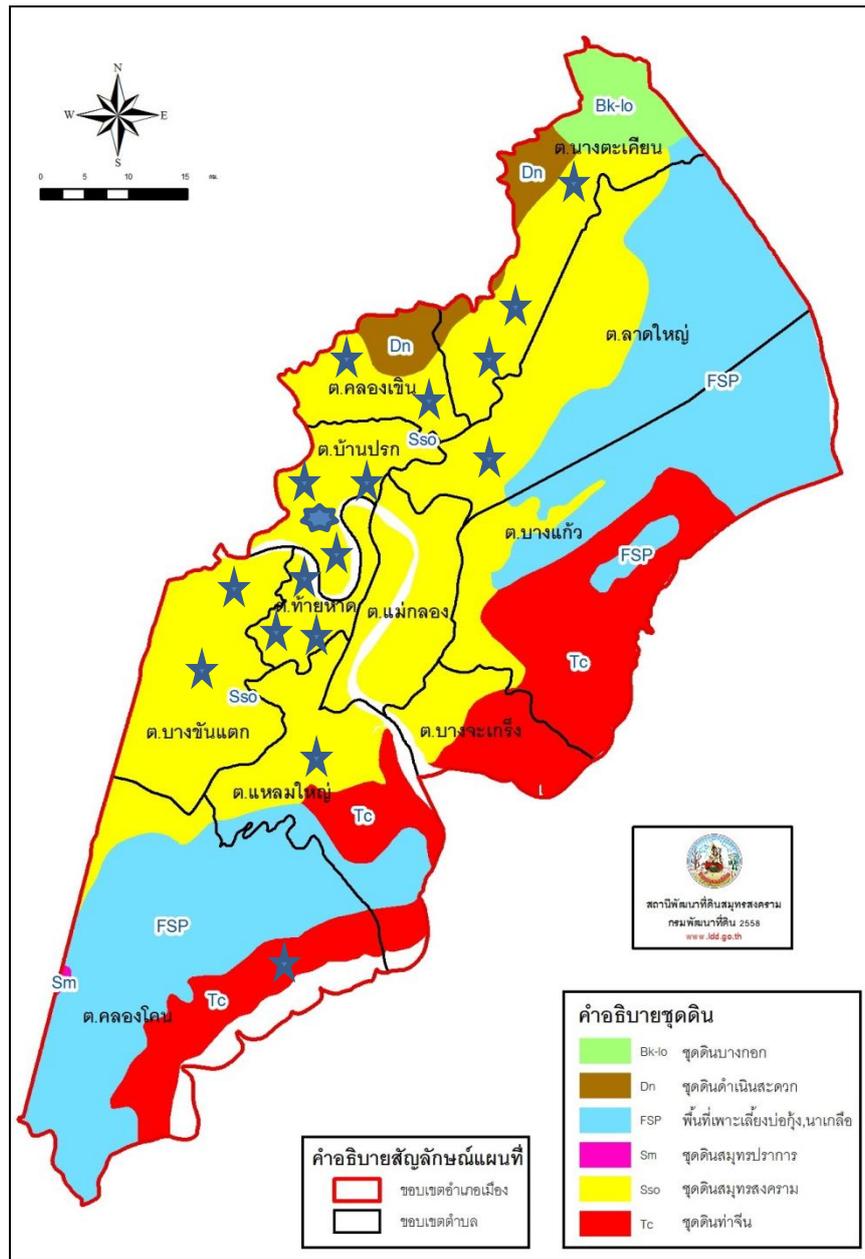
ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชมะพร้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การลอกเลนหรือการขึ้นเลน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ การเพิ่มมูลค่าผลผลิต และการแปรรูป

ตารางที่ ๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม
จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลักของศูนย์เครือข่าย	หมู่	ตำบล	โซน	x	y	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	เลขบัตร ประชาชน	เบอร์ โทรศัพท์
1	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์เฉพาะทาง(การเลี้ยงไก่ไข่)	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	9	คลอง เขิน	47	607278	1487490	นายสิงห์ ศรี แดง	3750100452602	0894136210
2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	7	คลอง เขิน	47	606789	1487350	นางสุนันท์ สุ ทธิภิบุรณ์	3110101122296	0874018446
3	ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	3	ท้าย หาด	47	605263	1481955	นายสมพร หวังเจริญ	3750100269344	0851797146
4	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	3	บางขัน แตก	47	602709	1481299	นายเสียง อินทร์ ประเสริฐ	3750100483460	0899631339
5	หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ต้นแบบ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	4	ท้าย หาด	47	605170	1481390	นางอัญชลี สุข สมบูรณ์ธนา	3730200059783	0805553231
6	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	1	นาง ตะเคียน	47	613039	1492269	นางสาวศิริ วรรณ ประวัต ร้อย	3750100156256	0817458282
7	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรเครือข่าย	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น	4	นาง ตะเคียน	47	610093	1487605	นายไพทยา เร่รื่อง	3750100585416	0894136210
8	ศูนย์เรียนรู้การทำน้ำตาล มะพร้าวแท้	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	8	บ้าน ปรก	47	610093	1482654	นายปรีชา เจียบหุ้ย	3750100388823	0875550999
9	วิสาหกิจชุมชนไม้ดอกไม้ ประดับ(บ้านสวนนุกุล)	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	4	ท้าย หาด	47	605347	1480846	นายอิทธิเดช กาฬดิษฐ์	3750100285595	034717873
10	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหมู่ 3 ตำบลบ้านปรก	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	3	บ้าน ปรก	47	607932	1484929	นางสาวสุ วรรณ กลั่น แสง	3750100131814	034720236
11	ด้านการเลี้ยงหอยแครง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	1	คลอง โคก	47	605878	1474912	นายวรงค์ เชียวเจริญ	3759900212060	
12	ด้านการเลี้ยงปลากะพง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	6	นาง ตะเคียน	47	611715	1492301	นายสมพงษ์ กลั่นกักดี	3750100159166	
13	เศรษฐกิจทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตร ทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	11	บ้าน ปรก	47	605183	1484156	นางสาวลิณี นาถ ศรินาวี	3759900021639	0863580082
14	สถานีวิจัยและพัฒนาประมง จังหวัดสมุทรสงคราม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	11	ลาด ใหญ่	47	613382.14	1486351.51	นายอำนาจ ศิริ เพชร	3940200046604	0898708372
15	ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์ สหกรณ์ ประมงแม่กลอง จำกัด	ศูนย์เรียนรู้ด้านสหกรณ์	5	แหลม ใหญ่	47	606091.76	1479611.71	นายชาญวิทย์ โชติไชยฤทธิ	3759900272437	0818572012
16	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์(ไก่ไข่)	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	4	ท้าย หาด	47	605347	1480846	นางนิภา กาฬ ดิษฐ์	3750100285544	0835573938
17	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบล บางขันแตก	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	2	บางขัน แตก	47	604023	1481941	นายปรีชา ฉิมณะวีโรจน์ ไพศาล	3750100018813	0896149044
18	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบล ท้ายหาด	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.)	4	ท้าย หาด	47	605347	1480846	นางนิภา กาฬ ดิษฐ์	3750100285544	0835573938

★ ศพก.หลัก ★ ศพก.เครือข่าย

ภาพที่ ๕ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะพร้าว

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะพร้าว จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงใหญ่มะพร้าวตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิก จำนวน ๒๘ ราย พื้นที่จำนวน ๑๓๔ ไร่

๒. แปลงใหญ่มะพร้าวตำบลนางตะเคียน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิก จำนวน ๓๖ ราย พื้นที่จำนวน ๑๘๕.๗๕ ไร่

๓. แปลงใหญ่มะพร้าวตำบลคลองเขิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิก จำนวน ๔๒ ราย พื้นที่จำนวน ๑๒๗.๒๕ ไร่

๔. แปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม สมาชิก จำนวน ๓๖ ราย พื้นที่จำนวน ๙๓.๒๕ ไร่

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่มะพร้าวอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ที่อยู่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรม.....มะพร้าวผลแก่.....

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๘,๔๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๗,๙๘๐ บาท (๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๑,๕๒๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑,๕๗๖ กิโลกรัม/ไร่ (๕%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๘,๔๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. พัฒนาสายพันธุ์มะพร้าว
๒. ใช้จ่ายตามค่าวิเคราะห์ดิน
๓. รวมกลุ่มซื้อปัจจัยการผลิต
๔. การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน GAP
๕. ลดการเผาทางมะพร้าว

ตารางที่ ๑๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มะพร้าว อำเภอเมืองสมุทรสงครามจังหวัดสมุทรสงคราม

เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
การปฏิบัติดูแล	มะพร้าวปลูกใหม่ (๖ เดือนขึ้นไป)	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืช	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยคอก ๒๐ กก./ต้น ให้น้ำ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืช	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยคอก ๒๐ กก./ต้น	ใส่ปุ๋ยเคมี ๑๕-๑๕-๑๕ ๑ ปี ๑ กก./ต้น ๒ ปี ๒ กก./ต้น ๓ ปี ๓ กก./ต้น ๔ ปี ๔ กก./ต้น	ให้น้ำสม่ำเสมอ
	มะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว	ลอกเลน				กำจัดวัชพืช	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยคอก ๕๐ กก./ต้น	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ	ให้น้ำสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืช	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยคอก ๕๐ กก./ต้น	ใส่ปุ๋ยเคมี ๑๓-๑๓-๒๑ ๔-๕ กก./ต้น	
		การตัดแต่งทางมะพร้าว ทำความสะอาดสวนมะพร้าว											
		สำรวจและป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ได้แก่ ตัวงแสด, ตัวงวงง, หนอนหัวดำ, แมลงดำหนาม											
ผลผลิต	มะพร้าวผล	←											→
	มะพร้าวอ่อน	←											→
	มะพร้าวตาล	←											→

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่	ตำบล	ชื่อกุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรประธาน
๑	บ้านปรก	แปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลบ้านปรก	มะพร้าว	๒๘	๑๓๔	นางฉิรดา เอกแก้วนำชัย	๐๘๙-๑๗๐๒๙๐๔
๒	นางตะเคียน	แปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลนางตะเคียน	มะพร้าว	๓๖	๑๘๕.๗๕	นายพัทยา เรไร้อง	๐๘๙-๔๑๔๘๓๗๕
๓	ท้ายหาด	แปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลท้ายหาด	มะพร้าว	๓๖	๙๓.๒๕	นางนิภา กาศดิษฐ์	๐๘๓-๕๕๗๓๙๓๘
๔	คลองเขิน	แปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลคลองเขิน	มะพร้าว	๔๒	๑๒๗.๒๕	นางอุไร ภูสกุล	๐๘๑-๐๑๖๕๘๘๖

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก่ อายุ ๐-๕ ปี ต่อไร่/ปี

- ค่าพันธุ์มะพร้าว	๑,๕๐๐ บาท
- ค่าลอกเลน	๒,๕๐๐ บาท
- ค่าปุ๋ยคอก	๗๕๐ บาท
- ค่าปุ๋ยเคมี	๖๕๐ บาท
- ค่าจ้างแรงงานตัดหญ้า	๒,๐๐๐ บาท

รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย ๗,๔๐๐ บาท/ไร่/ปี

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก่ (อายุ ๕ ปี ขึ้นไป) ต่อไร่/ปี

- ค่าลอกเลน	๒,๕๐๐ บาท
- ค่าปุ๋ยคอก	๗๕๐ บาท
- ค่าปุ๋ยเคมี	๖๕๐ บาท
- ค่าจ้างแรงงานตัดหญ้า	๒,๐๐๐ บาท
- ค่าเก็บเกี่ยว	๒,๕๐๐ บาท

รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย ๘,๔๐๐ บาท/ไร่/ปี

รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย (ไม่รวมค่าแรงเจ้าของสวน) ๘,๔๐๐ บาท/ไร่/ปี
(ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๒๐ ผล/ปี/ไร่) ต้นทุนการผลิต ๕.๕๒ บาท/ผล

ที่มา : แผนยุทธศาสตร์การผลิตมะพร้าว สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ปี ๖๘

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอ

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอ จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงใหญ่ส้มโอดำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

สมาชิกจำนวน ๓๖ ราย พื้นที่จำนวน ๑๐๗ ไร่

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ส้มโออำเภอเมืองสมุทรสงคราม.....

ที่อยู่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม.....

กิจกรรม.....ส้มโอขาวใหญ่.....

- เป้าหมายการดำเนินงาน ลดต้นทุนการผลิต จาก ๒๗,๙๒๓ บาท/ต่อไร่ เป็น ๒๖,๕๒๗ บาท (๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๗๕๐ ผล/ไร่ เป็น ๓,๙๓๘ ผล/ไร่ (๕%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๖๕,๓๙๖ บาท/ไร่.....
- ประมาณการกระจาย ๒๗,๙๒๓ บาท/ไร่.....

๑. การลดต้นทุนการผลิต
๒. การเพิ่มผลผลิต
๓. พัฒนาผลผลิตสู่มาตรฐาน GAP
๔. มีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น (ขายออนไลน์)

ตารางที่ ๑๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ส้มโอตำบลบางชั้นแตก อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรม	เดือน												ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
-ลอกเลน			✓											๓,๓๓๓	
-ตัดหญ้า	✓		✓		✓		✓		✓		✓			๑,๒๐๐	
-ค่าแรงตัวเอง	✓		✓		✓		✓		✓		✓			๓,๘๔๐	
ใส่ปุ๋ย															
- ๑๖-๑๖-๑๖				✓				✓				✓		๕,๔๐๐	
-ปุ๋ยคอก														๗,๕๐๐	
- ค่าไฟ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		๑,๒๐๐	
-ตัดแต่งกิ่ง			✓					✓						๕๐๐๐	
-ฮอร์โมน/ยาฆ่าแมลง	✓		✓		✓		✓		✓		✓			๔๕๐	
รวม													๒๗,๙๒๓	๑๖๕,๓๙๖	

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ส้มโอ อำเภอเมืองสมุทรสงครามจังหวัดสมุทรสงคราม

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก(คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรประธาน
๑	บางชั้นแตก	แปลงใหญ่ส้มโอตำบลบางชั้นแตก	ส้มโอ	๓๖	๑๐๗	นายเสียง อินทประเสริฐ	๐๘๙-๙๖๓๑๓๓๙

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ชุดดิน	สมุทรสงคราม	Series Sso	กลุ่มชุดดินที่ 8
การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic	Sodic Hydraquents	
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %		
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำทะเล		
การระบายน้ำ	เลวมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลเข้มปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรด ปานกลาง ถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 6.0-8.0) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0) ดินล่างตอนล่าง อาจเป็นดินเลนทะเล สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว ที่มีค่าปัจจัย (n-value) มากกว่า 0.7 ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)		
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็ม ได้รับผลกระทบจากน้ำทะเล		
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ภาพที่ ๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินชุดสมุทรสงคราม อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ชุดดิน	ชนบุรี	Series Tb	กลุ่มชุดดินที่ 8				
การจำแนกดิน (USDA)	Very-fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic Vertic Endoaquepts						
สภาพพื้นที่	ราบเรียบ มีความลาดชัน 0-1 %						
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลเคยท่วมถึง						
วัตถุดินกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำผสมกับตะกอนทะเล พัฒนาในสภาพน้ำกร่อย						
การระบายน้ำ	เลว						
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ช้า						
ลักษณะสมบัติของดิน	<p>การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ช้า</p> <p>เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินสีกรมมาก ดินบน เป็นดินเหนียว สีดำ พบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรด ปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 6.0-6.5) ดินล่าง ตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา เทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH 6.5-7.0) ตอนล่างเป็นดินเลน สีเทาปนเขียวหรือน้ำเงิน ที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.5-8.0)</p>						
ข้อจำกัด	-						
ข้อเสนอแนะ	ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่อง ระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก						

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ต่ำ	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง

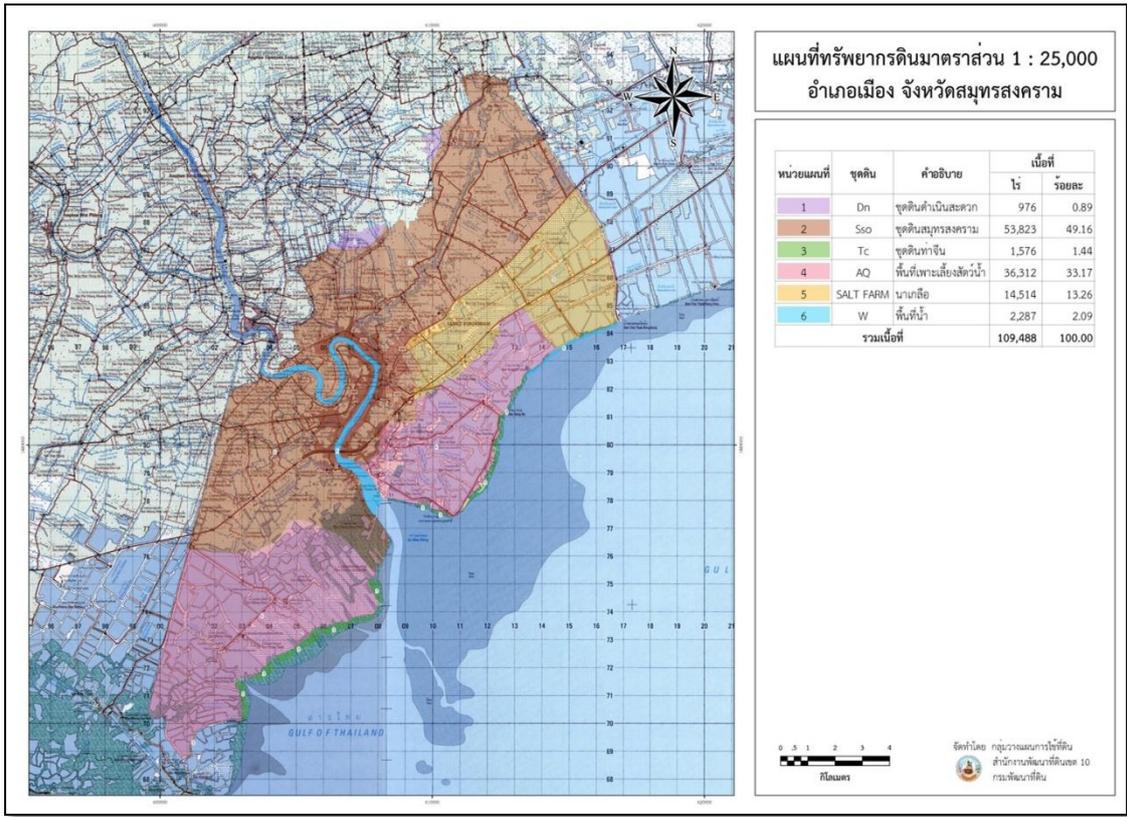
ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินชุดดินที่ ๘ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ชุดดิน	ทำจีน	Series Tc	กลุ่มชุดดินที่ 12
การจำแนกดิน (USDA)	Fine, smectitic, nonacid, isohyperthermic	Sodic Hydraquents	
สภาพพื้นที่	ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ	มีความลาดชัน 0-2 %	
ภูมิสัณฐาน	ที่ราบน้ำทะเลขึ้นถึง		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทะเล		
การระบายน้ำ	เลวมาก		
สภาพซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ช้า
ลักษณะสมบัติดิน	เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียว	สีน้ำตาล มีจุดประสีเทาหรือสีน้ำตาล	ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH 6.0-8.0) ดินบนตอนล่าง เป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง และตั้งแต่ระดับความลึก 50 ซม. ลงไปอาจเป็นดินเลน สีเทาเข้มหรือสีเทาปนเขียว มีจุดประสีเขียวมะกอกหรือสีเขียวนเทา ชุดดินนี้มีค่า ปัจจัยน้ำ (n-value) มากกว่า 0.7 ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกิริยาดินเป็น กลางถึงเป็นด่างปานกลาง (pH 7.0-8.0)
ข้อจำกัด	เป็นดินเค็มจัด น้ำทะเลท่วมถึง ระดับน้ำใต้ดินขึ้นสูงเกือบถึงผิวน้ำดินตลอดปี		
ข้อเสนอแนะ	ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ	(ป่าชายเลน)	เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและแพร่ขยายพันธุ์ของสัตว์ทะเลต่างๆ แต่บางส่วนที่อยู่ห่างทะเลมาก อาจใช้ปลูกพืชทนเค็มได้โดยการยกร่อง

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความ อิ่มตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	25-50	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง
	50-100	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง	สูง

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินทำจีน อำเภอมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๘)

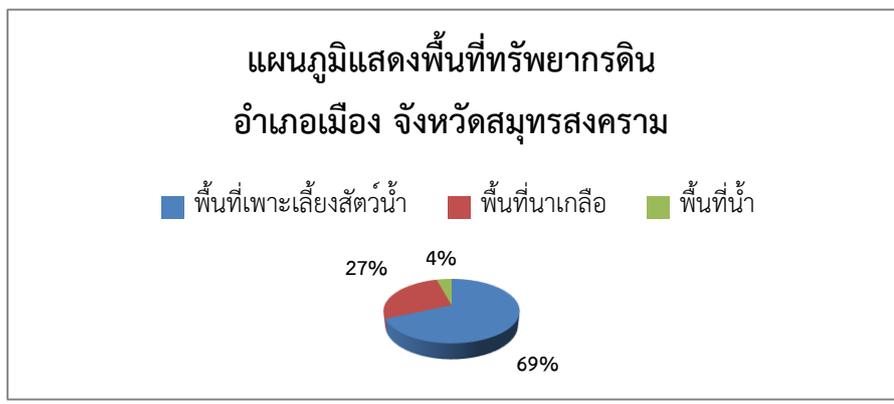

ภาพที่ ๙ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๔ แสดงทรัพยากรดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๖,๓๑๒	๖๙
พื้นที่นาเกลือ	๑๔,๕๑๔	๒๗
พื้นที่น้ำ	๒,๒๘๗	๔

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๘)

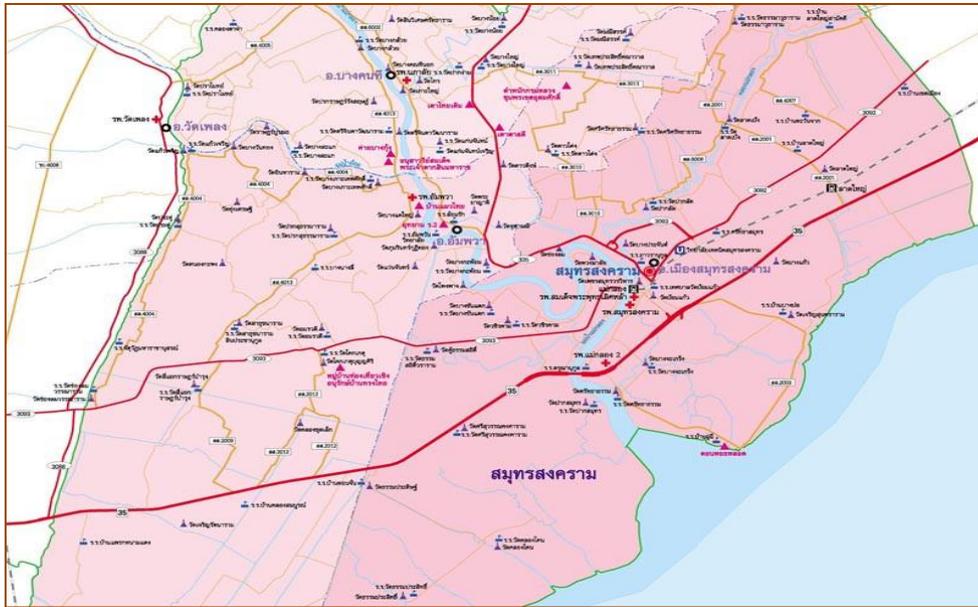

ภาพที่ ๑๐ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอเมืองสมุทรสงครามเป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๓๖.๔๕ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดินบ่อบาดาลอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม รวมทั้งสิ้น - บ่อ

ภาพที่ ๑๑ ภาพแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม พ.ศ. ๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรม พัฒนาที่ดิน จำนวน ...-... แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ...-... แห่ง โครงการชลประทาน ขนาดกลาง จำนวน ..๑..... แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ..-...แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงาน ปฎิรูปที่ดิน จำนวน ..-... แห่ง

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑. ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม

ประวัติความเป็นมา จังหวัดสมุทรสงครามมีการปลูกส้มโอตั้งแต่ประมาณปี ๒๔๗๕ ปลูกครั้งแรกในตำบลบางพรหม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีเกษตรกรนำผลส้มโอจากบางกอกน้อยฝั่งธนบุรีมาบริโภคและได้นำเมล็ดมาเพาะและปลูกแบบสวนหลังบ้านหลังเตาตาล ปรากฏว่าผลผลิตมีคุณภาพดี จึงทำการขยายพื้นที่ปลูกสู่ตำบลบางสะแก อำเภอบางคนที ตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม และตำบลอื่นๆ ของจังหวัดสมุทรสงคราม ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงครามเป็นผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงและรายได้ให้กับเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงครามเป็นเวลานานกว่า ๓๐ ปี เนื่องจากรสชาติที่อร่อย ผลค่อนข้างใหญ่ หนึ่งผลมี ๑๒ - ๑๔ กิโลกรัม กิ่งใหญ่เปียดกั้นแน่นสีขาวอมเหลือง รสหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อยมีน้ำมากแต่ไม่แฉะ มีเมล็ดเล็กส่วนใหญ่เมล็ดลีบ (ไม่มีเมล็ด) เก็บได้นานเป็นเดือนหลังการเก็บเกี่ยว ในเดือนเมษายนส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงครามจะมีรสชาติหวานและอร่อยเป็นพิเศษ แต่จะออกสู่ตลาดมากอยู่ ๒ ช่วงใหญ่ ๆ คือในช่วงเดือนเมษายนและเดือนสิงหาคม จังหวัดสมุทรสงครามได้จัดงานส้มโอขึ้นในปี ๒๕๒๘ เพื่อประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงของส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม และในช่วงเดือนเมษายนของทุกปีได้มีการจัดงานลิ้นจี่และของดีเมืองแม่กลองขึ้น ซึ่งในงานดังกล่าวเกษตรกรได้นำผลไม้หลักของจังหวัด ได้แก่ ส้มโอและลิ้นจี่ มาจำหน่าย ทำให้ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงครามมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ

ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม (Som-OKhawYai Samutsongkramsinv Samutsongkhram Khaoyai Pomelo) หมายถึง ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ที่มีผลค่อนข้างใหญ่ มีขนาดเส้นรอบผลประมาณ ๑๗ - ๒๔ นิ้ว น้ำหนักประมาณ ๑.๒ - ๒.๕ กิโลกรัม ทรงผลกลมสูงไม่มีจุดเด่นชัด ท้ายเรียบ เมื่อแก่จัดจะมีก้านบุนุ่มเล็กน้อย เปลือกผิวเรียบสีเขียวอมเหลือง ต่อม้ำมันใหญ่ เปลือกหนา เปลือกด้านในสีขาว เนื้อกึ่งมีขนาดใหญ่ สีขาวอมเหลืองเปียดกั้นแน่น ผลหนึ่งมีประมาณ ๑๒ - ๑๔ กิโลกรัม แยกออกจากกันได้ง่ายแกะร้อนไม่ติดเปลือก มีเมล็ดเล็ก ส่วนใหญ่เมล็ดลีบ (ไม่มีเมล็ด) รสชาติ รสหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อย รสเข้มข้น (รสจัด) มีน้ำมากแต่ไม่แฉะ ความหวานไม่ต่ำกว่า ๙ องศาบริกซ์ ซึ่งปลูกในเขตพื้นที่ตำบลบางขันแตก ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีเกษตรกรปลูกส้มโอ จำนวน ๑๒๖ ครัวเรือน มีพื้นที่ปลูก ๒๕๐ ไร่ ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยปี ๒๕๖๘ เฉลี่ย ๑,๓๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่องทางการจำหน่ายจะจำหน่ายให้แก่พ่อค้าคนกลางและเกษตรกรบางรายก็จำหน่ายผลผลิตเอง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๑๑ ราย

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนขึ้นทะเบียนขออนุญาตใช้ตราสัญลักษณ์สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ส้มโอ
ชาวใหญ่สมุทรสงคราม

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่			
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ
๑	นางอนุรัตน์ อิ่มเกียรติ	๑๑๑/๓	๒	บางขันแตก	เมืองฯ
๒	นายปรีชา ชินฉะวีโรจน์ไพศาล	๘๕/๑	๒	บางขันแตก	เมืองฯ
๓	นางจาง สำลี	๑๕	๓	บางขันแตก	เมืองฯ
๔	นายสัมพันธ์ กล้ายประยงค์	๖๖/๒	๒	บางขันแตก	เมืองฯ
๕	นางละออง บุณรอด	๕/๑	๓	บางขันแตก	เมืองฯ
๖	นายบุญชอบ ทิพย์ดำรงพงษ์	๑๓๙	๓	บางขันแตก	เมืองฯ
๗	นายเสียง อินทร์ประเสริฐ	๑๑๖/๑	๓	บางขันแตก	เมืองฯ
๘	นางบุญทรัพย์ ชูศรี	๑๑๖	๓	บางขันแตก	เมืองฯ
๙	นางสาวกัญญาลักษณ์ รักภักดี	๘๖	๒	บางขันแตก	เมืองฯ
๑๐	นายสมบูรณ์ ตันติวิภาวิน	๖๓/๑	๒	บางขันแตก	เมืองฯ
๑๑	นางสมเจตน์ ลิ้มสกุล	๘๗	๒	บางขันแตก	เมืองฯ

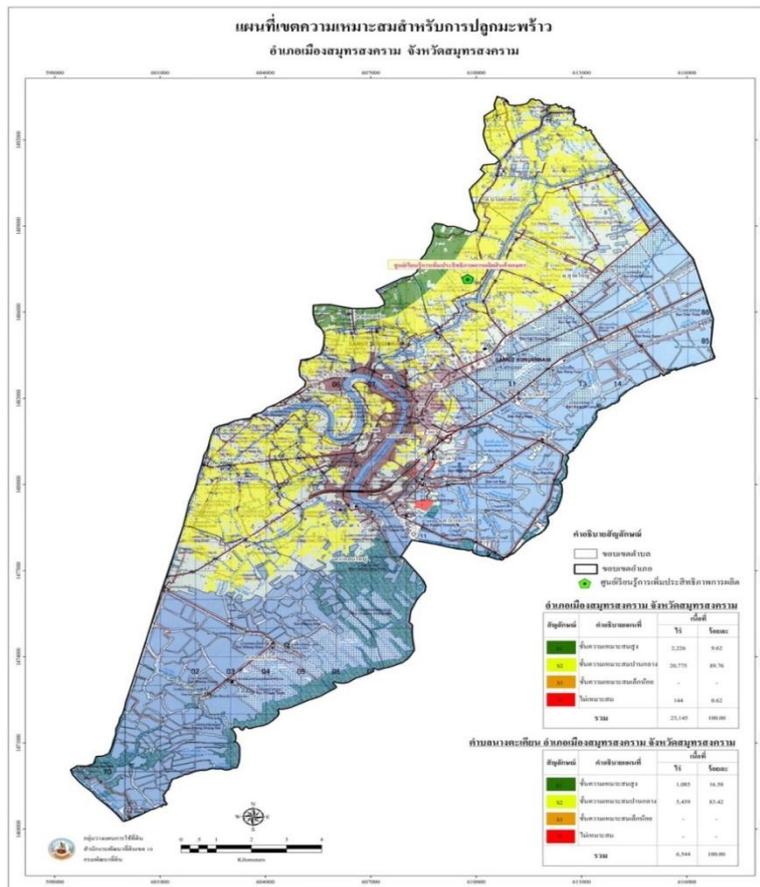
๑.๔ สีนค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ามะพร้าว

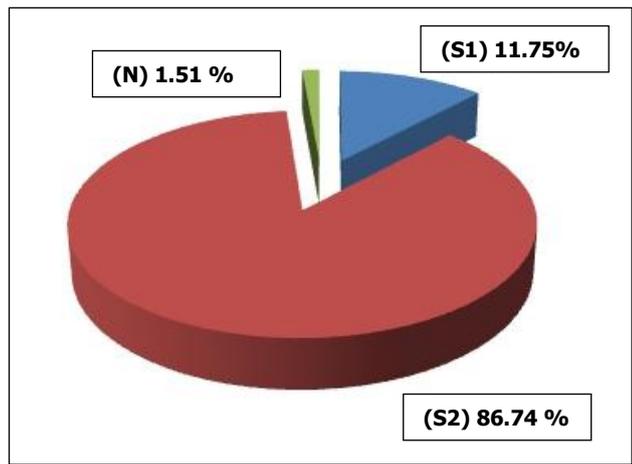
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวทั้งหมด จำนวน ๒๔,๖๙๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๙๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๑,๔๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๑

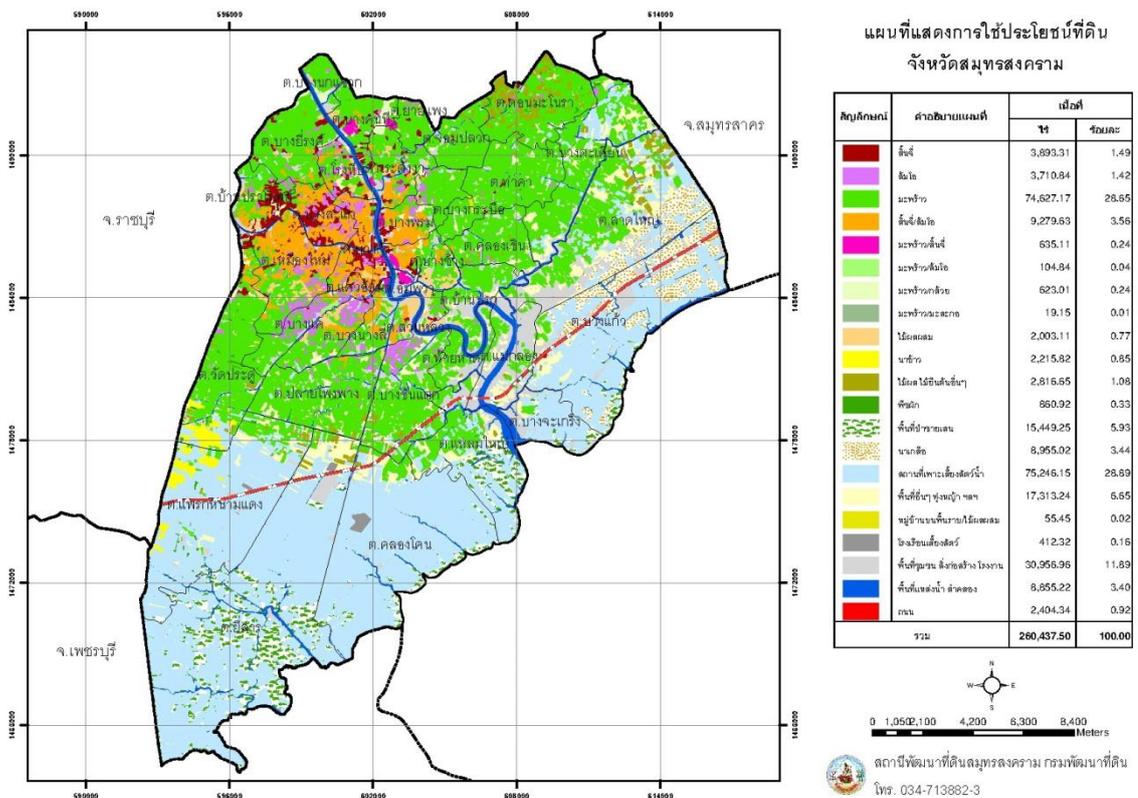
ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอเมืองสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๓ แผนภูมิแสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว อำเภอเมืองสมุทรสงคราม (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกมะพร้าว

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีพื้นที่ปลูกมะพร้าว จำนวน ๒๓,๘๐๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลนางตะเคียน จำนวน ๖,๒๐๓ ไร่ รองลงมา คือ ตำบลบางขันแตก จำนวน ๕,๖๐๒ ไร่ และตำบลลาดใหญ่ จำนวน ๓,๖๔๓ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน ๔๑,๕๕๖ ไร่ ๔,๕๗๖ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่เพาะปลูกมากตำบลนางตะเคียน จำนวน ๖,๕๓๗ ไร่ จำนวน ๗๙๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบางขันแตก จำนวน ๕,๘๘๑ ไร่ ๑,๐๔๑ ครัวเรือน และตำบลลาดใหญ่ จำนวน ๕,๖๔๙ ไร่ ๘๒๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวผล อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด	พื้นที่ปลูกมะพร้าวผล จำนวน... ๑๓,๐๗๘.....ไร่					
				จำนวนครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่/ปี)
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๕,๘๘๑	๑,๐๔๑	๗๔๗	๔,๗๑๖	๔,๗๑๖	๑,๕๒๐	๗,๑๖๘	๘,๔๐๐
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๑,๐๑๘	๑๗๐	๑๐๔	๘๗๔	๗๙๕	๑,๕๒๐	๑,๒๐๘	๘,๔๐๐
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๙,๖๓๓	๒๗๗	๘	๔๓	๔๓	๑,๕๐๐	๖๕	๘,๔๐๐
คลองเขิน	๔,๖๒๖	๒,๙๘๙	๖๑๙	๓๓๖	๑,๕๑๗	๑,๕๑๗	๑,๕๒๐	๒,๓๐๖	๘,๔๐๐
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๔,๓๓๑	๑๒๐	๑๑	๓๕	๓๕	๑,๕๒๐	๕๓	๘,๔๐๐
บ้านปรก	๓,๗๓๘	๕๙๖	๒๔๖	๒๑๓	๕๔๑	๔๙๐	๑,๕๒๐	๗๔๕	๘,๔๐๐
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๒,๙๑๔	๒๖๒	๑๒๗	๑,๖๒๔	๑,๖๒๔	๑,๕๒๐	๒,๔๖๘	๘,๔๐๐
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๕,๖๔๙	๘๒๙	๓๖๗	๑,๔๙๐	๑,๓๗๐	๑,๕๒๐	๒,๐๘๒	๘,๔๐๐
นางตะเคียน	๗,๙๗๐	๖,๕๓๗	๗๙๔	๓๐๕	๑,๓๕๓	๑,๓๕๓	๑,๕๒๐	๒,๐๕๗	๘,๔๐๐
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	๙๙๑	๗๓	๑๑	๑๓๕	๙๙	๑,๕๒๐	๑๕๐	๘,๔๐๐
แม่กลอง	๕,๗๓๔	๑,๐๑๗	๑๔๕	๑๑๔	๘๒๙	๘๒๙	๑,๕๒๐	๑,๒๖๐	๘,๔๐๐
รวม	๑๐๕,๖๒๕	๔๑,๕๕๖	๔,๕๗๖	๒,๓๔๓	๑๓,๐๗๘	๑๒,๘๗๑	๑,๕๒๐	๑๙,๕๖๓	๘,๔๐๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๗ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวอ่อน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด	พื้นที่ปลูกมะพร้าวอ่อน จำนวน...๓,๑๔๖.....ไร่					
				จำนวนครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่/ปี)
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๕,๘๘๑	๑,๐๔๑	๑๒๘	๕๓๓	๕๓๓	๒,๒๕๐	๑,๑๙๙.๒๕	๑๑,๕๙๐
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๑,๐๑๘	๑๗๐	๔๘	๑๑๐	๗๓	๒,๒๕๐	๑๖๔.๒๕	๑๑,๕๙๐
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๙,๖๓๓	๒๗๗	๑	๘	-	-	-	-
คลองเขิน	๔,๖๒๖	๒,๙๘๙	๖๑๙	๑๔๔	๕๐๒	๕๐๒	๒,๒๕๐	๑๑๒๙.๕	๑๑,๕๙๐
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๔,๓๓๑	๑๒๐	๗	๓๖	๒๐	๒,๒๕๐	๔๔	๑๑,๕๙๐
บ้านปรก	๓,๗๓๘	๕๙๖	๒๔๖	๑๔	๓๐	๓๐	๒,๒๕๐	๖๗.๕๐	๑๑,๕๙๐
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๒,๙๑๔	๒๖๒	๑๖	๗๐	๒๖	๒,๒๕๐	๕๘.๕๐	๑๑,๕๙๐
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๕,๖๔๙	๘๒๙	๙๓	๔๓๒	๓๖๔	๒,๒๕๐	๘๑๙.๐๐	๑๑,๕๙๐
นางตะเคียน	๗,๙๗๐	๖,๕๓๗	๗๙๔	๑๖๕	๑,๑๗๕	๖๗๕	๒,๒๕๐	๑,๕๑๘.๗๕	๑๑,๕๙๐
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	๙๙๑	๗๓	-	-	-	-	-	-
แม่กลอง	๕,๗๓๔	๑,๐๑๗	๑๔๕	๓๐	๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๓๓๗.๕๐	๑๑,๕๙๐
รวม	๑๐๕,๖๒๕	๔๑,๕๕๖	๔,๕๗๖	๖๔๖	๓,๑๔๖	๒,๓๗๓	๒,๒๕๐	๕,๓๓๘.๒๕	๑๑,๕๙๐

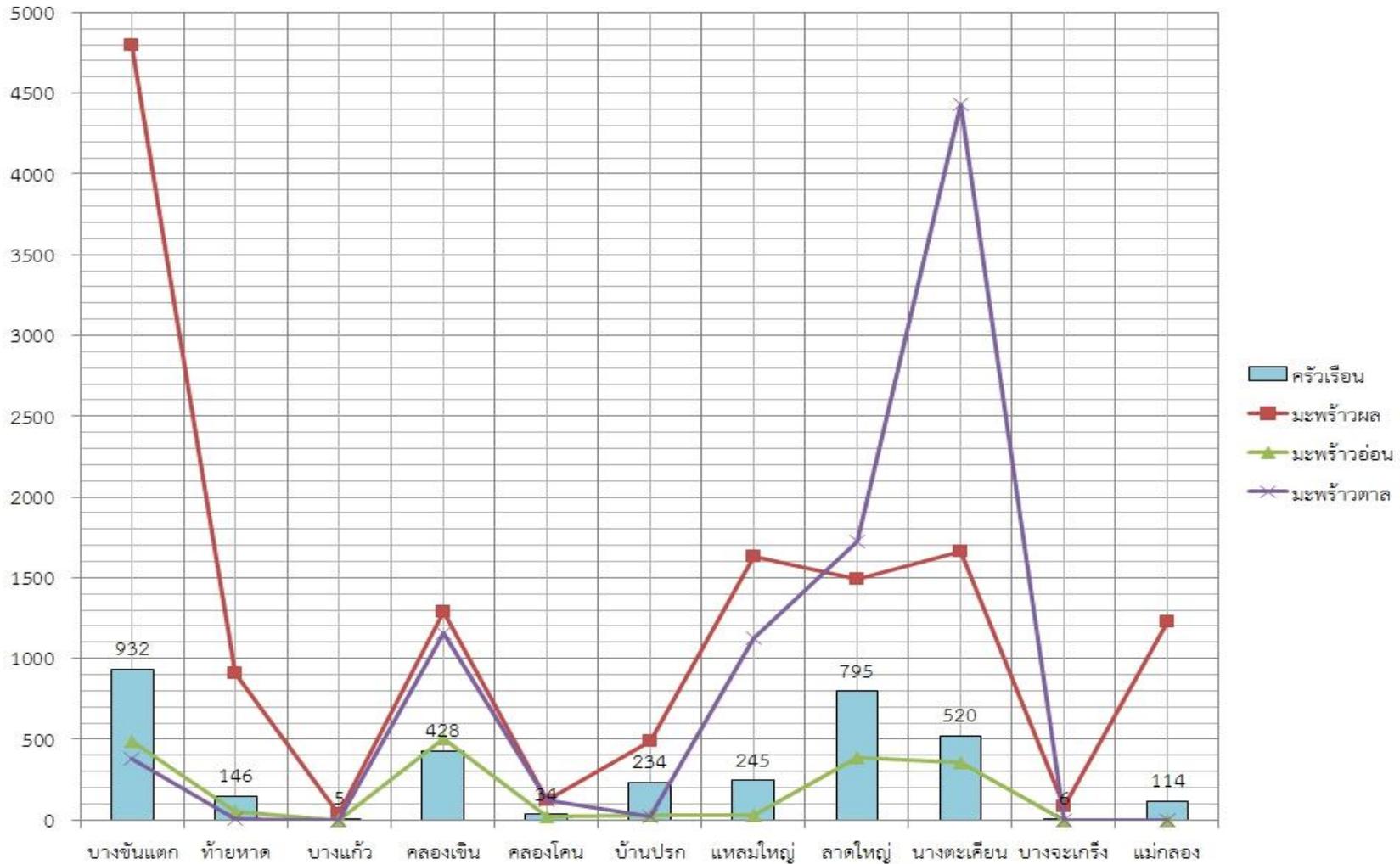
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าวตาล อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด	พื้นที่ปลูกมะพร้าวตาล จำนวน...๗,๙๖๘....ไร่					
				จำนวนครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่/ปี)
บางขันแตก	๙,๖๘๑	๕,๘๘๑	๑,๐๔๑	๔๒	๓๕๓	๓๕๓	๑๐,๘๐๐	๓,๘๑๒.๔๐	๑๐,๐๗๕
ท้ายหาด	๒,๕๘๖	๑,๐๑๘	๑๗๐	๒	๕	๕	๑๐,๘๐๐	๕๔,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๗๕
บางแก้ว	๑๗,๗๘๐	๙,๖๓๓	๒๗๗	-	-	-	-	-	-
คลองเขิน	๔,๖๒๖	๒,๙๘๙	๖๑๙	๑๓๓	๖๘๙	๖๘๙	๑๐,๘๐๐	๗,๔๔๑.๒๐	๑๐,๐๗๕
คลองโคน	๒๑,๐๕๖	๔,๓๓๑	๑๒๐	๕	๘๓	๘๓	๑๐,๘๐๐	๘๘๗.๕๐	๑๐,๐๗๕
บ้านปรก	๓,๗๓๘	๕๙๖	๒๔๖	๗	๒๐	๒๐	๑๐,๘๐๐	๒๑๖.๐๐	๑๐,๐๗๕
แหลมใหญ่	๑๒,๓๖๑	๒,๙๑๔	๒๖๒	๑๐๒	๑,๑๒๒	๑,๐๓๒	๑๐,๘๐๐	๑๑,๑๔๕.๖๐	๑๐,๐๗๕
ลาดใหญ่	๑๕,๙๓๗	๕,๖๔๙	๘๒๙	๒๖๕	๑,๗๒๑	๑,๕๕๒	๑๐,๘๐๐	๑๖,๗๖๑.๖๐	๑๐,๐๗๕
นางตะเคียน	๗,๙๗๐	๖,๕๓๗	๗๙๔	๒๓๖	๓,๙๗๕	๓,๖๕๕	๑๐,๘๐๐	๓๙,๔๗๔.๐๐	๑๐,๐๗๕
บางจะเกร็ง	๔,๑๕๖	๙๙๑	๗๓	-	-	-	-	-	-
แม่กลอง	๕,๗๓๔	๑,๐๑๗	๑๔๕	-	-	-	-	-	-
รวม	๑๐๕,๖๒๕	๔๑,๕๕๖	๔,๕๗๖	๗๙๒	๗,๙๖๘	๗,๓๘๙	๑๐,๘๐๐	๗๙,๘๐๑.๒๐	๑๐,๐๗๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

พื้นที่ (ไร่)

ภาพที่ ๑๕ แสดงปริมาณการปลูกมะพร้าว แบ่งเป็น ๓ ชนิด ได้แก่ มะพร้าวผล มะพร้าวอ่อน และมะพร้าวตาล อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- พันธุ์

การปลูกมะพร้าวของเกษตรกร แต่เดิมเกษตรกรปลูกมะพร้าวสำหรับทำน้ำตาลโดยการตัดพันธุ์ปลูกต้นไหนให้ผลผลิตน้ำตาลมากก็จะนำไปเป็นแม่พันธุ์ขยายปลูกในพื้นที่

- วิธีปลูก

ปลูกแบบยกร่องสวน วิธีการเตรียมดินโดยใช้แมคโคยกร่อง กว้างประมาณ ๒ เมตร ความยาวแล้วแต่พื้นที่ ชาวบ้านเรียกว่า ขนดสวน เกษตรกรจะตัดพันธุ์มะพร้าวผลโดยเน้นที่ผลใหญ่ ลูกตก พันธุ์ที่นิยมปลูกในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ได้แก่ พันธุ์มะพร้าวใหญ่ พันธุ์หมูสีหม้อ และพันธุ์มะพร้าวน้ำหอม พื้นที่ ๑ ไร่ จะปลูกประมาณ ๒๕ ต้น ระยะการปลูกระหว่างต้นประมาณ ๘ เมตร ขุดหลุมลึกประมาณ ๕๐ เซนติเมตร กว้างประมาณ ๖๐ เซนติเมตร โดยก่อนปลูกจะใช้โพรงน้ำตักเลนในร่องสวนใส่ไปในหลุมประมาณ ๑ โพง เพื่อรองกันหลุมก่อนนำลูกมะพร้าวที่งอกแล้วลงปลูกเพื่อรักษาความชื้น

- การดูแลรักษา

มะพร้าวที่ปลูกใหม่จำเป็นต้องให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ ๒-๓ วันครั้ง จนกว่ามะพร้าวจะตั้งตัวได้ เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามนิยมใช้โพรงตักน้ำในร่องสวนรดต้นมะพร้าวเพื่อเป็นการลดต้นทุนในช่วงหน้าแล้งรดน้ำบ่อยหน่อย แต่ช่วงหน้าฝนไม่ต้องรดน้ำ น้ำที่ใช้เป็นน้ำธรรมชาติในร่องสวน ลักษณะน้ำขึ้นน้ำลง มีการขุดลอกเลนในร่องสวน ๑-๒ ปี /ครั้ง เพื่อเพิ่มแร่ธาตุอาหารในดินแทนการใช้ปุ๋ย

- การจัดการดิน

- มีการใส่ปุ๋ยคอก ปีละ ๑ ครั้ง (ขี้ไก่, ขี้วัว)

- ส่งดินตรวจกับพัฒนาที่ดิน เพื่อทราบค่าวิเคราะห์แร่ธาตุอาหารในดิน

- มีการขุดลอกเลนในร่องสวน ๑-๒ ปี /ครั้ง เพื่อเพิ่มแร่ธาตุให้แก่มะพร้าวผล และยังทำให้หน้าดินสามารถกักเก็บน้ำในระหว่างที่รดน้ำ หรือในขณะที่ใส่ปุ๋ย ไม่ทำให้น้ำหรือปุ๋ยไหลลงท้องร่องได้สะดวก

การจัดการปุ๋ย

- มีการใส่ปุ๋ยคอก ขี้วัว ขี้ไก่ ปีละ ๑ ครั้ง

- มีการขุดลอกเลน ๑-๒ ปี/ครั้ง เนื่องจากในร่องสวนมีธาตุอาหารมาทับถมกันมาก

- ใส่ปุ๋ยเคมีบ้างบางราย

- การใช้เครื่องจักรกลเกษตร

ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ไม่มีการใช้เครื่องจักรกล (มีเฉพาะเครื่องตัดหญ้า)

- การเก็บเกี่ยวผลผลิต

ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีการเก็บเกี่ยวมะพร้าวระยะเวลาประมาณ ๔๕ วัน/ครั้ง หรือบางราย ๒ เดือนครั้ง

- การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

เกษตรกรจังหวัดสมุทรสงครามส่วนมาก ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช ในพื้นที่ปลูกมะพร้าวมักมีการระบาดของด้วงแรด และโดนทำลายด้วยด้วงไฟ เกษตรกรบางราย จะใช้กับดักฟีโรโมน ล่อตัวด้วงแรดมาทำเป็นน้ำหมัก หรือใช้กองปุ๋ยเมตาไรเซียมในการทำลายวง นอกจากนี้ยังมีหนอนหัวดำและแมลงค้ำหนาม กำจัดโดยใช้ชีววิธีคือแตนเบียนบราคอนกำจัดหนอนหัวดำ และแตนอะซีโครเดสกำจัดแมลงค้ำหนามในสวนมะพร้าวแทน มีการใช้สารเคมีจำพวกยาฆ่าหญ้าบ้างบางราย และใช้สารเคมีกำจัดศัตรูมะพร้าว เช่น กำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว

ปฏิทินการผลิตมะพร้าว จังหวัดสมุทรสงคราม

ที่	ชนิดพืช	ช่วงเดือน												หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
๑	การปฏิบัติดูแล														
	มะพร้าวปลูกใหม่ (๖ เดือนขึ้นไป)														
	๑.๑ ปุ๋ยอินทรีย์/การใส่ปุ๋ยคอก ๒๐ กก./ต้น (๒ ครั้ง/ปี)					↔						↔			
	๑.๒ การใส่ปุ๋ยเคมี ๑๓-๑๓-๒๑														
	- อายุ ๑ ปี ๑ กก.					↔						↔			
	- อายุ ๒ ปี ๒ กก.					↔						↔			
	- อายุ ๓ ปี ๓ กก.					↔						↔			
	- อายุ ๔ ปี หรือมากกว่า ๔ กก.					↔						↔			
	มะพร้าวที่ให้ผลผลิตแล้ว														
	๑.๑ การใส่ปุ๋ยคอก/ปุ๋ยหมัก ๕๐ กก./ต้น/ปี					↔						↔			
	๑.๒ การใส่ปุ๋ยสูตร (๑๓-๑๓-๒๑) ๔ กก./ต้น/ปี					↔						↔			
๒.	การกำจัดวัชพืช				↔						↔				
๓.	การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	←												→	
๔.	การเก็บเกี่ยว														
	- มะพร้าวผลแก่ (๔๕ วัน/ครั้ง ๘ ครั้ง/ปี)	←		↔	↔	↔	↔	←	←	←	←	←	←	←	↔ หมายถึง ช่วงที่ให้ผลผลิตต่ำ
	- มะพร้าวอ่อน (๒๐ วัน/ครั้ง ๑๘ ครั้ง/ปี)	←		↔	↔	↔	↔	←	←	←	←	←	←	←	
	- มะพร้าวตาล (๒ ครั้ง/วัน เข้า-บ่าย)	↔	↔	←								↔	↔	↔	

๑. มะพร้าวผล น้ำหนัก ๑.๒๕ กก./ผล ผลผลิตเฉลี่ย (๘ ผล/ต้น/ไร่/ปี) = ๒,๐๐๐ กก./ไร่/ปี (๒๕ ต้น/ไร่)

๒. มะพร้าวอ่อน น้ำหนัก ๑ กก./ผล ผลผลิตเฉลี่ย (๑๐ ผล/ต้น/ไร่/ปี) = ๓,๐๐๐ กก./ไร่ (๓๓ ต้น/ไร่)

๓. มะพร้าวตาล

๓.๑ น้ำตาลใส (๓ ลิตร/ต้น/วัน) ๓๐๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๗,๐๐๐ กก./ไร่/ปี (จำนวน ๓๐ ต้น/ไร่) น้ำตาลใส ๑๔๐ ลิตร ได้น้ำตาลแห้ง ๓๐ กก.

น้ำตาลใส (๓ ต้น = ๕ ลิตร/ต้น/วัน) ผลผลิตเฉลี่ย ๑๕,๐๐๐ กก./ไร่/ปี (จำนวน ๓๐ ต้น/ไร่) น้ำตาลใส ๑๔๐ ลิตร ได้น้ำตาลแห้ง ๓๐ กก.

๓.๒ น้ำตาลปีบ ๖,๒๔๐ กก./ไร่/ปี ๓๑๒ ปีบ

๕) ต้นทุนการผลิต

๕.๑) มะพร้าวผลแก่ (พื้นที่ ๑ ไร่ ปลูกรมะพร้าว จำนวน ๒๕ ต้น ระยะปลูก ๘ x ๘ เมตร)

รายการ	รวมค่าใช้จ่าย
ค่าลอกเลน - ลอกเลนร่องสวน ๔ ปี/ครั้ง ไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท	๒,๕๐๐/ไร่/ปี
ค่าปุ๋ยอินทรีย์ - ชนิด (สูตร) ปุ๋ยคอก - ปริมาณที่ใช้ ๒๕ กก./ ครั้ง ๒๕ กก./ต้น/ปี ๖๒๕ กก./ไร่/ปี - ราคาต่อกิโลกรัม ๑.๒ บาท	๗๕๐ บาท/ไร่/ปี
ค่าปุ๋ยเคมี - ชนิด (สูตร) ๑๖-๑๖-๑๖ - ปริมาณที่ใช้ ต้นละ ๑ กก./ ๒๕ กก./ไร่/ปี - ราคาต่อกิโลกรัม ๒๖ บาท	๖๕๐ บาท/ไร่/ปี
ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช - ไม่ใช่	๐ บาท / ไร่ / ปี
ค่าจ้างกำจัดวัชพืช - ค่าจ้างตัดหญ้า ๕๐๐ บาท/ไร่/ครั้ง ๑ ปี ตัดหญ้า ๔ ครั้ง	๒,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว - ค่าสอยและค่าขน ๒ บาท/ลูก มะพร้าวแก่อำเภอเมือง ๑,๕๒๐ ลูก/ไร่/ปี	๒,๕๐๐ บาท/ไร่/ปี
รวม	๘,๔๐๐ บาท

- **ต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก่ ไร่/ปี**

๑. ค่าออกเลน	๒,๕๐๐ บาท
๒. ค่าตัดหญ้า (๓ ครั้ง)	๒,๐๐๐ บาท
๓. ค่าปุ๋ยคอก (๑ ครั้ง/๒)	๗๕๐ บาท
๔. ค่าปุ๋ยเคมี	๖๕๐ บาท
๕. ค่าเก็บเกี่ยว	๒,๕๐๐ บาท

รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย (ไม่รวมค่าแรงเจ้าของสวน) ๘,๔๐๐ บาท/ไร่/ปี

(ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๒๐ ผล/ปี/ไร่) ต้นทุนการผลิต ๕.๕๒ บาท/ผล

เกษตรกรส่วนใหญ่จำหน่ายในรูปผลสด บางส่วนแปรรูปเองเป็นมะพร้าวขาวและมะพร้าวดำ จำหน่ายพ่อค้าคนกลางหรือจำหน่ายล้งที่มารับซื้อ สำหรับมะพร้าวที่ไม่ได้คุณภาพ เช่น มะพร้าววงอก มะพร้าวเสีย หรือมะพร้าวเสื่อมคุณภาพ เกษตรกรจะแปรรูปเป็นมามะพร้าวตากแห้ง ปริมาณการผลิตแล้วแต่ตามความต้องการของตลาดและราคาตลาด หากว่าราคามะพร้าวตากแห้งดี เกษตรกรจะแปรรูปเป็นมะพร้าวตากแห้ง หากช่วงใดมะพร้าวขาว หรือ มะพร้าวดำ ราคาดี เกษตรกรจะแปรรูปในผลิตภัณฑ์ที่ตลาดต้องการและราคาดี แต่จะเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร เกษตรกรจึงนิยมขายผลสดมากกว่า

บริษัทผลิตกะทิที่รับซื้อมะพร้าวผลแก่จากจังหวัดสมุทรสงคราม

๑. บริษัทเทพผดุงพรมะพร้าว จำกัด
๒. บริษัทเอเชียติก
๓. บริษัทอำพลฟู้ด
๔. บริษัทสุนิย์อินเตอร์ฟู้ด
๕. บริษัทไทยออกริฟู้ด

บริษัทเหล่านี้ รับซื้อมะพร้าวผลแก่ โดยคำนึงถึงปัจจัย ด้านคุณภาพผลผลิตเป็นหลัก (มะพร้าวคุณภาพ)

๕.๒) มะพร้าวอ่อน

ระบบการผลิต/ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอ่อน

รายการ	รวมค่าใช้จ่าย
ค่าลอกเลน - ลอกเลนร่องสวน ๔ ปี/ครั้ง ไโร้ละ ๑๐,๐๐๐ บาท	๒,๕๐๐/ ไโร้/ปี
ค่าปุ๋ยอินทรีย์ - ชนิด (สูตร) ปุ๋ยคอก - ปริมาณที่ใช้ ๒๕ กก./ ครั้ง ๒๕ กก. /ต้น/ปี ๑,๐๐๐ กก./ไร่/ปี - ราคาต่อกิโลกรัม ๑.๒ บาท	๑,๒๐๐ บาท/ ไร่/ปี
ค่าปุ๋ยเคมี - ชนิด (สูตร) ๑๖-๑๖-๑๖ - ปริมาณที่ใช้ ต้นละ ๑ กก./ ๔๐ กก./ไร่/ปี - ราคาต่อกิโลกรัม ๒๖ บาท	๑,๐๔๐ บาท/ไร่/ปี
ค่าสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช - อีมาเมกตินเบนโซเอต - ปริมาณที่ใช้ ๘๐ ซีซี/ไร่/ปี - ราคาต่อขวด ๓๕๐ บาท	๓๕๐ บาท / ไร่ / ปี
ค่าจ้างกำจัดวัชพืช - ค่าจ้างตัดหญ้า ๕๐๐ บาท/ไร่/ครั้ง ๑ ปี ตัดหญ้า ๔ ครั้ง	๒,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี
ค่าจ้างเก็บเกี่ยว - ค่าสอยและค่าขน ๒ บาท/ลูก มะพร้าวแก่อำเภอมือง ๒,๒๕๐ ลูก/ไร่/ปี	๔,๕๐๐บาท/ไร่/ปี
รวม	๑๑,๕๙๐บาท

พื้นที่ ๑ ไร่ ปลูกมะพร้าว ๔๐ ต้น ระยะปลูก ประมาณ ๗ x ๖ เมตร

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวอ่อน ต่อไร่/ปี

๑. ค่าลอกเลน ๒,๕๐๐ บาท (๔ ปีครั้ง)
๒. ค่าตัดหญ้า (๓ ครั้ง) ๒,๐๐๐ บาท
๓. ค่าปุ๋ยคอก (๑ ครั้ง/๒) ๑,๒๐๐ บาท
๔. ค่าปุ๋ยเคมี ๑,๖๐๐ บาท
๕. ค่ายากำจัดศัตรูพืช ๓๕๐ บาท

๖. ค่าเก็บเกี่ยว ๔,๕๐๐ บาท

รวมต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ย (ไม่รวมค่าแรงเจ้าของสวน) ๑๑,๕๙๐ บาท/ไร่/ปี

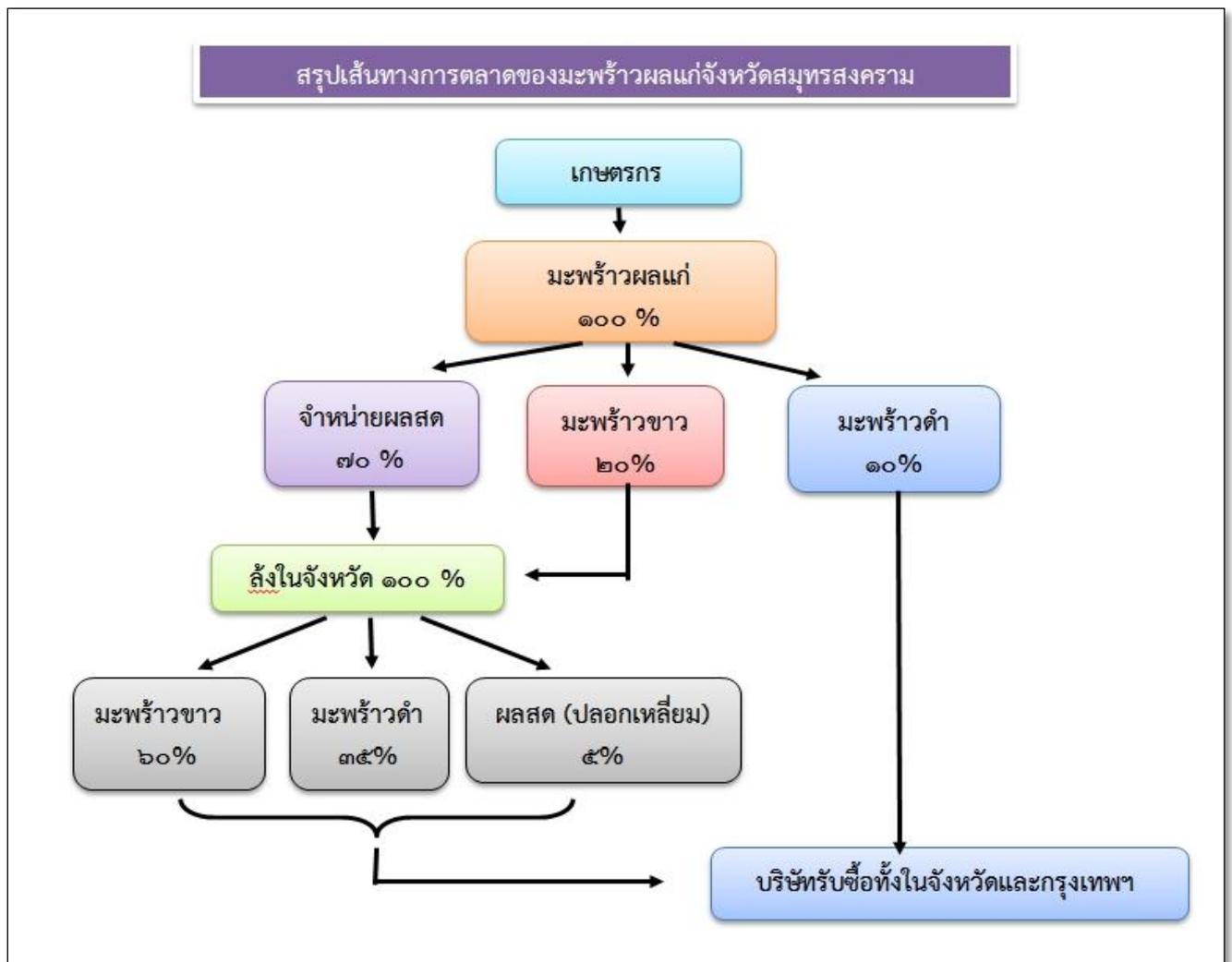
(ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๒๕๐ ผล/ปี/ไร่) ต้นทุนการผลิต ๕.๑๕ บาท/ผล

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาด

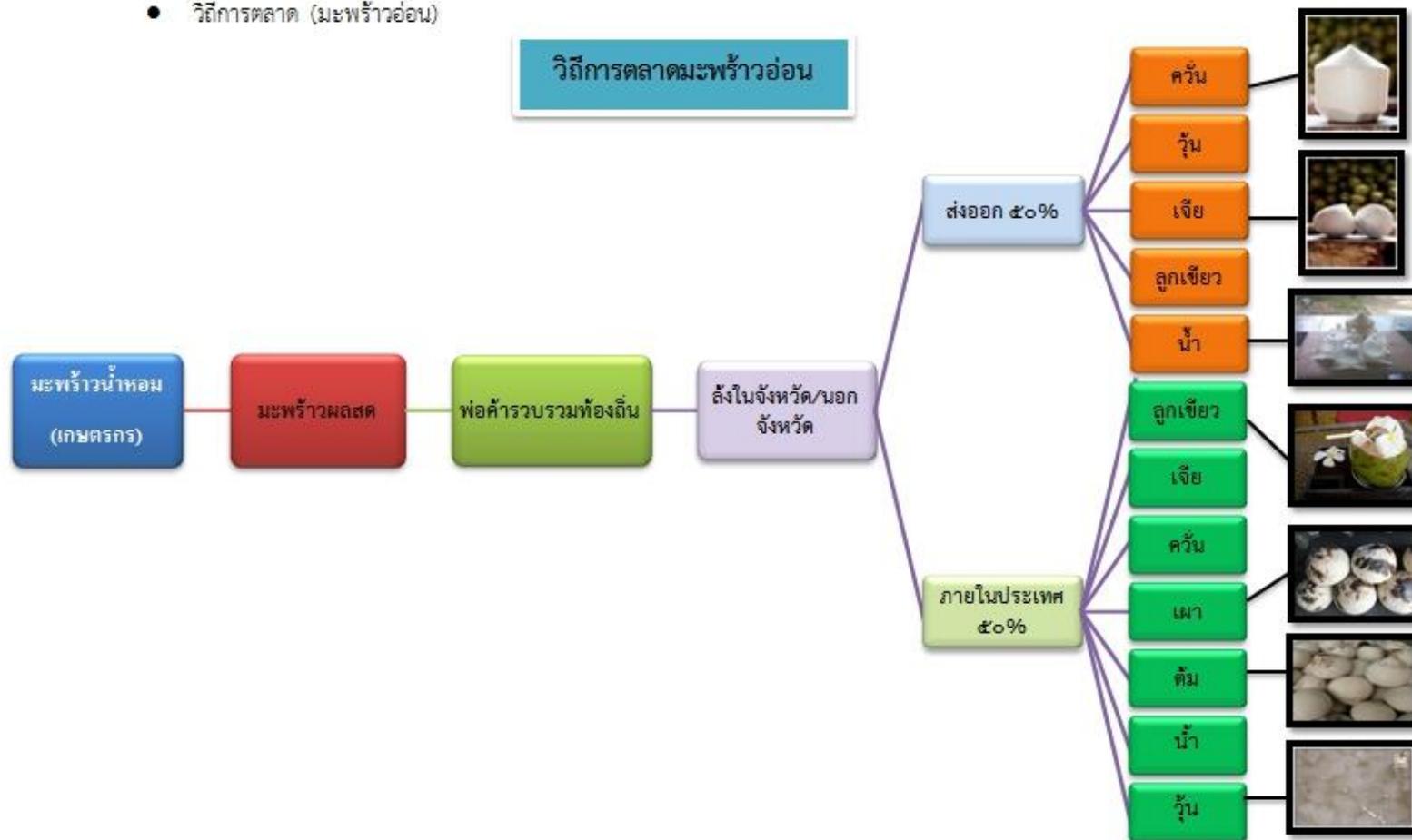
ภายใต้ขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีข้อมูลเกี่ยวกับโรงงานหรือจุดรับซื้อผลผลิตของพืชเป้าหมาย ทั้งของผู้ประกอบการเอกชน สหกรณ์ กลุ่มรวบรวม มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิตและเก็บเกี่ยวผลผลิตเองถึงสวนเกษตรกร ในราคา ๑๐-๑๓ บาท/ผล (เนื่องจากพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มะพร้าวผลให้ผลผลิตลูกขนาดเล็กกว่าอำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที เนื่องจากพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามน้ำเค็มเป็นส่วนใหญ่)

- วิธีการตลาด (มะพร้าวผล)

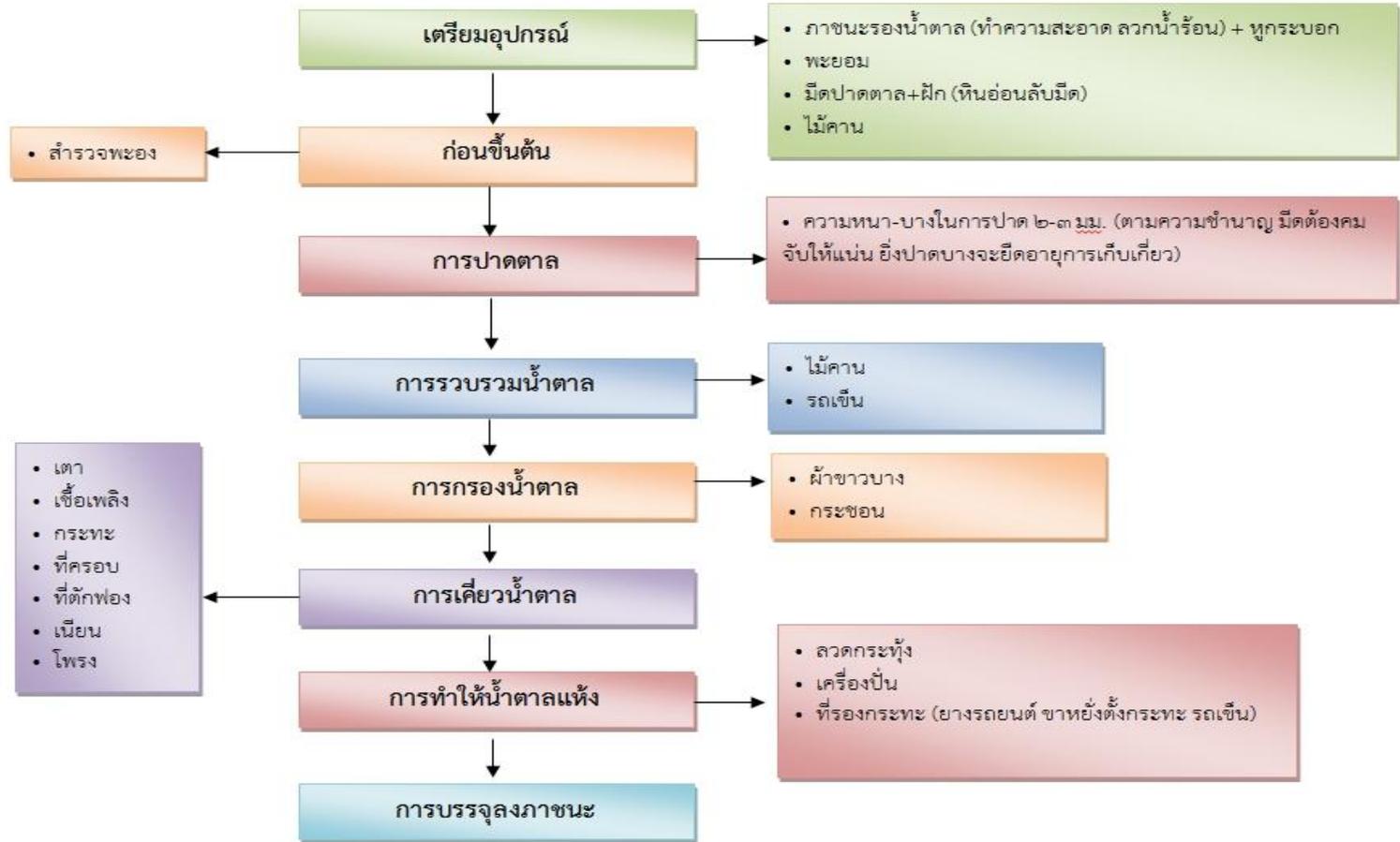
ภาพที่ ๑๖ ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวผล)

- วิธีการตลาด (มะพร้าวอ่อน)

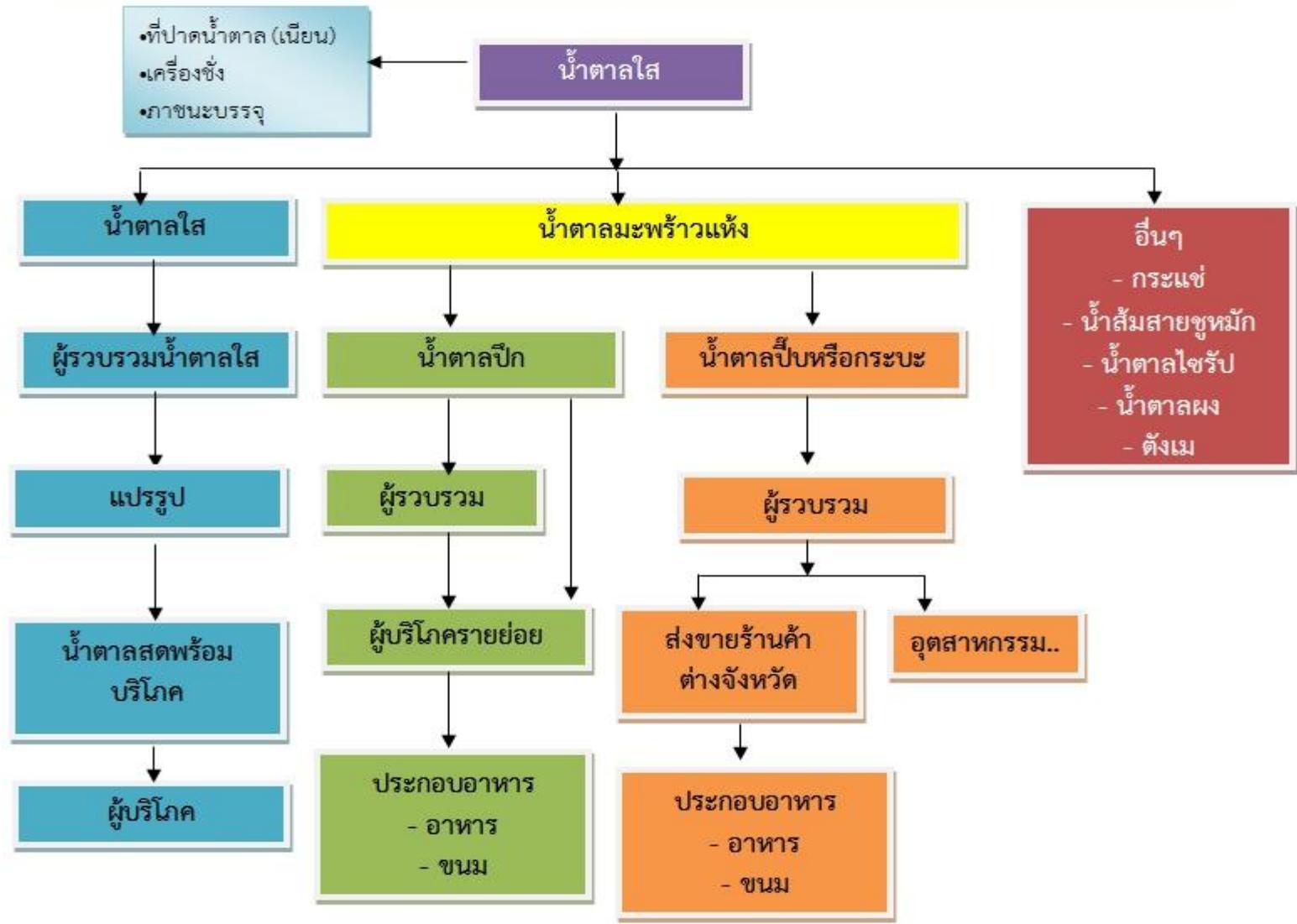
ภาพที่ ๑๗ ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวอ่อน)

ขั้นตอนและวิธีการทำน้ำตาลมะพร้าว

ภาพที่ ๑๘ ขั้นตอนและวิธีการทำน้ำตาลมะพร้าว

วิธีการตลาด

ภาพที่ ๑๙ ภาพวิธีการตลาด (มะพร้าวตาล)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

- มะพร้าวผลแก่

รูปแบบการจำหน่าย : ผลสดและการแปรรูป

๑. ผลสด

- มะพร้าวควั่น (เจียน) ตลาดส่งออกได้แก่ ยุโรป เอเชีย และตลาดในประเทศ การส่งออก ๑ กล่อง บรรจุมะพร้าวควั่น ๙ ผล น้ำหนัก ๑๒ กิโลกรัม เฉลี่ย ๑.๒ กิโลกรัม/ผล
- มะพร้าวเจีย เหลือแต่จุก เหมาะสมสำหรับตลาดในเอเชีย
- ลูกเขียว ทำยาก ลูกต้องสวย ผิวดี ส่งออกน้อย ตลาดจีน และไต้หวัน ซึ่งจะมีอายุการเก็บรักษาไม่เกิน ๗ วัน

๒. มะพร้าวต้ม/มะพร้าวเผา

๓. น้ำมะพร้าว

๔. เนื้อมะพร้าว

๕. รังมะพร้าว

- มะพร้าวอ่อน

เกษตรกรจะจำหน่ายผลผลิตมะพร้าวอ่อนให้กับพ่อค้าท้องถิ่น และพ่อค้าต่างจังหวัด โดยพ่อค้าหรือล้งจะมาตัดผลผลิตเองที่สวน การจำหน่ายมะพร้าวอ่อนของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการจำหน่ายทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยมีจำนวนล้ง/บริษัท ที่รวบรวมผลผลิตมะพร้าวอ่อนดังนี้

- บริษัท เอ็น ซี โคโคไนท์ ส่งออกผลิตภัณฑ์มะพร้าวอ่อน มีกำลังการผลิต ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ ลูก/วัน
- บริษัท เจริญดี มะพร้าวอ่อน มีกำลังผลิต ๕,๐๐๐,๐๐๐ ลูก
- ล้งในจังหวัด ได้แก่ ล้งคุณอดิษฐ์ส่งออกในรูปแบบควั่น
ล้งคุณผกาமாகและคุณวิเชียรอยู่ที่อำเภออัมพวาจะรับซื้อน้ำมะพร้าวอ่อน
- ล้งต่างจังหวัด ที่รับผลสดมี ๔ ล้งอยู่ดำเนินสะดวก

ตารางที่ ๑๙ การจำหน่ายมะพร้าวอ่อน มีทั้งการจำหน่ายในจังหวัดและต่างจังหวัด รายละเอียดตั้งข้อมูลในตาราง

ที่	อำเภอ	ผลผลิตทั้งหมด (ผล)	การจำหน่ายมะพร้าวอ่อน							
			ผลสด				ควั่น			
			จำนวน (ผล)	แหล่งจำหน่าย (ผล)		ราคาเฉลี่ย (บาท/ผล)	จำนวน (ผล)	แหล่งจำหน่าย (ผล)		ราคาเฉลี่ย (บาท/ผล)
				ในจังหวัด	นอกจังหวัด			ในจังหวัด	นอกจังหวัด	
๑.	เมือง	๔,๑๗๓,๓๐๐	๔,๑๖๗,๓๐๐	๔,๑๖๗,๓๐๐	๐	๓	๖,๐๐๐	๖๐๐๐	๐	๘
๒.	อัมพวา	๕๙๓,๑๐๐	๕๖๓,๔๔๕	๑๖๙,๐๓๔	๓๙๔,๔๑๑	๕	๒๙,๖๕๕	๒๙๖๖	๒๖๖๘๙	๑๐
๓.	บางคนที	๕,๙๐๙,๐๘๖	๕,๖๗๓,๐๘๖	๕,๖๗๓,๐๘๖	๐	๗.๕๘	๒๓๖,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๑๔๖,๐๐๐	๑๓
รวม		๑๐,๖๗๕,๔๘๖	๑๐,๔๐๓,๘๓๑	๑๐,๐๐๙,๔๒๐	๓,๙๔,๔๑๑	๕.๑๙	๒๗๑,๖๕๕	๙๘,๙๖๖	๑๗๒,๖๘๙	๑๐.๓

-..มะพร้าวตาล

น้ำตาลปี๊บ จะถูกส่งไปจำหน่ายยังตลาดกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง การซื้อขายสินค้าต้องผ่านพ่อค้าในจังหวัด (ลิ่ง) เมื่อรับซื้อน้ำตาลแล้วบางส่วนจะขายส่งที่หน้าร้านให้กับพ่อค้าเร่จากต่างจังหวัดและบางส่วนจำหน่ายให้โรงหลอม แต่ส่วนใหญ่จะส่งให้ขาประจำในต่างจังหวัด ตลาดน้ำตาลมะพร้าวของจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ ตลาดกรุงเทพฯ นครราชสีมา สิงห์บุรี ชัยนาท อ่างทอง นครสวรรค์ พิจิตร สุโขทัย และนครปฐม เป็นต้น และจากพ่อค้าต่างจังหวัดเหล่านี้ ส่วนหนึ่งถึงผู้บริโภคโดยตรงส่วนที่เหลือผ่านพ่อค้าปลีกในแต่ละท้องถิ่นแล้วจึงส่งถึงผู้บริโภคหรือเข้าถึงโรงงานอุตสาหกรรมย่อย เช่น โรงงานทำขนมต่างๆแล้วจึงถึงมือผู้บริโภคอีกต่อหนึ่ง

✓ ราคาขาย

น้ำตาลใสทั่วไป

- น้ำตาลใสเกรด A(ใช้พะยอม) ขึ้น เข้า-เย็น ราคา ๑๓๐ บาท/ปี๊บ
- น้ำตาลตันเตี้ยและน้ำตาลตันสูงทั่วไป ราคา ๙๐ บาท/ปี๊บ

การจำหน่าย

- มีรถพ่อค้าไปรับซื้อตามสวน

คุณภาพของผลิตภัณฑ์น้ำตาลมะพร้าว

- มีการคัดเกรด

๑. น้ำตาลแท้

๒. น้ำตาลผสม สัดส่วนน้ำตาลทราย

เกรด A ผสมน้ำตาลทราย ๑๐%

เกรด B ผสมน้ำตาลทราย ๔๐%

เกรด C ผสมน้ำตาลทราย ๖๐%

๓. น้ำตาลหลอม (กลูโคส น้ำตาลทราย แปะแซ แบ่ง+ปริมาณน้ำตาลใส ๓๐% แต่งสีและกลิ่น)

การจำหน่ายน้ำตาลมะพร้าว

- มีพ่อค้าคนกลางมารับที่เตา
- เกษตรกรขายตลาดเอง
- ภายในจังหวัด บริโภคในจังหวัดและจำหน่ายนักท่องเที่ยว
- ภายนอกจังหวัด มีพ่อค้ามารับซื้อไปขายต่างจังหวัด
- ภายนอกประเทศ (ส่งออก) มีพ่อค้ามารับซื้อแล้วส่งออก

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer (ต้นแบบ) ด้านมะพร้าว จำนวน ๔ ราย , Young Smart Farmer (ต้นแบบ) ด้านมะพร้าว จำนวน ๑ ราย และเป็น Smart Farmer/ Young Smart Farmer ที่มีองค์ความรู้ด้านมะพร้าวอีก ๔๑ ราย ดังนี้

๗.๑ Smart Farmer ต้นแบบเรื่องมะพร้าว

๗.๑.๑ เรื่อง เทคโนโลยีการผลิตแตนเบียนบราคอนป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว

นางสาวศิริวรรณ ประวัตีร้อย (เก๋)
ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลนางตะเคียน
๖๐/๒ ม.๑ ต.นางตะเคียน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม
พิกัด X= ๖๑๑๘๖๗.๒๒ Y=๑๔๔๗๕๖๒.๕๒
Zone ๔๗P
เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑-๗๕๔๘๒๘๒

✓ ประวัติความเป็นมา

ตำบลนางตะเคียน มีพื้นที่ทำการเกษตรรวม ๖,๖๖๓ ไร่ โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญคือมะพร้าวจำนวน ๖,๕๒๕ ไร่แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด ได้แก่ มะพร้าวผลแก่ มะพร้าวผลอ่อน และมะพร้าวตาล ที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างดีโดยเฉพาะเกษตรกรที่มีอายุมากก็ยังสามารถทำได้ เพราะเป็นพืชที่ไม่ต้องบำรุงดูแลมาก และสามารถให้ผลผลิตได้ตามธรรมชาติ แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ชาวสวนมะพร้าวประสบกับปัญหาการระบาดของศัตรูพืช ๒ ชนิด ที่สำคัญคือ แมลงดำหนาม และหนอนหัวดำ ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ต้นมะพร้าว บรรยากาศสวนมะพร้าวที่เคยสวยงามถูกลบด้วยภาพมะพร้าวยืนต้นตายหากจะกล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาานั้น หลายคนเลือกใช้สารเคมีเพื่อความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพที่เห็นทันตา แต่ด้วยสภาพร่องสวนมะพร้าวและค่าใช้จ่ายที่สูง เกษตรกรตำบลนางตะเคียนจึงไม่นิยมใช้วิธีนี้ จึงต้องหาวิธีการอื่นเข้ามาทดแทน และต้องได้ผลดีด้วยทางสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม จึงได้ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรรู้จักกับ แมลงจิวแต่แจ้ว ที่สามารถสู้กับศัตรูตัวร้ายอย่างหนอนหัวดำได้เป็นอย่างดี ซึ่งนั่นก็คือ แแตนเบียนบราคอน

✓ กระบวนการผลิตแตนเบียนบราคอน มี ๒ ขั้นตอนหลักๆ ดังนี้

- การผลิตขยายหนอนผีเสื้อข้าวสาร (อาหารแตนเบียน)
- การขยายแตนเบียนบราคอน

การผลิตขยายหนอนผีเสื้อข้าวสาร (อาหารแตนเบียน)

๑. วัสดุและอุปกรณ์

๑.๑ รำละเอียด ๕ ส่วน

๑.๒ ปลายข้าวสาร ๑ ส่วน

๑.๓ ก่องพลาสติกใสทรงกลม เกรด A สูง ๑๐ เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง ๒๔ เซนติเมตร เจาะช่องระบายอากาศเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑๐ เซนติเมตร จำนวน ๔ ช่อง บุด้วยลวดตาข่าย ๖๐ ไมครอน

๑.๔ ไข่ผีเสื้อข้าวสาร

๑.๕ ถังพลาสติก และฝาปิด พร้อมสายรัด ขนาด ๑๒๐ ลิตร

๒. ขั้นตอนการเลี้ยง

๒.๑ ผสมรำละเอียดและปลายข้าวสาร อัตราส่วน ๕ : ๑ คลุกเคล้าให้เข้ากัน

๒.๒ เตรียมอะลูมิเนียมฟอยล์ห่อกระดาษ จำนวน ๒ ห่อ ห่อละ ๔ เม็ด แล้วนำเชือกมามัด

๒.๓ นำรำและปลายข้าวที่ผสมแล้วใส่ในถังอบ ๑/๓ ของถัง ใส่ห่ออะลูมิเนียมฟอยล์ในถัง ๑ ห่อ เติมรำและปลายข้าว จำนวน ๒/๓ ของถัง ใส่ห่ออะลูมิเนียมฟอยล์ จำนวน ๑ ห่อ จากนั้น เติมรำและปลายข้าวจนเต็มถัง ปิดฝา ใช้สายรัด นาน ๗ วัน

๒.๔ นำห่ออะลูมิเนียมฟอยล์ ทั้ง ๒ ห่อ ออกจากถัง ปล่อยให้ระเหิดอีก ๗ วัน

๒.๕ ตักใส่ก่องเลี้ยง น้ำหนักประมาณ ๑.๕ กิโลกรัม

๒.๖ โรยไข่ผีเสื้อข้าวสาร น้ำหนัก ๐.๒๐ กรัม ต่อก่อง (ประมาณ ๑/๔ ของช้อนกาแฟ)

๒.๗ ปิดฝาก่อง วางบนชั้นวาง ไมโครนแสงแดดและป้องกันมดได้

๒.๘ เลี้ยงประมาณ ๔๐ วัน จะได้หนอนผีเสื้อข้าวสารวัย ๕ จึงนำมาใช้เลี้ยงแตนเบียนบราคอน

๒.๙ แบ่งหนอนบางส่วน เลี้ยงต่อไปอีก ๑๐ วัน จะได้ตัวเต็มวัย เพื่อใช้เป็นผีเสื้อพ่อแม่พันธุ์

๒.๑๐ เก็บตัวเต็มวัยใส่ถุงตาข่าย

๒.๑๑ เก็บไข่ตอนเช้า จำนวน ๒ วัน ใช้สำหรับขยายพันธุ์ จึงนำพ่อแม่ผีเสื้อออกปล่อยสู่ธรรมชาติ

ไข่ผีเสื้อข้าวสาร

แยกหนอนผีเสื้อข้าวสาร

การขยายแตนเบียนบราคอน

๑. วัสดุและอุปกรณ์

- ๑.๑ พ่อ-แม่พันธุ์แตนเบียนบราคอน
- ๑.๒ หลอดดูดแตน
- ๑.๓ ก้านพันสำลี กรรไกร
- ๑.๔ น้ำผึ้ง คัดเลือกน้ำผึ้งที่มีคุณภาพ
- ๑.๕ ถ้วยพลาสติกใสพร้อมฝาปิด ตัวถ้วย PP ฝา PET กว้าง ๗ เซนติเมตร สูง ๕ cm
- ๑.๖ เข็มสำหรับเจาะ
- ๑.๗ หนอนผีเสื้อข้าวสาร

๒. ขั้นตอนการขยายแตนเบียนบราคอน

- ๒.๑ เจาะที่ฝาของกล่องปล่อยแตนเบียนบราคอน จำนวน ๓๐ รู
- ๒.๒ ตัดก้านพันสำลี นำสำลีที่ได้ชุบน้ำผึ้งในปริมาณที่เหมาะสม คนให้ทั่วไม่ชุ่มเกินไปจนเยิ้ม
- ๒.๓ คัดแยกหนอนผีเสื้อข้าวสารที่โตเต็มที่ (วัย ๕) ไม่ให้มีราและปลายข้าวติดมาใส่ในกล่องปล่อย จากนั้น ใส่สำลีที่ชุบน้ำผึ้ง ๑ อัน
- ๒.๔ ใช้หลอดดูดแตนเบียนบราคอนพ่อ แม่พันธุ์ (นำพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์จากที่อื่นมาผสมเพื่อเพิ่มความแข็งแรง) ประมาณ ๔ ตัว ในกล่องปล่อย ธิบปิดฝา วางบนชั้นวางป้องกันมด
- ๒.๕ หลังจากนั้น ๓ วัน เพื่อให้แตนวางไข่ที่ตัวหนอน (สำรวจว่าหนอนตายหรือไม่ ถ้าไม่ตายให้ใส่แตนเบียนบราคอนในกล่องลงไปใหม่) ถ้าหนอนตายแล้ว ดูดพ่อแม่พันธุ์บราคอนในกล่องนำไปใส่ในกล่องปล่อยอื่นที่ใส่หนอนไว้แล้ว เพื่อประหยัดพ่อแม่พันธุ์บราคอน

✓ ข้อดีของการใช้แตนเบียนบราคอน

การนำแมลงศัตรูธรรมชาติมากำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี เป็นการลดการใช้สารเคมี ช่วยรักษาระบบนิเวศในธรรมชาติ โดยแตนเบียนบราคอนเมื่อปล่อยสู่พื้นที่ที่หนอนหัวดำมะพร้าวระบาด แตนเบียนบราคอนจะเข้าทำลายหนอนหัวดำด้วยวิธีการเบียน และแตนเบียนสามารถขยายพันธุ์ได้เองในธรรมชาติ ซึ่งแตนเบียน จำนวน ๒๐๐ ตัว สามารถควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวได้ จำนวน ๑ ไร่ และต้องปล่อยอย่างต่อเนื่องทุก ๑๕ วัน โดยจะต้องปล่อยในช่วงเวลาเช้า ทิศทางตามลม และเฉียงกับแสงแดด ซึ่งการใช้แตนเบียนกำจัดหนอนหัวดำมีต้นทุนที่ต่ำ ปลอดภัยต่อสภาพแวดล้อม ไม่มีสารพิษตกค้างในผลผลิต และผู้สูงอายุในพื้นที่สามารถดำเนินการเองได้ เกษตรกรได้รวมกลุ่มผู้ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ ร่วมกันผลิตแตนเบียนบราคอนเพื่อกำจัดหนอนหัวดำ โดยใช้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลนางตะเคียน เป็นศูนย์กลางด้านการบริหารจัดการศัตรูพืชของชุมชนตำบลนางตะเคียน ชุมชนสามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองอย่างครบวงจร นำไปสู่ความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนพร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น เกษตรกรยังสามารถพัฒนาวิธีการเลี้ยงทำให้แตนเบียนบราคอนมีอัตราการรอดสูงร้อยละ ๑๐๐ โดยกลุ่มจะใช้น้ำผึ้งคุณภาพดีในการเลี้ยง ทำให้แตนเบียนมีความแข็งแรง มีการนำพ่อแม่พันธุ์จากที่อื่นมาผสมเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับแตนเบียนบราคอน และมีการคัดเลือกหนอนที่มีความสมบูรณ์ใส่ในกล่องในปริมาณที่เหมาะสมไม่มากเกินไป

๗.๑.๒ ประธานแปลงใหญ่มะพร้าวบ้านปรก

นางฉัตรดา เอกแก้วนำชัย เกษตรกรต้นแบบ

- ✓ ประธาน ศพก.อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
 - ✓ ประธานแปลงใหญ่มะพร้าวบ้านปรก ๔๓/๑ ม.๖ ตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- เบอร์โทร ๐๘๙๑๗๐๒๙๐๔

ปัจจุบันอายุ ๖๒ ปี เกิดที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรคือการทำสวนผัก จากนั้นได้แต่งงานมีครอบครัวก็ย้ายตามสามีไปทำมาหากินที่กรุงเทพมหานครฯ โดยประกอบอาชีพเป็นช่างตัดเสื้อผ้าและก็เปิดร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้าตามลำดับ โดยอาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานครฯ ถึง ๒๘ ปี จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๕๓๙ - ๒๕๔๐ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจฟองสบู่แตกจึงย้ายกลับมาอยู่บ้านสามีที่ ตำบลบ้านปรก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นสวนมะพร้าวจำนวน ๘ ไร่ เริ่มแรกก็ทำโฮมสเตย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวเริ่มเป็นที่รู้จักนักท่องเที่ยวก็เริ่มเยอะขึ้นก็เริ่มหากิจกรรมให้นักท่องเที่ยวชมก็คือการทำน้ำตาลมะพร้าวที่ได้จากน้ำหวานจากจั่นมะพร้าวโดยใช้มีดปาดและรองด้วยกระบอกไม้ไผ่แล้วนำน้ำหวานที่ได้มาเคี่ยวจนงวดกลายเป็นน้ำตาลมะพร้าวซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวแม่กลอง ซึ่งเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมากเมื่อนักท่องเที่ยวได้ชิมน้ำตาลมะพร้าวแล้วก็ติดใจในรสชาติที่หวานหอมจึงซื้อติดไม้ติดมือกลับไปทำให้น้ำตาลมะพร้าวเป็นที่รู้จักและเป็นสินค้าที่ขายดีของโฮมสเตย์ จึงทำให้ คุณฉัตรดา มีแนวคิดว่าการทำน้ำตาลมะพร้าวเป็นอาชีพที่สร้างมูลค่าเพิ่มอย่างหนึ่งจากผลผลิตที่ได้จากมะพร้าวนอกจากการเก็บผลขาย จากเดิมมะพร้าวที่สวนจะเก็บผลแก่ขายเป็นส่วนใหญ่ปัจจุบันจึงแบ่งพื้นที่ลงมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาลเพิ่มมากขึ้นปัจจุบัน คุณฉัตรดา มีพื้นที่เพิ่มรวมทั้งหมดจำนวน ๑๔ ไร่

จากประสบการณ์การปลูกมะพร้าวมากกว่า ๒๐ ปี ทำให้คุณฉัตรดา มีความรอบรู้เกี่ยวกับมะพร้าว ทั้งระบบการผลิต การจำหน่าย สามารถบริหารจัดการที่ดีทำให้มะพร้าวมีผลผลิตทั้งมะพร้าวผลแก่และน้ำตาลมะพร้าวสามารถมีออกจำหน่ายอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี รวมทั้งสามารถผลิตน้ำตาลมะพร้าวตามความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เข้าใจปัญหาของมะพร้าวเป็นอย่างดี เกษตรกรในตำบลบ้านปรก อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ส่วนใหญ่ ปลูกมะพร้าวที่เป็นพันธุ์มะพร้าวทำน้ำตาลและขายผลแก่ ซึ่งมะพร้าวผลแก่มีราคาผันผวน อีกทั้งยังมีมะพร้าวจากประเทศอินโดนีเซียเข้ามาตีตลาดมะพร้าวผลแก่ในประเทศ โรงงานแปรรูปส่วนใหญ่ที่จะนำเข้ามาแปรรูป ทำให้ราคาตกต่ำ คุณฉัตรดา เห็นปัญหาดังกล่าวจึงเกิดการรวมกลุ่มของคนในชุมชนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์นอกจากการทำน้ำตาลมะพร้าวแล้ว คุณฉัตรดา ได้เล็งเห็นว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากมะพร้าวเช่นน้ำตาลมะพร้าวราคาขายตามท้องตลาดกิโลกรัมละ ๓๕ - ๔๐ บาท จะทำอย่างไรที่จะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้ราคาที่สูงกว่าที่เป็นอยู่จึงได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับมะพร้าวด้วยนวัตกรรมที่ต่อยอดจากภูมิปัญญาชาวบ้านในการทำน้ำตาลมะพร้าวจนมาเป็น น้ำหวานดอกมะพร้าว (Coconut Flower Syrup) น้ำตาลบริสุทธิ์จากธรรมชาติ ๑๐๐% เป็นน้ำหวานที่ดีต่อสุขภาพเหมาะสำหรับผู้รักสุขภาพและผู้ป่วยโรคเบาหวาน เนื่องจากผ่านการทดสอบและการวิจัยแล้วว่า น้ำหวานดอกมะพร้าวมีค่าดัชนีน้ำตาลต่ำ ผู้ป่วยโรคเบาหวานสามารถรับประทานน้ำหวานดอกมะพร้าวได้ และยังสามารถใช้ในการปรุงอาหารทั้งคาวและหวาน ไม่ว่าจะขนมหรือเครื่องดื่มก็ใส่ได้แทนน้ำตาลเลยทีเดียว อีกทั้งมีกลิ่นหอม รสหวานกลมกล่อม ไม่ทำให้อาหารและเครื่องดื่มเสียรสชาติ

น้ำหวานดอกมะพร้าว ผู้ป่วยเบาหวานกินได้ ในน้ำหวานดอกมะพร้าวอุดมไปด้วย โพแทสเซียม แมกนีเซียม กรดอะมิโน ธาตุเหล็ก และวิตามิน ดูดซึมเข้าสู่ร่างกายง่าย ช่วยควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ไม่มีคอเลสเตอรอล อีกทั้งยังมีเกลือแร่เหมาะสำหรับผู้สูญเสียเหงื่อ

นอกจากนี้เล็งเห็นถึงกลุ่มชุมชนชาวบ้านที่ปลูกมะพร้าวแบบธรรมชาติในชุมชน กำลังจะหมดไป เพราะเกษตรกรหันไปปลูกพืชอื่นที่ได้ผลตอบแทนมากกว่า หรือการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ทำให้เกษตรกรบางรายหันไปทำรีสอร์ทที่พัก และหลังจากได้ลงไปสัมผัสชีวิตในชุมชน จึงอยากเห็นวิถีชีวิตแบบธรรมชาติยังคงอยู่ ดังนั้น ถ้ามีทางเลือกให้แก่เกษตรกรปลูกมะพร้าว น่าจะยังช่วยให้วิถีชีวิตการทำน้ำตาลมะพร้าวจะยังคงอยู่ต่อไป และยังสามารถเป็นที่มาของการก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนบ้านริมคลองโฮมสเตย์ จังหวัดสมุทรสงคราม น้ำหวานที่ทำจากดอกมะพร้าวนี้ เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาของคนในท้องถิ่น จังหวัดสมุทรสงคราม วิถีชีวิตของคนในชุมชนนำน้ำหวานจากดอกมะพร้าวมาทำเป็นน้ำตาล แต่ขั้นตอนในการผลิตแบบดั้งเดิมของชาวบ้าน อาจจะไม่ถูกสุขอนามัยหรือความสะอาด และในน้ำตาลมะพร้าวที่วางจำหน่ายในปัจจุบันยังมีการผสมน้ำตาลทราย หรือแะแซ ลงไป ทำให้สูญเสียคุณสมบัติที่แท้จริงของน้ำตาลมะพร้าว ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากต่อร่างกาย"สำหรับในส่วนของผลิตภัณฑ์น้ำหวานดอกมะพร้าวที่ได้นำมาแปรรูปมีลักษณะที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับน้ำผึ้ง ทั้งรูปลักษณะ และรสชาติ โดยนำมาบรรจุขวดแก้ว ซึ่งผู้บริโภคสามารถนำไปทานขมปิ้ง หรือเป็นส่วนผสมแทนน้ำตาล หรือน้ำผึ้งในอาหารได้

ประโยชน์ของน้ำตาลดอกมะพร้าว

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่ให้ประโยชน์ในทุกส่วนของต้น สำหรับน้ำตาลจากดอกมะพร้าว เป็นน้ำตาลจากธรรมชาติที่ไม่ต้องไปผ่านกระบวนการผลิตที่ทำให้คุณสมบัติเปลี่ยนไปแต่ประการใด ถือเป็นสิ่งที่ปู่ ย่า ตา ยาย บริโภคกันตั้งแต่โบราณกาล รสชาติของน้ำตาลจากดอกมะพร้าวคล้ายน้ำตาลทรายแดง แต่คุณค่าทางอาหารมีสูงกว่ามาก เมื่อเทียบระหว่างน้ำตาลต่างๆ ในปริมาณ ๑๐๐ กรัม น้ำตาลทรายขาวที่เรานิยมบริโภคกันมากที่สุด มีโพแทสเซียม ๒.๕ มิลลิกรัม น้ำตาลทรายแดง มีโพแทสเซียม ๖.๕ มิลลิกรัม ส่วนน้ำหวานดอกมะพร้าว มีโพแทสเซียม ถึง ๑,๐๓๐ มิลลิกรัม รวมถึงแร่ธาตุและวิตามินหลายชนิดที่น้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายแดงไม่มีซึ่งโพแทสเซียมในร่างกายมีหน้าที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดคอเลสเตอรอลและลดความดันโลหิต

น้ำตาลทรายขาวที่เราบริโภคกันอยู่ทุกวัน ๑ ช้อนชา ให้พลังงาน ๒๐ แคลอรี น้ำหวานจากดอกมะพร้าว ๑ ช้อนชา ให้พลังงาน ๑๕ แคลอรี แต่มีค่าดัชนีน้ำตาล (GI) ต่ำ มีผลให้น้ำตาลในเลือดถูกดูดซึมอย่างช้าๆ ร่างกายจะได้รับน้ำตาลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องยาวนานกว่าน้ำตาลอื่นที่ถูกร่างกายดูดซึมอย่างรวดเร็ว ทำให้ร่างกายหลังอินซูลินออกมากเพื่อกำจัดน้ำตาลออกไป มีผลให้ไม่รับประทานครก และไม่รู้สึกริวบ่อย จึงเหมาะสำหรับผู้เป็นเบาหวาน

วิธีการทำน้ำตาลดอกมะพร้าวแบบดั้งเดิม

เตรียมภาชนะที่สะอาด นำไปแขวนที่จันทน์ หรือช่อดอกมะพร้าว ที่มีอายุประมาณ ๔๕ วัน โดยให้จันทน์มะพร้าวอยู่ในภาชนะ ใช้เชือกผูกภาชนะให้แน่น แล้วใช้มีดคมๆ ที่สะอาด ปาดปลายจันทน์ออก เพื่อให้ น้ำจากจันทน์หยดลงในภาชนะ

ส่วนในภาชนะนั้น จะใส่ขี้ผึ้งที่มีรสฝาด ได้แก่ เนื้อ หรือเปลือกไม้เคี่ยม (*Cotylelobium melanoxydon* Pierre) ไม้ตะเคียนทอง (*Hoped odornta* Roxb.) หรือไม้พะยอม (*Shored floribunda* Kurz) เนื่องจากไม้ชนิดนี้มีสารพวกโพลีฟีนอล (Polyphenols) ที่จะช่วยยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย บางครั้งมีการใช้ยากันบูด เนื่องจากสะดวกและหาซื้อง่าย น้ำตาลมะพร้าวสดที่ได้ จะถูกเก็บวันละ ๒ ครั้ง ตอนเช้ากับตอนบ่าย หลังจากนั้น นำน้ำตาลที่ได้มากรอง แล้วเคี่ยวในกระทะด้วยไฟอ่อนๆ ใส่ผงฟอกสีลงไปเล็กน้อย เพื่อให้สีของน้ำตาลมีสีขาว ในขั้นตอนการเคี่ยว มีการผสมเบะแซเข้าไป เพื่อให้ น้ำตาลเหนียว เมื่อเย็นก็นำมาเทใส่ปึก เรียกว่า น้ำตาลปึก และหยอดใส่หลุม ก็จะเป็น น้ำตาลปึก

วิธีการทำน้ำตาลดอกมะพร้าว

ในขั้นตอนการผลิตของบริษัทจะมีการควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต ไม่ให้มีการใช้สารเคมีปะปนอยู่ในผลิตภัณฑ์ ตั้งแต่จากแปลงผลผลิตมะพร้าว ส่วนในขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์จากน้ำตาลดอกมะพร้าว ก็อยู่ในการดูแลเช่นกันโดยจะมีการผลิตแบบดั้งเดิมตามธรรมชาติที่ไม่ผสมน้ำตาลทราย แปะแซ และ สารกันบูด ที่ทำให้สูญเสียความเป็นธรรมชาติเดิมๆ ของน้ำตาลดอกมะพร้าว โดยอาศัยการใช้หัวเชื้อที่ได้จากการหมักน้ำหวานดอกมะพร้าว เข้ามายับยั้งโครงสร้างการตกผลึกของน้ำตาลมะพร้าว และใช้เปลือกมังคุดกับไม้พะยอม ซึ่งเป็นวัสดุธรรมชาติ ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ในภาชนะที่รองรับน้ำตาลสดที่ได้จากจั่นมะพร้าว

ผลิตภัณฑ์น้ำตาลดอกมะพร้าว

สำหรับในส่วนของผลิตภัณฑ์น้ำหวานดอกมะพร้าวที่ได้นำมาแปรรูปมีลักษณะที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับน้ำผึ้ง เป็นน้ำหวานเข้มข้น รสชาติอร่อย ปลอดภัย ปราศจากสารเคมี ให้ค่าดัชนีน้ำตาลต่ำ สามารถเก็บรักษาไว้ได้เป็นเวลานานโดยไม่ตกผลึก โดยนำมาบรรจุขวดแก้ว ซึ่งผู้บริโภคสามารถนำไปทาขนมปัง หรือเป็นส่วนผสมแทนน้ำตาล หรือน้ำผึ้งในอาหารได้ ปัจจุบัน ตลาดน้ำตาลเพื่อสุขภาพมีมูลค่าทางการตลาด ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่จะนำเข้าจากต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์น้ำหวานดอกมะพร้าว เป็นน้ำตาลอีกชนิดหนึ่งที่มีศักยภาพสำหรับเป็นทางเลือกแก่ผู้บริโภคที่ต้องการหลีกเลี่ยงน้ำตาลทราย หรือผู้ที่ เป็นโรคเบาหวาน

ช่องทางการตลาด

ปัจจุบัน ทางกลุ่มก็มีลูกค้าหลายแห่งเช่น เลมอนฟาร์มแล้วก็มีภัทรพัฒน์ทั้งหมด ๗ สาขาที่นำน้ำหวานดอกมะพร้าวเราไปขายมาแล้วก็ตอนนี้ถึงแม้เราจะสร้างแบรนด์เองให้เราเป็นผู้ผลิตเรายังภูมิใจว่าเราสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์มะพร้าวได้ซึ่ง ณ ปัจจุบันผลิตภัณฑ์มะพร้าวนี้นี้มีราคาค่อนข้างตกต่ำเราก็อยากจะสร้างให้มูลค่าเพิ่มสูงมาก ซึ่งราคาขายน้ำหวานดอกมะพร้าวปัจจุบันมีราคาถึงลิตรละ ๒๐๐ บาท ทางกลุ่มก็มีแผนที่จะแปรรูปอีกหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของพริกเกลือหรือทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นซึ่งที่นี้เราเป็นศูนย์เรียนรู้อยู่แล้ว เราจะได้เผยแพร่ให้กับเกษตรกรที่อยู่ในกลุ่มซึ่งเป็นกลุ่มมะพร้าวแปลงใหญ่สมาชิกของเราประมาณ ๕๐ คนเนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ต่อไป ทั้งหมดนี้ก็คือการเพิ่มมูลค่าผลผลิตของทางกลุ่มเรา ส่วนการลดต้นทุนเราก็จะเน้นในเรื่องการบำรุงดูแลรักษา เช่นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี การลอกเลน เป็นต้น

การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

การแปรรูปมะพร้าวตาล

การแปรรูปมะพร้าวผล

ภาพที่ ๒๐ ภาพการเพิ่มมูลค่าสินค้า (มะพร้าว) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

การบำรุงดูแลรักษามะพร้าว

๑. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การเก็บตัวอย่างดินจากแปลงปลูกตามขั้นตอน
๒. นำตัวอย่างดินส่งไปวิเคราะห์ดินในห้องปฏิบัติการที่สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม
๓. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงครามแจ้งผลวิเคราะห์
๔. แนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดิน โดยใช้ปุ๋ยสั่งตัด

๒. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

หลังจากปลูกมะพร้าว ๖ เดือนช่วงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์จะแบ่งใส่ปีละ ๒ ครั้งช่วงต้นฤดูฝน (เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน) และก่อนสิ้นฤดูฝน (เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม)

๑. ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์ ปุ๋ยหมัก ใส่ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒๕ กิโลกรัม การใส่ปุ๋ยกำจัดวัชพืชก่อน ขุดรากลบต้นลึก ๑๐ เซนติเมตร กว้าง ๑๒ เซนติเมตร เป็นวงรอบต้นมะพร้าวห่างจากต้น ๑ เมตร ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แล้วกลบดิน ส่วนปุ๋ยอินทรีย์เราก็ได้จากการหมักจากเศษอาหารที่เหลือจากการทำครัว เช่น เปลือกไข่ เปลือกกุ้ง เป็นต้น

ฐานเรียนรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี

หลังจากปลูกมะพร้าว ๖ เดือนช่วงระยะเวลาการใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์จะแบ่งใส่ปีละ ๒ ครั้ง ช่วงต้นฤดูฝน (เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน) และก่อนสิ้นฤดูฝน (เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม)

๑. ปุ๋ยอินทรีย์ได้แก่ ปุ๋ยมูลสัตว์ ปุ๋ยหมัก ใส่ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒๕ กิโลกรัม การใส่ปุ๋ยกำจัดวัชพืชก่อน ขุดรากลบต้นลึก ๑๐ เซนติเมตร กว้าง ๑๒ เซนติเมตร เป็นวงรอบต้นมะพร้าวห่างจากต้น ๑ เมตร ใช้ปุ๋ยอินทรีย์แล้วกลบดิน
๒. ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ รวมกับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต คีปนูโคโลไมท์

อายุมะพร้าว (ปี)	ปุ๋ยเคมี ๑๓-๑๓-๒๑ (กิโลกรัม)	ปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต (กิโลกรัม)	คีปนูโคโลไมท์ (กิโลกรัม)
๑	๑	-	-
๒	๒	๒๐๐	๒
๓	๓	๓๐๐	๓
๔ หรือมากกว่า	๔	๕๐๐	๔

ปุ๋ยหมัก NPK 13-13-21

๒. ปุ๋ยเคมี สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ รวมกับปุ๋ยแมกนีเซียมซัลเฟต คีปนูโคโลไมท์

๓. การลอกเลนหรือการขึ้นเลน

เป็นภูมิปัญญาของเกษตรกรชาวสมุทรสงครามที่ทำกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม โดยเกษตรกรจะทำการลอกเลนปีละ ๑ ครั้ง โดยจะมีการนำตะกอนดินเลนสอดหลังร่องเพื่อเป็นการเปิดช่องทางให้เกิดการไหลเวียนของน้ำภายในร่องสวน ทำให้อินทรีย์วัตถุที่ลอยมากับน้ำเป็นปุ๋ยอินทรีย์มะพร้าวจะเจริญงอกงามลดการทรุดโทรมของต้น เกษตรกรมักจะทำการลอกเลนในช่วงเดือนมีนาคม - เดือนกรกฎาคม

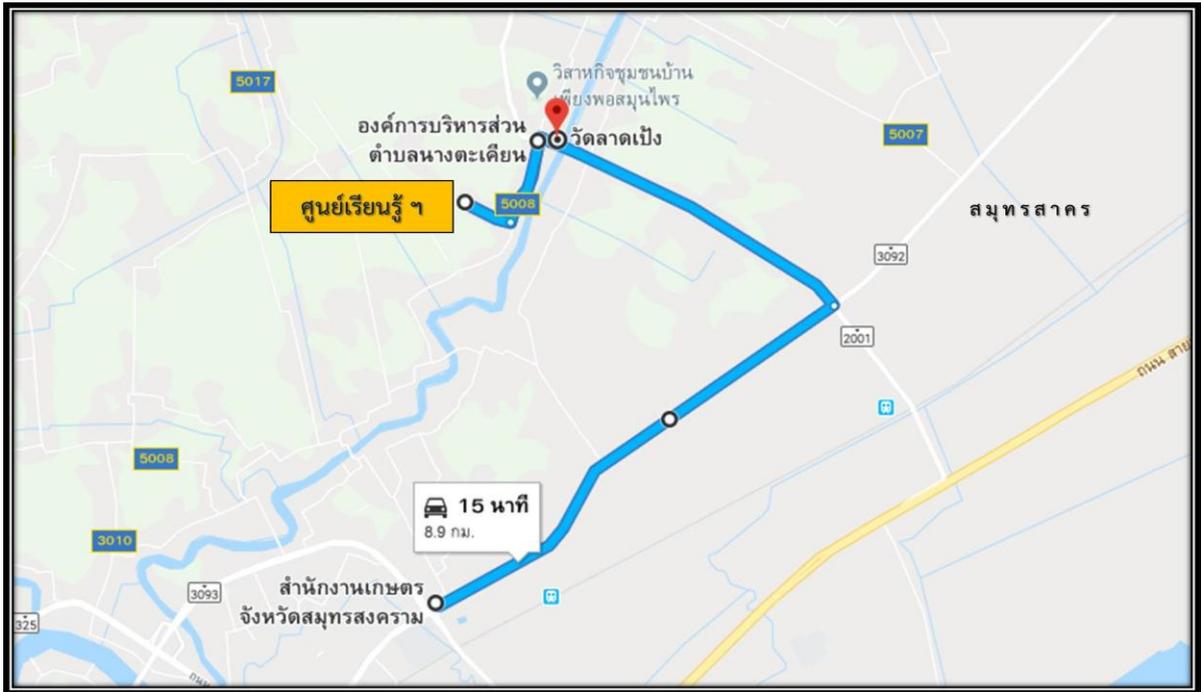
๗.๑.๓ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลนางตะเคียน
(ศพก. เครือข่าย)

- ประธานศูนย์เครือข่าย : นายพทยา เรไรร้อง
- เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๔๑๔๘๓๗๕
- เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : ภูมิปัญญาการทำมะพร้าวตาล
- การนำไปใช้ประโยชน์ : การลดต้นทุนการผลิต
- หลักสูตรการเรียนรู้
 ๑. การตรวจวิเคราะห์ดิน
 ๒. การส่งเสริมการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี
 ๓. การทำเตาเผาถ่าน
 ๔. การผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ

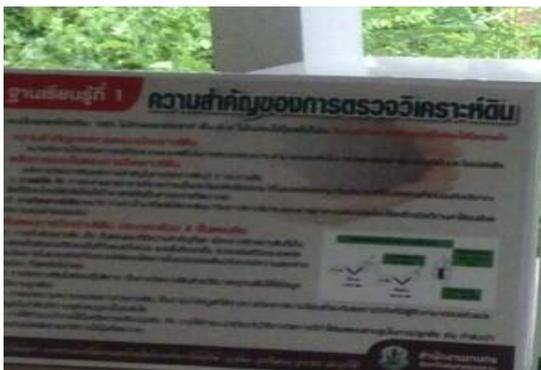
- ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรเครือข่าย ตำบลนางตะเคียน
- ประเภท/กิจกรรมหลัก : ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ยืนต้น
- สินค้าหลัก : มะพร้าว
- สถานที่ตั้ง : หมู่ ๔ ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- พิกัด : zone ๔๗ X = ๖๒๔๔๒๗ Y = ๑๔๖๗๓๘๐

● แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

● ชื่อประธานการเรียนรู้ ๔ ฐาน

๑. ฐานการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๒. ฐานส่งเสริมการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี

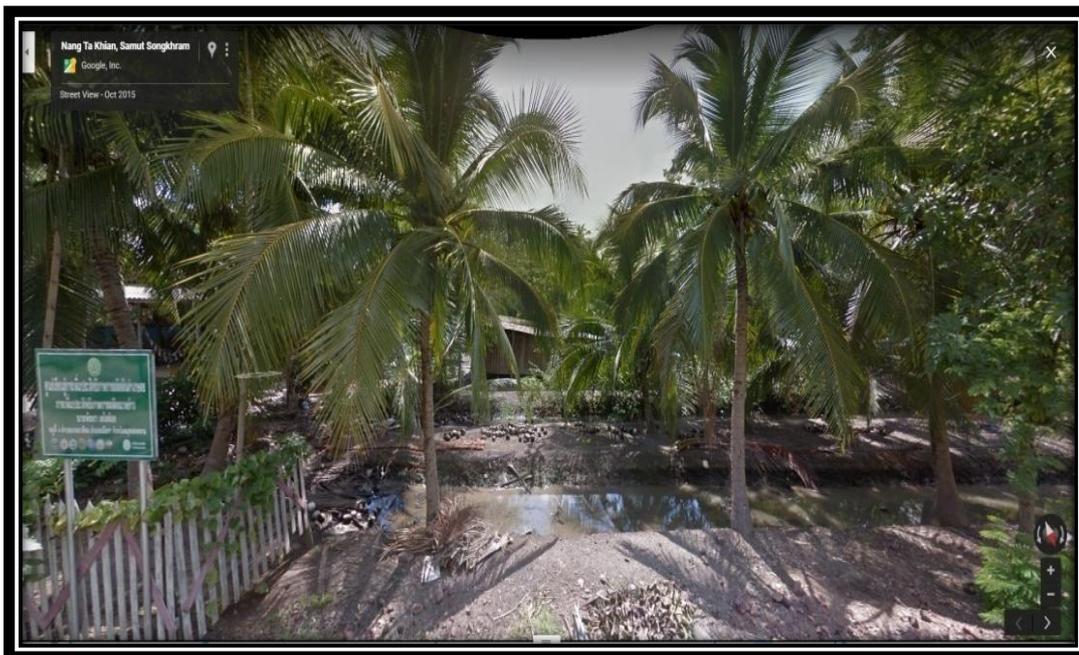
๓. ฐานเรียนรู้การทำเตาเผาถ่าน

๔. ฐานการผลิตปุ๋ยหมักและปุ๋ยชีวภาพ

● แปลงเรียนรู้

นางอัญชลี สุขสมบุญธนา

๗.๑.๔ ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรเครือข่ายตำบลท้ายหาด (ศพก. เครือข่าย)

องค์ความรู้ เรื่อง การปลูกพืชแซมในสวนมะพร้าวเพื่อเพิ่มรายได้

หลักการปลูกพืชแซมสวนมะพร้าวเพิ่มรายได้ เนื่องจากมะพร้าวจะเริ่มให้ผลหลังจากปลูกประมาณ ๕ - ๖ ปี ดังนั้นในขณะที่ต้นยังเล็กอยู่ จึงควรปลูกพืชแซมระหว่างแถวมะพร้าว เป็นประเภทพืชที่มีอายุสั้น อาจเป็นพืชไร่ เช่น สับปะรด ถั่วต่างๆ หรือพืชผัก เช่น ฟักทอง แตงกวา แตงโม ข้าวโพดหวาน ฯลฯ เมื่อมะพร้าวโตขึ้น มีอายุ ๔ - ๕ ปี จะมีทรงพุ่มใหญ่ บังแสงแดดจึงไม่ควรปลูกพืชแซม เพราะจะได้ผลไม่คุ้มค่า และทำให้ต้นมะพร้าวโตช้า แต่เมื่อมะพร้าวมีอายุได้ ๑๒ - ๑๕ ปี (ใบ) จะเริ่มสั้นลง เปิดให้แสงแดดส่องถึงพื้นดินได้มากขึ้น จึงควรปลูกพืชยืนต้นที่เจริญเติบโต ในที่ที่มีร่มเงาแซมลงในสวนมะพร้าว เช่น หม่อน กาแฟ โกโก้ พริกไทย ตีปัส ละครูดสิตา กล้วย ฯลฯ

ประโยชน์ของการปลูกพืชแซม

๑. เพิ่มการใช้ประโยชน์ของพื้นที่
๒. ผลผลิตต่อพื้นที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตของพืชแซม และผลผลิตของมะพร้าวเพิ่มขึ้น
๓. รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นสวนมะพร้าวที่ปลูกแบบยกท้อร่อง การปลูกพืชแซมบนร่องสวนมะพร้าวในจังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่ จะเน้น กล้วย ฟักทอง มะนาว มะกรูด หม่อน เป็นหลักเนื่องจากเป็นพืชที่ไม่ต้องดูแลมาก แต่มีปัญหาน้ำเค็มที่ส่งผลกระทบต่อพืชแซมบ้างในช่วงฤดูแล้ง แต่การปลูกกล้วยตานีตัดใบตองขาย สามารถสร้างรายได้ดีให้กับเกษตรกร นางอัญชลี สุขสมบุญธนา เกษตรกรตำบลท้ายหาด เล่าว่า ครอบครัวตนปลูกมะพร้าวเก็บผลขาย แต่เนื่องจากรายได้ที่ได้รับจากการขายผลมะพร้าวได้น้อย ตนจึงคิดอยากเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว จึงปลูกพืชแซมในสวนมะพร้าว โดยเน้นหลักเศรษฐกิจพอเพียงของรัชการที่ ๙ ปลูกผักกะเจต ตะไคร้ มะกรูด มะละกอ มะนาว อ้อย ผักบุ้ง หม่อน มะละกอ กล้วยตานี ฯลฯ ปลูกกล้วยตานีเพื่อตัดใบตองขาย โดยจะตัดทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี จะมีพ่อค้ามารับที่สวน นอกจากตัดขายใบแล้ว ยังรับจ้างทำบายสีจากใบตอง ทุกวันนี้ นอกจากครอบครัวตนเองจะปลูกกล้วยตานีแล้วยังส่งเสริมให้เกษตรกรในกลุ่มปลูกกล้วยตานีตัดใบตองขาย โดยกำหนดตัดพร้อมกันและกำหนดราคาส่งขายเอง ทำให้ได้ราคาที่พอใจ ไม่โดนกดจากพ่อค้าคนกลาง ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำสวนมะพร้าว

๗.๒ Young Smart Farmer ต้นแบบ

๗.๒.๑ นายสมควรรอดทัศนาศนา

๓๕/๑ ม.๑๐ ต.ลาดใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม

โทรศัพท์บ้าน: ๐๓๔-๗๐๐๔๐๒

โทรศัพท์มือถือ: ๐๘๗-๘๐๐๒๔๘๘

อีเมล : somkuan.mmc๓๒@gmail.com

Makuan Garden

๒๕๕๐ - ๒๕๕๕ : วิทยาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยการการเดินเรือ

๒๕๔๓ - ๒๕๔๘ : โรงเรียนศรีรัตนสมุทร

ประวัติการศึกษา

๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ : ผู้ช่วยต้นเรือเรือเดินทะเล บริษัทพีริเซียสชิพประมงจำกัด (มหาชน)

๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ : ต้นหนเรือเดินทะเล บริษัทพีริเซียสชิพประมงจำกัด (มหาชน)

๒๕๖๑ - ปัจจุบัน : เจ้าของสวนเมล่อน “Makuan Garden

MAKUAN GARDEN

- ปลูกเมล่อนในระบบโรงเรือนปิดและใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดแมลงและควบคุมโรคพืชโดยไม่ใช้สารเคมีที่เป็นพิษต่อผู้บริโภค
 - ใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์เพื่อนำเสนอสินค้าเกษตรเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและเข้าถึงผู้บริโภคได้ทั่วถึงยิ่งขึ้นและเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้า
 - วางแผนการปลูกเพื่อให้ผลผลิตออกสู่ตลาดตามเวลาที่เหมาะสมเพื่อลดความเสียหายจากปัญหาผลผลิตตกค้างและเพื่อเพิ่มมูลค่าเพราะ เมล่อนเป็นพืชที่รู้วันเก็บแน่นอน
 - เรียนรู้ระบบปลูกพืชในแนวตั้งเพื่อลดพื้นที่การปลูกรวมทั้งระบบน้ำหยดเพื่อลดการใช้น้ำทั้งยังเรียนรู้ธาตุอาหารสำคัญที่พืชต้องการเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยที่มีราคาแพงและยังเข้าร่วมการอบรมต่างๆเพื่อพัฒนาตนเอง
- ### จุดแข็ง (WINNING POINT)
- วางแผนการปฏิบัติงานการทำงานระดับบริหารบนเรือทำให้สามารถวางแผนงานขนาดใหญ่ได้โดยการบริหารเวลาและทรัพยากรณให้คุ้มค่า
 - มีความสนใจในการทำเกษตรยุคใหม่เปิดรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆพร้อมทั้งนำมาประยุกต์ใช้ให้คุ้มค่ากับทรัพยากรที่มี
 - สนใจในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสร้างจุดขายและสร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตตัวเองและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อ Smart Farmer / Young Smart Farmer ด้านมะพร้าว อ.เมืองสมุทรสงคราม

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	สถานะองค์กรเกษตรกร (ระบุ P ในช่องที่ดำรงสถานะทางองค์กรเกษตรกรในปัจจุบัน)									
				อกม.	YSF	(แปลงใหญ่)มะพร้าว	(แปลงใหญ่)ส้มโอ	(แปลงใหญ่)ลิ้นจี่	(แปลงใหญ่)ชันโรง	ศพก./เครือข่าย	ศตปช./	อื่นๆ (ระบุ)	
๑	นางกานดา ขาวประดิษฐ์	๖๙/๑ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		/	-	/	-	-	-	-	-	-	
๒	นางสาวจินดา ชื่อตรง	๗๒ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๒๕๗๓๕	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๓	นางฉวีวรรณ แสงทอง	๓๖ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๔	นางชื่นกมล อุฬุทิศ	๒๕/๓ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๒๓๔๖๖๓๑๔	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๕	นายชุมพล ชื่อตรง	๕๑/๙ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๖	นางฉิรดา เอกแก้วนำชัย	๔๓/๑ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๙๑๗๐๒๙๐๔	/	-	/	-	-	-	/	-	-	
๗	นาง นงธี ช่วยทอง	๒๕/๔ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๗๗๘๙๕๙๖๒	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๘	นางประไพ นิลเพชร	๗๘/๓ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๘๒๓๔๔๑๑๘	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๙	นางสาวประอรรัตน์ ศรี เสงี่ยม	๒๐/๑ หมู่ที่ ๓ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๐	นางสาวพรทิพย์ ข้าครุฑ	๓๕ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๑	นายพีระ กลั่นแสง	๑๙ หมู่ที่ ๓ ต. บ้านปรก อ. เมือง สมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๒๐๒๓๖ มือถือ ๐๘๑๗๓๖๐๔๕๖	-	-	/	-	-	-	-	-	-	

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	สถานะทางองค์กรเกษตรกร (ระบุ P ในช่องที่ดำรงสถานะทางองค์กรเกษตรกรในปัจจุบัน)									
				อกม.	YSF	(แปลงใหญ่)มะพร้าว	(แปลงใหญ่)ส้มโอ	(แปลงใหญ่)ลิ้นจี่	(แปลงใหญ่)ชันโรง	ศพก./เครือข่าย	ศตปจ./	อื่นๆ (ระบุ)	
๑๓	นางสาวลำเพย นิลเพชร	๗๖ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๙๕๕๔๑๘๗๗๔	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๔	นายวันชัย นิลเพชร	๗๖ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๙๕๕๔๑๘๗๗๔	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๕	นายสมชาย สุกุลลิ้ม	๒๔/๒ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๖	นายสมบัติ ทิพย์กมลสุข	๑๗/๒ หมู่ที่ ๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๑๔๖๒๔ มือ ถือ ๐๘๘๘๖๓๙๙๐๖	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๗	นายสิทธิผล คชสาร	๔๔ หมู่ที่ ๗ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๑๘	นางสาว สินีนาถ ศิรินาวี	๔๘ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐		-	/	/	-	-	-	/	-	-	
๑๙	นางสาวสุจินต์ กลั่นแสง	๑๙ หมู่ที่ ๓ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๒๐๒๓๖ มือถือ ๐๘๑๗๓๖๐๔๕๖	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๒๐	นางสาวสุวรรณา กลั่นแสง	๑๙ หมู่ที่ ๓ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๒๐๒๓๖ มือถือ ๐๘๑๗๓๖๐๔๕๖	-	-	/	-	-	-	/	-	-	
๒๑	นายหงษ์ สุกุลเอื้อ	๖๖/๑ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๕๓๖๘๘๐๐๗	-	-	/	-	-	-	/	-	-	
๒๒	นางอนงค์ เจนการ	๓ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๒๕๗๘๖	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๒๓	นางสาวอริญญา มี ประเสริฐ	๗๓/๑ หมู่ที่ ๑๑ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๔๕๗๑๙๗๙๐	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๒๔	นางอารีย์ ตรีสุวรรณ	๕๐/๓ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๖๗๕๒๓๓๕๐	-	-	/	-	-	-	-	-	-	

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	สถานะทางองค์กรเกษตรกร (ระบุ P ในช่องที่ดำรงสถานะทางองค์กรเกษตรกรในปัจจุบัน)									
				อกม.	YSF	(แปลงใหญ่)มะพร้าว	(แปลงใหญ่)ส้มโอ	(แปลงใหญ่)ลิ้นจี่	(แปลงใหญ่)ชันโรง	ศพท./เครือข่าย	ศตปจ./	อื่นๆ (ระบุ)	
๒๕	นางฉันทนา สว่างเกตุ	๖๑/๑ หมู่ที่ ๘ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๙๕๑๑๙๖๙๓๓	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๒๖	นางนวล คำสง่า	๑๐/๑ หมู่ที่ ๘ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๖๓๖๙๙	-	-	/	-	-	-	-	/		
๒๗	นาง ประไพ บุญมา	๒๑/๒ หมู่ที่ ๗ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๑๗๓๐๔	-	-	/	-	-	-	-	-		
๒๘	นายพิสิฐ เขียวสิทธิ์	๒๒ หมู่ที่ ๕ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	-	-	/	-	-	-	-	-		
๒๙	นางแพรวตา เข้มกำเหนิด	๒๒/๑ หมู่ที่ ๗ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๖๖๐๖๓๖๕	-	-	/	-	-	-	/	-		
๓๐	นางมะลิ ประสงค์สุข	๗๐ หมู่ที่ ๙ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	-	/	/	-	-	-	-	-		
๓๑	นางยุพิน ศรีโหร	๒๗ หมู่ที่ ๗ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๑๗๓๑๐	-	-	/	-	-	-	/	/		
๓๒	นางรำเพย สันติพิทักษ์ วงษ์	๑๐ หมู่ที่ ๕ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม	-	-	-	/	-	-	-	-	-		
๓๓	นาง วิภา จูประเสริฐ	๒๕/๒ หมู่ที่ ๗ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๐๔๓๕๔๒๙๒	-	-	/	-	-	-	/	/		
๓๔	นายสิงห์ ศรีถาวร	๘๐ หมู่ที่ ๙ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๓๔๗๕๓๒๔๑ มือถือ ๐๘๙๔๑๓๖๒๑๐	-	-	/	-	-	-	/	/		
๓๕	นางสุนันท์ สุทธิภิบูรณ์	๕๙/๑ หมู่ที่ ๗ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๗๔๐๑๘๔๔๖	/	-	/	-	-	-	/	/		
๓๖	นางอุไร ภูสกุล	๓๔/๑ หมู่ที่ ๙ ต. คลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๘๑๐๑๖๕๘๘๖	/	-	/	-	-	-	/	/		

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร	สถานะทางองค์กรเกษตรกร (ระบุ P ในช่องที่ดำรงสถานะทางองค์กรเกษตรกรในปัจจุบัน)									
				อกม.	YSF	(แปลงใหญ่)มะพร้าว	(แปลงใหญ่)ส้มโอ	(แปลงใหญ่)ลิ้นจี่	(แปลงใหญ่)ชันโรง	ศพท./เครือข่าย	ศตปช./	อื่นๆ (ระบุ)	
๓๗	นางสาวจันทิมา จำเนียรกาล	๘/๑ หมู่ที่ ๑ ต. นางตะเคียน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	-	/	-	-	-	-	-	-	-	-
๓๘	นางรินนภา ธนิกกุล	๘/๑ หมู่ที่ ๑ ต. นางตะเคียน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	-	/	-	-	-	-	-	-	-	หมอดินอาสา
๓๙	นายวิชัย จูด้วง	๖๐ หมู่ที่ ๐๒ ต. นางตะเคียน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม	-	-	/	-	-	-	-	/	-	-	สารวัตร เกษตร อาสา
๔๐	นางวิภารัตน์ เสือคุ้ม	๙๐/๓ หมู่ที่ ๖ ต. นางตะเคียน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๘๖-๑๖๘๘๑๙๘	-	/	-	-	-	-	-	-	-	อาสา ปศุสัตว์
๔๑	นายมานิช ศรีรุ่ง	๑๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลคลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๘๐-๕๙๒๙๒๑๐	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๔๒	นายโกวิท ขลิงสุ	๖๓/๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๘๙- ๖๐๔๘๕๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	/	
๔๓	นายวรพงษ์ เทียนสาตร์	๗๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองเขิน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๖๒- ๖๙๕๐๙๗๔	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๔๔	นายภักยศ ดีรอด	๓๓ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านปรก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	/	
๔๕	นายเสียง อินทรประเสริฐ	๑๑๖/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางขัน แตก อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๘๙- ๙๖๓๑๓๓๙	-	-	/	-	-	-	-	-	-	
๔๖	นางช่อมาศ เดชบุญ	๗๗/๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลแหลมใหญ่ อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	โทรศัพท์ ๐๘๕- ๑๗๒๒๔๐๖	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๔๗	นางกัญญา สีจาดำ	๓๔/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลคลองโคน อ.เมืองสมุทรสงคราม จ.สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	-	/	-	-	-	-	-	-	-	-	
๔๘	นางสาวอภิญญาพร ขุนรักษา	๘๔/๔ หมู่ที่ ๑ ต. นางตะเคียน อ. เมืองสมุทรสงคราม จ. สมุทรสงคราม ๗๕๐๐๐	มือถือ ๐๙๔- ๙๙๐๕๓๘๗	-	/	-	-	-	-	-	-	-	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, ๒๕๖๘)

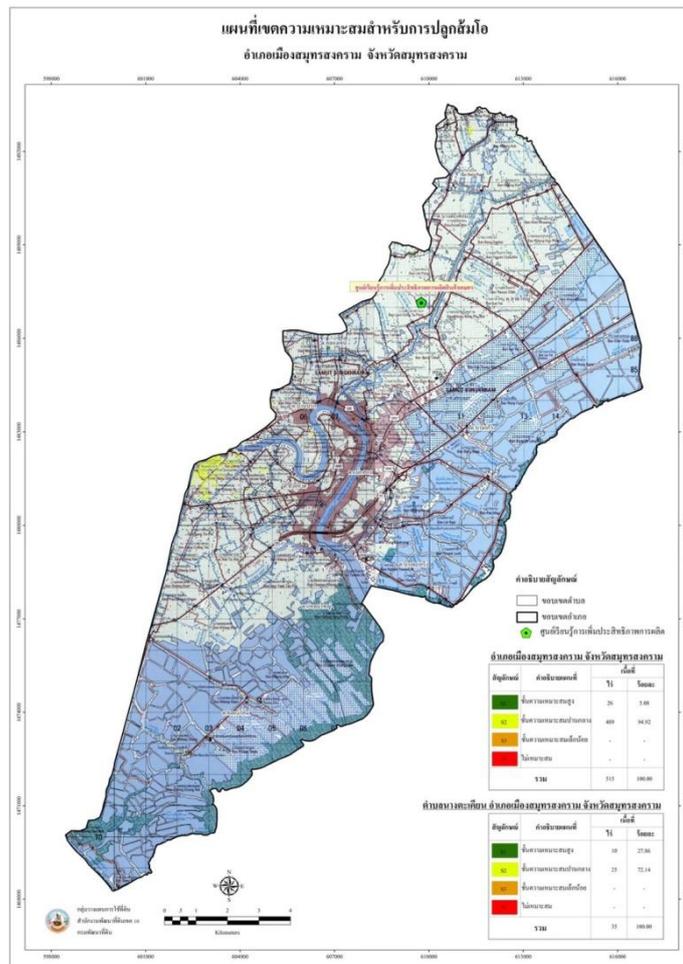
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าส้มโอขนาดใหญ่

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

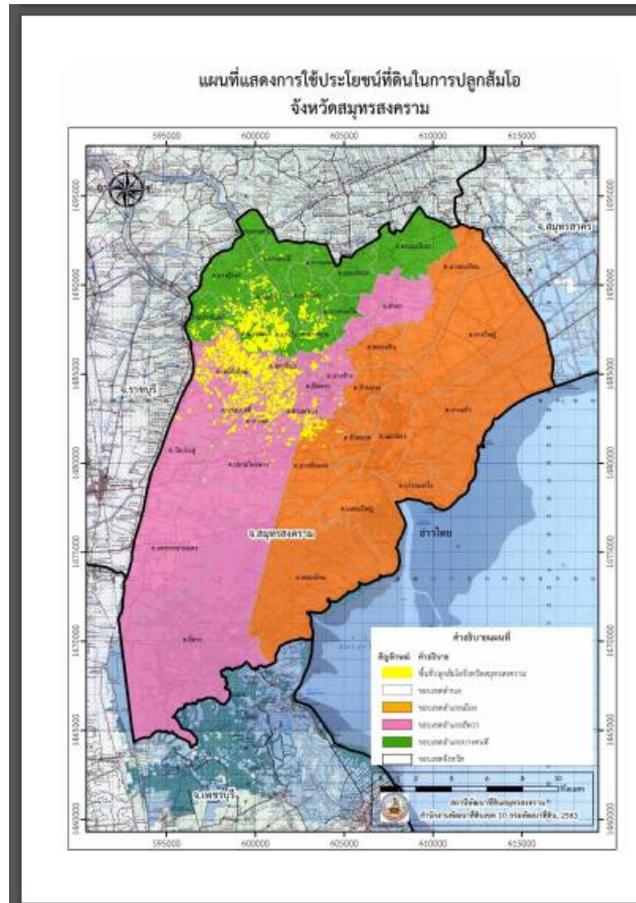
อำเภอตำบลบางขันแตกมีพื้นที่ที่เหมาะสมสูง (S๑) สำหรับปลูกส้มโอ เกษตรกรจำนวน ๑๑๐ ครัวเรือน มีจำนวน ๒๕๒ ไร่ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ที่ ๒ และ ๓ และบางส่วนใน หมู่ ๑, ๔, ๕, ๘ และ ๙ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีน้ำจืด , น้ำกร่อยแต่ไม่ถึงกับเค็ม โดยพันธุ์ที่ปลูกคือ ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ส่วนพันธุ์อื่นๆ เกษตรกรซื้อมาเพื่อทดลองในสวน เช่น พันธุ์ขาวทองดี, พันธุ์ขาวแป้น, พันธุ์ขาวพวง และพันธุ์ทับทิมสยาม ซึ่งบางสวนตัดทิ้งหรือก็ปล่อยให้ไม่ดูแลรักษาเท่าที่ควร เนื่องจากไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รสชาติ ขนาดผล น้ำหนัก ที่สำคัญคือตลาดเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมการปลูกส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ จนเป็นผลไม้ขึ้นชื่อ และเป็น ผลไม้ GI ของจังหวัดสมุทรสงครามอีกด้วย

พื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบางขันแตก เหมาะสมในการปลูกส้มโอ เนื่องจากเป็นชุดดินที่คาบเกี่ยว กับชุดดินธนบุรี ซึ่งชุดดินธนบุรีนี้ จะพบเลนน้ำเค็ม ในความลึก ๗๐ เซนติเมตร และเนื่องจากพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบางขันแตก ในดินพบมีแคลเซียมคลอไรด์ เป็นจำนวนมากจึงทำให้ส้มโอมีรสชาติหวานกว่าพื้นที่อื่น แต่จะทำให้ต้นส้มโอโทรมเร็วและอายุสั้นกว่าพื้นที่อื่นภายใต้ขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ที่มีปลูกจริง จำนวน ๒๕๒ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๑๑๐ ครัวเรือน

ภาพที่ ๒๑ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกส้มโอขนาดใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๘) (๒) พื้นที่ปลูกส้มโอขนาดใหญ่

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีพื้นที่การปลูกส้มโอขาวใหญ่ จำนวน ๒๖๔ ไร่ ๑๑๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบางขันแตก จำนวน ๒๕๒ ไร่ ๑๑๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท้ายหาด จำนวน ๗ ไร่ ๕ ครัวเรือน และตำบลคลองเขิน, จำนวน ๕ ไร่ ๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกส้มโอขาวใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ.๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกส้มโอขาวใหญ่ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีพื้นที่ปลูกส้มโอขาวใหญ่ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๐๔ ไร่ โดยไม่มีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) มีพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีพื้นที่การปลูกส้มโอขาวใหญ่ จำนวน ๒๖๔ ไร่ ๑๑๙ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบางขันแตก จำนวน ๒๕๒ ไร่ ๑๑๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลท้ายหาด จำนวน ๗ ไร่ ๕ ครัวเรือน และตำบลคลองเขิน, จำนวน ๕ ไร่ ๔ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๑ แสดงปริมาณการปลูกส้มโอขาวใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

ตำบล	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
บางขันแตก	๑๑๐	๒๕๒	๒๕๒	๓๒๗.๖๐	๑,๓๐๐
ท้ายหาด	๕	๗	๒	๒.๖๐	๑,๓๐๐
บางแก้ว	-	-	-	-	๑,๓๐๐
คลองเขิน	๔	๕	๓	๓.๙๐	๑,๓๐๐
คลองโคน	-	-	-	-	-
บ้านปรก	-	-	-	-	-
แหลมใหญ่	-	-	-	-	-
ลาดใหญ่	-	-	-	-	-
นางตะเคียน	-	-	-	-	-
บางจะเกร็ง	-	-	-	-	-
แม่กลอง	-	-	-	-	-
รวม	๑๑๙	๒๖๔	๒๕๗	๓๓๔.๑๐	๑,๓๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม, พ.ศ. ๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

ชนิดพันธุ์

- พันธุ์ที่นิยมปลูกในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม คือ พันธุ์ขาวใหญ่ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ธรรมชาติ ขนาดผล น้ำหนักของส้มโอ

วิธีปลูก

๑. วิธีการปลูก เตรียมร่องสวนก่อนปลูก โดยใช้รถแมคโคยกร่องสวน ความกว้างของร่องประมาณ ๒ เมตร ความยาวแล้วแต่พื้นที่ ชาวบ้านเรียกว่า ขนั้สวน เกษตรกรคัดพันธุ์ส้มโอ โดยวิธีการตอนกิ่งส้มโอ เน้นกิ่งที่ไม่แก่จนเกินไป เลือกต้นพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์

๒. ระยะห่างการปลูก ๖ เมตรต่อต้น พื้นที่ ๑ ไร่ จะปลูกประมาณ ๒๕ ต้น ขุดหลุมลึกประมาณ ๕๐ เซนติเมตร กว้างประมาณ ๕๐ เซนติเมตร โดยก่อนปลูกอาจจะตากเลนใส่รองก้นหลุมหรืออาจจะผสมปุ๋ยคอกรองก้นหลุมประมาณ ๑-๒ กำมือ

๓. นำกิ่งพันธุ์ส้มโอที่ตอนไว้โดยรากของกิ่งพันธุ์ต้องเดินเต็มถุงกิ่งตอน ตัดกิ่งตอนจากต้นพันธุ์ นำแช่น้ำก่อนนำ กิ่งพันธุ์ลงปลูก แคะถุงกิ่งตอนออกจากถุง นำกิ่งตอนใส่ลงในหลุมที่ขุดเตรียมไว้ กลบดินและรดน้ำให้ชุ่ม หรืออาจใช้ต้นพันธุ์ที่ชำใส่ถุง ใช้มีดคมกรีดจากก้นถุงขึ้นมาถึงปากถุงทั้งสองแล้วดึงถึงพลาสติกออกกระวังอย่าให้ดินแตก

๔. กลบดินที่เหลือลงในหลุม ซึ่งจะนูนเหมือนหลังเต่า แล้วกดดินบริเวณรอบต้นต่อให้แน่น ปักไม้หลักและผูกเชือกยึดต้นเพื่อป้องกันการโยกคลอนของต้นพันธุ์ ใช้ฟางหรือหญ้าแห้งคลุมดินบริเวณโคนต้น รดน้ำให้ชุ่ม

- การดูแลรักษา

- เกษตรกรมีการกำจัดวัชพืชโดยใช้เครื่องตัดหญ้าเพื่อเป็นปุ๋ยหมัก การตัดแต่งกิ่งเกษตรกรจะทำหลังการเก็บผลผลิต

- การใส่ปุ๋ย
- เกษตรกรจะใส่ปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยคอก
- โรคมะเร็งศัตรูพืช ที่เป็นปัญหาสำหรับเกษตรกรที่ปลูกส้มโอ หลังการปลูกช่วงแรกจะมีหนอนชอนใบเข้าทำลายใบส้มโอ ถ้าเกษตรกรเตรียมพื้นที่ไม่ดี จะมีปลวกและมดคันไฟเข้ากัดกินรากส้ม **เพลี้ยไฟไรแดง** จะระบาดในช่วงฤดูแล้งเกษตรกรควรให้ความชุ่มชื้นแก่ส้มโอทำให้ส้มไม่มีน้ำหนัก **หนอนผีเสื้อส้มโอ** เป็นสาเหตุให้ผลส้มโอปูดผิวไม่เรียบ ขายไม่ได้ราคา **หนอนชอนใบส้ม** ทำให้เกิดรอยเป็นทางสีขาวคดเคี้ยวไปมา ทั้งด้านหน้าใบและหลังใบ ใบบิดเบี้ยวสังเคราะห์แสงได้น้อย รอยแผลที่เกิดขึ้นทำให้โรคแคงเกอร์เข้าทำลายใบในเวลาต่อมา **โรคแคงเกอร์** ช่วงเวลาระบาดของระยะแตกใบอ่อนและช่อดอก ลักษณะอาการขาดธาตุสังกะสี **โรคทริสเทซ่า** ต้นส้มโอแคระแกร็น ทрудโทรม ใบเหลืองคล้ายขาดธาตุอาหาร ใบม้วนงอ และมีอาการเส้นใบแตก ระยะแตกใบอ่อนและช่อดอก เป็นต้น
- การใช้สารเคมี เกษตรกรไม่ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ส่วนมากจะใช้สารสกัดชีวภาพใช้เชื้อราไตรโครเดอร์มาป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า, ใช้สารสะเดา

การใส่ปุ๋ย

- ส้มโออายุ ๑ ปี เป็นช่วงที่รากเริ่มงอก ให้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๒๐ กิโลกรัม/ต้น ในสภาพดินร่วนเหนียวแบ่งใส่ ๔ เดือน/ครั้ง หรืออาจให้ปุ๋ยเคมีสูตร ๒๕-๗-๗ อัตรา ๒-๓ กิโลกรัม/ต้น เมื่อส้มโออายุ ๒ และ ๓ ปี ตามลำดับ
- ส้มโออายุ ๔ ปี ที่เริ่มให้ผลผลิต ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา ๓ กก./ต้น เพื่อบำรุงต้น และเพื่อเพิ่มขนาดผล ฉีดพ่นปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๐-๔๖ อัตรา ไร่ละ ๑ ก.ก. และใส่ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๑-๓ กิโลกรัมต่อต้นก่อนเก็บเกี่ยว ๒ เดือน เพื่อเพิ่มคุณภาพด้านรสชาติ
- หลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ในช่วงปลายฤดูฝนที่ไม่มีฝนตกแล้วใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด หรือตอซังพืชที่ย่อยสลายดีแล้ว อัตรา ๑๐-๓๐ กิโลกรัมต่อต้นโรยรอบทรงพุ่ม และไม่ต้องพรวนดิน

การให้น้ำ

- ความต้องการน้ำของส้มโอประมาณ ๐.๖ เท่าของค่าอัตราการระเหยน้ำ (มิลลิเมตรต่อวัน) คูณด้วยพื้นที่ใต้ทรงพุ่ม เช่น เมื่ออัตราการระเหยน้ำวันละ ๓.๘ -๕.๗ มิลลิเมตร มีพื้นที่ทรงพุ่ม ๑ ตารางเมตร เท่ากับการให้น้ำ ๒.๓-๓.๔ ลิตรต่อต้นต่อวัน
- ส้มโออายุ ๔ ปี เริ่มให้ผลผลิต ควรรดให้น้ำ ๑๕-๓๐ วันก่อนออกดอก เพื่อให้ส้มโอออกดอกและติดผลได้ดี ไม่แตกยอดอ่อน
- ควรรดให้น้ำช่วงส้มโอออกดอก เพื่อป้องกันดอกร่วงและเริ่มให้น้ำอีกหลังช่อดอกเริ่มพัฒนา โดยเพิ่มปริมาณน้ำทีละน้อยจนถึงระดับการให้น้ำปกติ
- ถ้าใบอ่อนเริ่มห่อตัวแสดงว่าส้มโอขาดน้ำ ควรรีบให้น้ำ

การดูแลรักษาหลังติดผล

- เก็บผลที่เป็นโรค หรือมีอาการยางไหล นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก
- ตัดแต่งผลออกให้เหลือผลเดี่ยว ๒-๓ ผลต่อกิ่ง
- ควรใช้ไม้ค้ำยันเพื่อป้องกันกิ่งฉีกหัก

การตัดแต่งและควบคุมทรงพุ่ม

- หลังเก็บเกี่ยว ควรตัดแต่งกิ่งกระโดง กิ่งแห้ง กิ่งคดงอ และกิ่งเปียดเสียออก เพื่อให้ทรงพุ่มโดยเฉพาะส่วนยอดโปร่ง แสงแดดส่องเข้าถึงภายในทรงพุ่ม
- หลังการตัดแต่งกิ่ง ควรทารอยแผลด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราคอปเปอร์ออกไซด์ คลอไรด์ หรือปูนขาว หรือปูนแดง

การเก็บเกี่ยว

ระยะเวลาเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

- เก็บผลผลิตหลังดอกบาน ๖.๕-๗.๕ เดือน ถ้าเก็บผลอายุมากขึ้น คุณภาพของเนื้อส้มโอจะลดลง เนื้อจะแข็งร่วนคล้ายข้าวสาร
- ผลแก่ใกล้เก็บเกี่ยว ต่อมาน้ำมันรอบจุดสีน้ำตาลที่บริเวณก้นผลจะแห้ง สีเปลือกรอบจุดสีน้ำตาลจะเป็นสีเหลือง ผิวก้นผลไม่เรียบ นิ่ม ผิวผลมีนวล
- ผลที่เก็บหลังดอกบาน ๖.๕ เดือน มีรสหวานเปรี้ยว มีอายุการวางขายนาน ผลที่เก็บหลังดอกบาน ๗.๕ เดือน มีรสอมเปรี้ยวเพียงเล็กน้อย

การปฏิบัติขณะเก็บเกี่ยว

- ใช้กรรไกรตัดก้านขั้วผลและมีถุงผ้ารองรับ
- ส้มโอที่เก็บเกี่ยวแล้ว ควรใส่ถุงหรือตะกร้าสะอาด แล้วรวบรวมไว้ที่ร่ม

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การคัดเลือกผล

- คัดผลที่มีตำหนิและเป็นโรคออก
- คัดขนาดคุณภาพส้มโอตามมาตรฐานส้มโอหรือตามความ ต้องการของตลาด

ตัดแต่งและล้างทำความสะอาด

• ผึ่งให้แห้ง จะเคลือบด้วยสารเคลือบผิวหรือไม่ก็ได้ การตลาดภายในประเทศบรรจุในตะกร้าพลาสติก โดยเรียงส้มโอ ๒-๓ ชั้น สำหรับตลาดต่างประเทศบรรจุในกล่องกระดาษลูกฟูก เรียง ๑-๒ ชั้น โดยมีกระดาษลูกฟูกคั่นระหว่างผล

การเก็บรักษาและการขนส่ง

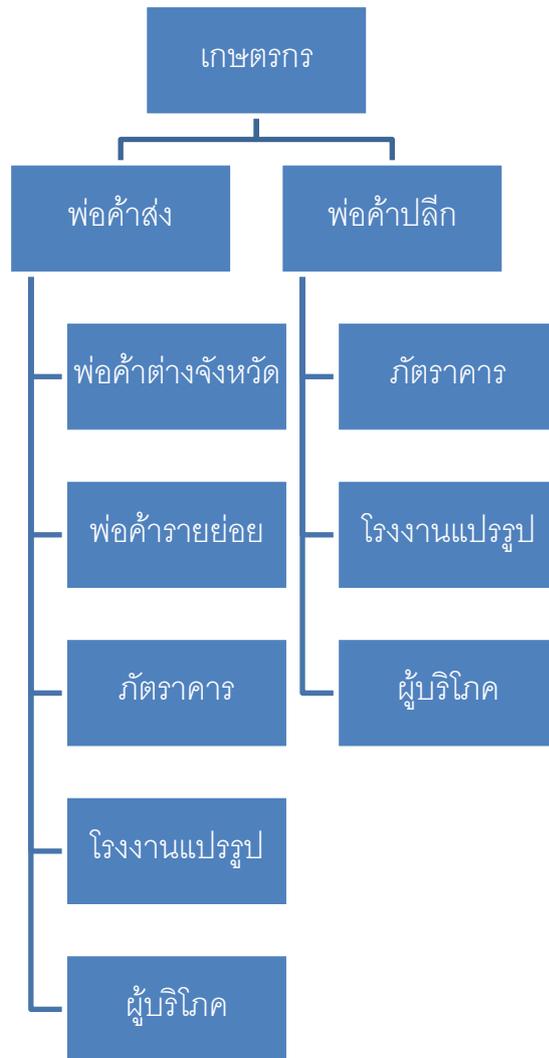
- การเก็บรักษา เก็บผลส้มโอในภาชนะที่สะอาดและเก็บไว้ที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี ถ้าเก็บรักษาในห้องเย็นควรเก็บที่อุณหภูมิ ๑๐ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๘๕-๙๕ %
- การขนส่ง การขนส่งทางเรือโดยใช้ตู้ปรับอุณหภูมิ หากขนส่งนาน ๒ สัปดาห์ ควรใช้อุณหภูมิ ๑๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำกว่านี้เหมาะสำหรับการขนส่งระยะสั้นไม่เกิน ๑-๒ สัปดาห์

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีการปลูกส้มโอขาวใหญ่ ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม ถึงเดือน กันยายน ปลูกสูงสุดในเดือน มิถุนายน การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน กันยายน เก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือน สิงหาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกส้มโอขาวใหญ่ ในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนี้

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

- สัมโ

ภาพที่ ๒๓ ภาพสถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สัมโ)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม จำนวน ๑ ราย คือ นายเสียง อินทร์ประเสริฐ

Smart Farmer ต้นแบบในเรื่องส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม

เรื่อง การป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในส้มโอ

นายเสียง อินทร์ประเสริฐ

ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางขันแตก เลขที่ ๑๑๖/๑ ม.๓ บ้านนางพิมพ์ ต.บางขันแตก อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม แปลงสาธิตปลูกส้มโอ ๖ ไร่

เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ การปลูกส้มโอต้องปฏิบัติดูแลอย่างใกล้ชิด ลงทุนสูง มีโรคและแมลงทำลายมากมาย โดยเฉพาะโรครากเน่าโคนเน่าของส้มโอซึ่งส่งผลให้ส้มโอตาย ผลผลิตไม่มีคุณภาพ

การดูแลส้มโอที่เป็นโรครากเน่าโคนเน่าโดยใช้ไตรโคเดอร์มา

๑. ใช้ของมีคม ฉีดบริเวณที่เป็นแผลยางไหลออกให้หมด ใช้ปูนกินหมากหรือใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาที่ผสมแล้ว ทาบริเวณที่เป็นแผล
๒. ซอยลูกส้มโอบนต้นให้เหลือน้อยที่สุด
๓. ผสมเชื้อราไตรโคเดอร์มากับปุ๋ยคอกและรำ อัตราส่วน ๑:๑๐:๕ หว่านบริเวณรอบโคนต้นส้มโอ ๓-๕ กิโลกรัม ต่อต้น และใช้เศษวัสดุคลุมรอบทรงพุ่มที่หว่านเชื้อราเพื่อป้องกันแดดทำลายเชื้อโรค แล้วรดน้ำตาม
๔. รดน้ำสม่ำเสมอ ๓ วัน/ครั้ง หลังจากใส่ไตรโคเดอร์มาครั้งแรก ๑-๑.๕ เดือนให้หว่านอีกครั้ง
๕. ส้มโอที่เป็นโรครากเน่าโคนเน่าจะเริ่มดีขึ้นเรื่อยๆ และเห็นผลชัดเจนอีก ๑-๒ เดือน

การดูแลส้มโอที่เป็นโรครากเน่าโคนเน่าโดยใช้วิธีการเสริมรากส้มโอ

เจ้าของความรู้ชื่อ : นายเกลื่อน เทียนทับทิม

ผู้ถ่ายทอด : นายเสียง อินทรประเสริฐ

การเสริมรากจะทำให้ต้นไม้อาหารได้มากขึ้นและสามารถทำให้ลำต้นแข็งแรง โต เร็ว มีความต้านทานโรคได้ดี และติดลูกเร็วขึ้น คือ ให้ผลผลิตไวและผลผลิตที่ได้จะลูกใหญ่ สำหรับการเสริมรากจึงทำให้สวนส้มโอได้ผลดี วิธีเสริมรากที่เหมาะสมคือเพิ่มรากอีก ๒ - ๓ รากจากปกติ จะทำให้มีอัตราการเจริญเติบโตได้เร็ว ขึ้นซึ่งเปรียบเทียบกับต้นที่มีรากเดียว สองราก สามารรถ และสี่ราก จะมีอัตรา การเติบโตที่เร็วและแข็งแรง หลังจากนั้นจึงมีการนำมาประยุกต์ใช้กับพืชได้ หลายชนิด

อุปกรณ์ที่ใช้ในการเปลี่ยนยอด : ได้แก่

๑. มีดที่ใช้ในการขยายพันธุ์พืช
๒. พลาสติก พันกิ่ง
๓. เชือกฟางและต้นส้มโอ, มะกรูดจากการเพาะเมล็ด

วิธีทำ

๑. นำกิ่งตอนมาปลูกประมาณ ๖ เดือน ถึง ๑ ปี หลังจากนั้นนำเมล็ดไม้ผลที่แข็งแรงที่เราต้องการนำมาเพาะกล้าให้งอกประมาณ ๔ - ๕ ฟุต หรือนำเอาเมล็ดมาปลูกข้างต้นไม้ที่เราจะเสริมรากห่างกันประมาณ ๕๐ - ๖๐ เซนติเมตร
๒. หลังจากนั้นนำยอดไม้มาทาบกับต้นไม้ที่จะเสริมราก แล้วตัดยอดไม้เป็นรูปปากฉลาม ส่วนต้นไม้ที่จะนำไปทาบให้ตัดเป็นรูปตัวยู แล้วนำกล้าเพาะไม้ที่ตัดเป็นรูปปากฉลามนำมาเสียบเข้าด้วยกัน แล้วนำเทปใส มาพันจากข้างบนลงมาข้างล่าง พันให้แน่นไม่ให้น้ำไหลเข้าไปได้ ป้องกันไม่ให้ลำต้นและยอดเน่า ปล่อยให้ประมาณ ๑๕ - ๒๐ วัน ถ้าต้นที่เพาะกล้าด้วยเมล็ดแตกยอดให้ตัดทิ้ง เพราะต้นไม้ที่เราทำการเสริมรากจะไม่เจริญงอกงามหรืออาจตายได้

การใช้ประโยชน์

การดูแลรักษาแผลที่เปลี่ยนยอดนั้นจะใช้เวลาประมาณ ๓ เดือนแผลจะประสานกันสนิทหลังจากนั้นค่อย ๆ ตัดแต่งกิ่งต้นพันธุ์ไม้ที่ออกเรื่อย ๆ จนแผลประสานกันแน่นและส่วนของยอดพันธุ์ดีมีการแตกใบอ่อนขึ้นมาใหม่อย่างน้อย ๑-๒ ชุด ต้องตัดกิ่งจากต้นพันธุ์ไม้ที่ออกทิ้งให้หมด เพื่อป้องกันการแข่งชิงอาหารจากต้นพันธุ์ดี ในการเสริมรากต้นส้มโอ โดยการนำเมล็ดมะกรูด หรือส้มโอพันธุ์ปัตตาเวียมาปลูกไว้ใกล้ ๆ กับโคนต้นส้มโอพันธุ์ดี ห่างจากโคนต้นประมาณ ๑ ศีบมือ ถ้าจะเสริม ๓ ราก ก็เพาะลงไป ๓ เมล็ด ๓ มุม ที่มีขนาดลำต้นเท่ากับดินสอ นำมาปลูกให้ห่างจากต้นพันธุ์ดีราว ๆ ๑ ศีบมือ เช่นกัน ในการเสริมราก ส่วนใหญ่จะทำงานในช่วงฤดูฝน

ปัญหา/อุปสรรค

แผลจากการเปลี่ยนยอดจะประสานกันได้เร็วกว่าฤดูอื่น และไม่ต้องเป็นภาระที่จะต้องไปรดน้ำ

ประโยชน์ของการเสริมราก

๑. ต้นไม้ที่เสริมรากไม่กลายเป็นพันธุ์ ให้อผลดกและใหญ่ รสชาติเหมือนเดิม
๒. มีรากแก้วที่แข็งแรงเจริญเติบโตได้เร็ว ป้องกันลม มีความแข็งแรง
๓. เป็นการทำสาวต้นไม้ทางราก

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

หมายเหตุ : ในการเสริมรากต้นไม้ต้องใช้ไม้ตระกูลเดียวกันเท่านั้นในการเสริมราก แต่ถ้าเป็นมะม่วง แนะนำให้เอาเมล็ดมะม่วงกะล่อนจะดี เพราะทนต่อสภาพดิน ฟ้า อากาศ ได้ดีมาก ไม้ผลทุกชนิดสามารถนำมาเสริมรากได้ ถ้าเป็นกิ่งไม้ ให้ตอนกิ่งที่นำมาปลูกไม่ว่าจะเป็นกิ่งไม้ตอนทีหลากหลาย

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
<p>ด้านพื้นที่และทรัพยากร</p> <p>๑. ดิน.....</p> <p>๒. น้ำ.....</p> <p>๓. พื้นที่การเกษตรเปลี่ยนเป็นโรงงาน</p> <p>๔. เปลือกหอยเป็นมลภาวะภายในชุมชน</p> <p>๕. มีพื้นที่ที่ไม่สามารถทำประโยชน์ได้</p>	<p>๑. ดินเสื่อมโทรมเนื่องจากทำการเกษตรมานาน.....</p> <p>๒. ดินเค็มปลูกพืชไม่ได้</p> <p>๓. ในบางพื้นที่เป็นน้ำเค็ม</p> <p>๔. ระบบน้ำไม่ทั่วถึง</p> <p>๕. นายทุนซื้อที่ดินเพื่อทำโรงงาน</p> <p>๖. เปลือกหอยจากการประกอบอาชีพ</p> <p>๖. มีพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้เป็นบริเวณกว้างหลายแห่ง</p>	<p>๑. ปรับปรุงบำรุงดิน.....</p> <p>๒. ปลูกพืชปุ๋ยพืชสด</p> <p>๓. รณรงค์ให้มีการลอกเลน</p> <p>๔. ส่งเสริมให้ปลูกพืชทนเค็ม</p> <p>๕. ปลูกพืชไม่ใช้ดิน</p> <p>๖. ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญในการทำการเกษตร.</p> <p>๗. นำเปลือกหอยไปแปรรูป</p>	<p>พื้นที่อำเภอเมืองฯ</p>	<p>๑. ปรับปรุงบำรุงดินใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยพืชสดและลอกเลน)</p> <p>๒. ส่งเสริมให้ปลูกพืชทนเค็ม</p> <p>๓. ปลูกพืชไม่ใช้ดิน.....</p> <p>๔. ส่งเสริมให้เห็นความสำคัญในการทำการเกษตร</p> <p>๕. นำเปลือกหอยไปแปรรูป</p>
<p>ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด</p> <p>(ตามรายชนิดที่สำคัญ)</p> <p>๑. ส้มโอไม่ได้มาตรฐาน.....</p> <p>๒. โรคแมลงศัตรูพืช.....</p> <p>๓. ผลผลิตมะพร้าวราคาถูก..</p> <p>๔. ผลผลิตเกลือราคาถูก..</p>	<p>๑. ส้มโอเป็นเม็ดข้าวสาร.....</p> <p>๒. ดัชนีแรงดันไฟฟ้าทำลายผลผลิต</p> <p>๓. ราคารับซื้อมะพร้าวถูกไม่เหมาะสมกับต้นทุน</p> <p>๔. ยังไม่มีมาตรฐานการผลิตเกลือ</p> <p>๕. เกลือราคาถูก</p>	<p>๑. ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตส้มโอ.</p> <p>๒. จัดโครงการกำจัดศัตรูพืชพัฒนาคุณภาพผลผลิต</p> <p>๓. ส่งเสริมการทำโครงการแปลงใหญ่หรือกลุ่มแปรรูปผลผลิต</p> <p>๔. แปรรูปเกลือเพิ่มมูลค่า</p> <p>๕. สร้างตลาดเกลือเป็นสินค้าส่งออก</p>	<p>พื้นที่อำเภอเมืองฯ</p>	<p>๑. ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตส้มโอ.</p> <p>๒. จัดโครงการกำจัดศัตรูพืชพัฒนาคุณภาพผลผลิต</p> <p>๓. ส่งเสริมการทำโครงการแปลงใหญ่หรือกลุ่มแปรรูปผลผลิต</p> <p>๔. แปรรูปเกลือเพิ่มมูลค่า</p> <p>๕. สร้างตลาดเกลือเป็นสินค้าส่งออก</p>

ตารางที่ ๒๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่สูงวัย ๒. เกษตรกรวัยแรงงานขาดองค์ความรู้ ๓. การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง ๔. ความสำคัญขององค์กรเกษตรกรลดลง	๑. ขาดแรงงานด้านการเกษตร ๒. เกษตรกรวัยแรงงานไม่ให้ความสำคัญกับการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ๓. กลุ่มไม่มีการทำกิจกรรม	๑. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทน ๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร ๓. นำเสนอนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ ๔. สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม	พื้นที่อำเภอเมืองฯ	๑. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทน ๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร ๓. นำเสนอนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ ๔. สนับสนุนกิจกรรมของกลุ่ม
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ผลิตภัณฑ์มีการแข่งขันสูง ๒. ไม่มีงบประมาณ ๓. การผลิตไม่ต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์ไม่มีการพัฒนา	๑. ช่องทางการตลาดน้อย ๒. กลุ่มไม่มีการทำกิจกรรม ๓. มีการผลิตสินค้าที่มีจุดสนใจ	๑. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทน ๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร ๓. นำเสนอนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ	พื้นที่อำเภอเมืองฯ	๑. สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ทดแทน ๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร ๓. นำเสนอนวัตกรรมการเกษตรใหม่ๆ

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๒๕ แสดงการวิเคราะห์ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน(W)
	<p>๑. มีแม่น้ำลำคลองธรรมชาติ</p> <p>๒. มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ มีการรวมกลุ่ม</p> <p>๓. มีปราชญ์เกษตร และเกษตรกรที่มีองค์ความรู้ในพื้นที่</p> <p>๔. มีตลาดรับซื้อ - จำหน่ายผลผลิตในท้องถิ่น</p> <p>๕. มีรายได้ตลอดปี</p> <p>๖. มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ</p> <p>๗. เป็นสังคมรักถิ่น มีการเกษตรแบบพอเพียงและยั่งยืน</p> <p>๘. เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์มานานมากกว่า ๑๐ ปี</p> <p>๙. เป็นเมือง ๓. น้ำ ได้แก่ น้ำจืด น้ำกร่อยและน้ำเค็ม สลับกันในแต่ละฤดู</p> <p>๑๐. ผลผลิตส้มโอเปลือกหนาทำให้รักษาผลผลิตได้นานทนทานต่อการขนส่ง</p> <p>๑๑. เกษตรกรใส่ปุ๋ยอินทรีย์เป็นส่วนใหญ่บวกปุ๋ยเคมีเสริม</p> <p>๑๒. มีหน่วยงานและเจ้าหน้าที่พร้อมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในด้านต่างๆ</p> <p>๑๓. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลง/หมู่และมีจุดเรียนรู้ในพื้นที่</p>	<p>๑. ดินขาดความสมบูรณ์</p> <p>๒. ดินเค็มปลูกพืชไม่ได้</p> <p>๓. ในบางพื้นที่เป็นน้ำเค็ม</p> <p>๔. ขาดความรู้ในด้านการบริหารรายได้/การจัดการกลุ่ม</p> <p>๕. ขาดแหล่งเงินทุน</p> <p>๖. ขาดแรงงานด้านการเกษตร</p> <p>๗. พื้นที่การเกษตรน้อยเฉลี่ย ๓-๕ ไร่/ครัวเรือน</p> <p>๘. ผลผลิตมะพร้าวราคาถูก</p> <p>๙. คุณภาพ/ปริมาณส้มโอไม่สม่ำเสมอ</p> <p>๑๐. มีทางเลือกในการประกอบอาชีพ</p> <p>๑๑. การรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ค่อนข้างช้า</p> <p>๑๒. เงินทุนน้อย บรรจุภัณฑ์ล้าสมัย</p> <p>๑๓. มีผู้นำ/ผู้เสียสละด้านการเกษตรน้อย</p>

โอกาส(O)	SO	WO
<p>๑. ใกล้เคียงตลาดจำหน่ายสินค้า</p> <p>๒. ทำการเกษตรแบบยั่งยืน</p> <p>๓. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลง/หมู่และมีจุดเรียนรู้ในพื้นที่</p> <p>๔. เส้นทางคมนาคมสะดวก</p> <p>๕. ไม่มีภัยธรรมชาติ</p> <p>๖. มีการปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>๗. จังหวัด/ท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณการผลิตและการตลาด</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส</p> <p>(รุก เพิ่มขยาย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการปลูกพืชแซมเพื่ออนุรักษ์มะพร้าวพันธุ์ดี และส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ - ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้มีความหลากหลาย และมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง - สนับสนุนสินค้าในท้องถิ่นให้กระจายสู่ตลาดภายในและภายนอก - จัดตั้งศูนย์พัฒนา/สร้างแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านให้แก่เกษตรกรในชุมชนโดยมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้นำ - ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ลอกเลน) เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และการใช้ปุ๋ยบำรุงดินตามค่า.....วิเคราะห์ดิน - รณรงค์ให้เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารสกัดจากธรรมชาติทดแทน - ปลูกพืชตระกูลถั่วหรือพืชคลุมดินเพื่อเพิ่มรายได้และปรับปรุงดิน 	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>เอาชนะจุดอ่อนโดยอาศัยโอกาส</p> <p>(ปรับปรุงตนเอง)</p>

ภัยคุกคาม(T)	ST	WT
<p>๑. โรคแมลงศัตรูพืช คือ หนู กระจง ทำลายผลผลิต</p> <p>๒. มีสาธารณูปโภคไม่ครบทุกครัวเรือนระบบน้ำไม่ทั่วถึง</p> <p>๓. สวนที่อยู่ลึกเข้าไปจากถนนหรือลำคลองการขนย้ายผลผลิตหรือปุ๋ยเข้าไปในสวนยากลำบาก</p> <p>๔. นายทุนซื้อที่เพื่อทำโรงงาน</p> <p>๕. มีพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการเกษตรได้เป็นบริเวณกว้างหลายแห่ง</p> <p>๖. ปริมาณการผลิตขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ (แสงแดด)</p> <p>๗. สถานที่เก็บวัตถุดิบ อยู่ในบริเวณพื้นที่ต่ำ น้ำท่วมทำให้ดอกเกลือเสียหาย</p> <p>๘. หนี้สินมาก รายได้ต่ำ</p> <p>๙. ผลผลิต(สินค้า)ไม่ออกทุกปี/คุณภาพไม่ดี</p> <p>๑๐. มีการนำเข้ามามะพร้าวจากต่างประเทศ</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน</p> <p>ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม</p> <p>(รักษาสถานภาพ)</p> <ul style="list-style-type: none"> -..พัฒนาความรู้การป้องกันกำจัดกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชโดยเกษตรกรผสมผสาน -..สนับสนุนการป้องกันกำจัดกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธี -..ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชและการจัดการผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ -..ใช้กระบวนการรวมกลุ่มเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม 	<p>กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>ลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงภัยคุกคาม</p> <p>(เลิก หลีกเลียง หนี)</p> <ul style="list-style-type: none"> -.. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตมะพร้าวให้แก่เกษตรกร -.. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส้มโอให้แก่เกษตรกร -.. ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค -..พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน -.. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต เช่น น้ำตาลมะพร้าว น้ำมันมะพร้าวสกัด -.. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศการเกษตร

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ส่งเสริมการปลูกพืชแซมเพื่ออนุรักษ์มะพร้าวพันธุ์ดี และส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่
- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตให้มีความหลากหลาย และมีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนสินค้าในท้องถิ่นให้กระจายสู่ตลาดภายในและภายนอก
- จัดตั้งศูนย์พัฒนา/สร้างแหล่งเรียนรู้เฉพาะด้านให้แก่เกษตรกรในชุมชนโดยมีปราชญ์

ชาวบ้านเป็นผู้นำ

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น(ลอกเลน) เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ และการใช้ปุ๋ยบำรุงดินตามค่าวิเคราะห์ดิน

- รมนรกให้เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์และสารสกัดจากธรรมชาติทดแทน
- ปลูกพืชตระกูลถั่วหรือพืชคลุมดินเพื่อเพิ่มรายได้และปรับปรุงดิน

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- พัฒนาศักยภาพการผลิตให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน GAP
- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สนับสนุนให้สมาชิกในชุมชนบริหารจัดการกลุ่มด้วยตนเองโดยมีเจ้าหน้าที่แนะนำ
- การพัฒนาและสร้างเกษตรกรต้นแบบ Smart Farmer และ Young Smart Farmer
- จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร วิชากิจชุมชน และเครือข่ายวิชากิจชุมชน
- การพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร และการสร้างเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่
- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตร เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- ส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร (Contract Farming) และการผลิตเพื่อตลาดเฉพาะ จัดตั้งจุดรับซื้อผลผลิต ในท้องถิ่น

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- พัฒนาความรู้การป้องกันกำจัดกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชโดยเกษตรกรผสมผสาน
- สนับสนุนการป้องกันกำจัดกำจัดโรคแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธี
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชและการจัดการผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
- ใช้กระบวนการรวมกลุ่มเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตมะพร้าวให้แก่เกษตรกร
- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตส้มโอให้แก่เกษตรกร
- ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์ให้น่าสนใจและตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- พัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต เช่น น้ำตาลมะพร้าว น้ำมันมะพร้าวสกัด
- การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศการเกษตร

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)

๓.๑.๑ มะพร้าวแก้ว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตมะพร้าวแก้วในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการและลดต้นทุนการผลิตมะพร้าวผลแก้วได้

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรให้ความสำคัญในการเก็บและตรวจวิเคราะห์ดิน
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการเก็บและตรวจวิเคราะห์ดิน
 ๓. เก็บตัวอย่างดินและส่งตรวจวิเคราะห์
 ๔. วิเคราะห์ผลตรวจและแนะนำเกษตรกรให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
 ๕. สนับสนุนชุดตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้นให้กับเกษตรกร
 ๖. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ ปรับปรุงและคัดเลือกสายพันธุ์มะพร้าวแก้วให้ได้คุณภาพ

- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรให้ความสำคัญการเลือกคัดสายพันธุ์มะพร้าวให้มีคุณภาพ
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการเลือกสายพันธุ์มะพร้าว
 ๓. จัดทำแปลงเรียนรู้สายพันธุ์มะพร้าว
 ๔. สนับสนุนสายพันธุ์มะพร้าวที่มีคุณภาพให้กับเกษตรกร
 ๕. ติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ที่ ๒ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี

- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการเฝ้าระวังศัตรูพืชในพื้นที่
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี
 ๓. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี
 ๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี

- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการเฝ้าระวังศัตรูพืชในพื้นที่
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี
 ๓. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร/ ศูนย์ฯ ศจช. ในพื้นที่
 ๔. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี
 ๕. ติดตามประเมินผล

๓.๑.๒ มะพร้าวตาล

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตประกอบอาชีพทำมะพร้าวตาลในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

โครงการที่ ๑ การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรให้ความสำคัญในการเก็บและตรวจวิเคราะห์ดิน

๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการเก็บและตรวจวิเคราะห์ดิน

๓. เก็บตัวอย่างดินและส่งตรวจวิเคราะห์

๔. วิเคราะห์ผลตรวจและแนะนำเกษตรกรให้ใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สนับสนุนชุดตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้นให้กับเกษตรกร

๖. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต ตามหลักการเกษตรที่เหมาะสม

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักเกษตรที่เหมาะสม

๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเกษตรที่เหมาะสม

๓. ศึกษาและทดลองเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการผลิตพืชของเกษตรกร

๔. ติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ที่ ๒ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM)

โครงการที่ ๑ การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการเฝ้าระวังศัตรูพืชในพื้นที่

๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี

๓. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้เคมี

๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการเฝ้าระวังศัตรูพืชในพื้นที่

๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี

๓. จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร/ ศูนย์ฯ ศจช. ในพื้นที่

๔. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชโดยใช้ชีววิธี

๕. ติดตามประเมินผล

๓.๑.๓ ส้มโอขาวใหญ่

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอขาวใหญ่ในพื้นที่อำเภอเมืองได้รับการพัฒนาและสามารถเพิ่มผลผลิตส้มโอขาวใหญ่ให้มีคุณภาพได้

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม

เป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มผลผลิตและการพัฒนาคุณภาพ

- โครงการที่ ๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรับรองตามมาตรฐาน GAP ส้มโอขาวใหญ่
- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของมาตรฐาน GAP
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับข้อกำหนดต่างๆของมาตรฐาน GAP
 ๓. เจ้าหน้าที่เกษตรกรตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น พร้อมให้คำปรึกษากับเกษตรกร
 ๔. สนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP
 ๕. ศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกรที่รวมกลุ่มและขายผลผลิตที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP
 ๖. ติดตามประเมินผล
- โครงการที่ ๒ การเพิ่มคุณภาพและผลผลิตส้มโอขาวใหญ่
- วิธีดำเนินงาน
๑. จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอขาวใหญ่ในพื้นที่
 ๒. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของมาตรฐาน GAP
 ๓. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้อง
 ๔. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน
 ๕. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์สินค้า สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภค
 ๖. สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรในตำบลและอำเภอใกล้เคียง
 ๗. ศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ
 ๘. ติดตามประเมินผล
- กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต
- โครงการที่ ๑ การคัดเกรดคุณภาพสินค้า
- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการคัดสรรผลผลิตที่มีคุณภาพดีรองรับตลาดผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดผู้บริโภค
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการใช้ยาและสารเคมีที่ถูกต้อง
 ๓. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน
 ๔. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์สินค้า สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภค
 ๕. สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกรในตำบลและอำเภอใกล้เคียง
 ๖. ศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ
 ๗. ติดตามประเมินผล
- โครงการที่ ๒ พัฒนาการแปรรูปส้มโอขาวใหญ่
- วิธีดำเนินงาน
๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเกษตรกรหรือส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร
 ๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรในการแปรรูปส้มโอขาวใหญ่
 ๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตส้มโอขาวใหญ่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย
 ๔. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์สินค้า ให้รู้จักเป็นที่แพร่หลาย
 ๕. ศึกษาดูงานกลุ่มเกษตรกรที่แปรรูปส้มโอที่ประสบผลสำเร็จ
 ๖. ติดตามประเมินผล

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ YSF

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

การพัฒนาและสร้างเกษตรกรต้นแบบ Young Smart Farmer ในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ให้มีศักยภาพ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาในพื้นที่อำเภอเมืองให้มี YSF เพิ่มขึ้น

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มความรู้และเพิ่มทักษะแก่ YSF

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ YSF ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้แก่ YSF ที่เข้าร่วมโครงการฯ
๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับ YSF
๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการการสร้างเครือข่าย YSF อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ YSF ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้แก่ YSF ที่เข้าร่วมโครงการฯ
๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเครือข่าย YSF
๔. สร้างเครือข่ายเพื่อเป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ
๕. ติดตามประเมินผล

๓.๒.๒ ยุวเกษตรกร

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

การพัฒนาและสร้างกลุ่มยุวเกษตรกร ในอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ให้มีศักยภาพ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)
- กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาในพื้นที่อำเภอเมืองให้มี กลุ่มยุวเกษตรกร เพิ่มขึ้น

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มความรู้และเพิ่มทักษะแก่กลุ่มยุวเกษตรกร

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มยุวเกษตรกร ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้แก่กลุ่มยุวเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ
๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร
๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการการสร้างเครือข่ายกลุ่มยุวเกษตรกร อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มยุวเกษตรกร ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้แก่กลุ่มยุวเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ
๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเครือข่ายกลุ่มยุวเกษตรกร
๔. สร้างเครือข่ายเพื่อเป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ
๕. ติดตามประเมินผล

๓.๒.๓ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์(สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- พัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเมืองสมุทรสงครามให้มีศักยภาพและสามารถพึ่งพาตนเองได้
- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์
- กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาและเพิ่มคุณภาพสินค้าให้มีคุณภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้มีคุณภาพ

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการพัฒนาคุณภาพสินค้าให้มีคุณภาพ
๓. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ และตราสัญลักษณ์สินค้า ให้รู้จักเป็นที่แพร่หลาย
๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการวางแผนธุรกิจเกษตร เชื่อมโยงระบบการตลาด

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรโครงการส่งเสริมการวางแผนธุรกิจเกษตร เชื่อมโยงระบบการตลาด
๓. ศึกษาดูงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่สามารถวางแผนธุรกิจและสามารถเชื่อมโยงการตลาดที่ประสบความสำเร็จแล้ว
๔. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า
๕. ติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาการแปรรูปสินค้าของวิสาหกิจชุมชนให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมบรรจุภัณฑ์ให้กับสินค้า

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมบรรจุภัณฑ์ให้กับสินค้า
๓. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ
๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าให้มีคุณภาพ

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้และสาธิตในการแปรรูปสินค้าให้มีคุณภาพ
๓. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการแปรรูปสินค้าให้มีคุณภาพ
๔. พัฒนาผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ให้มีรูปแบบที่หลากหลาย
๕. ติดตามประเมินผล

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดินและแหล่งน้ำ

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

กลุ่มเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพประมงและอาชีพทำสวนในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงครามสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ ๑ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางดินทางการเกษตรให้มีคุณภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการปรับปรุงโครงสร้างดิน ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างดิน ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๓. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๔. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหารในครัวเรือน

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ
๒. อบรมให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหารในครัวเรือน
๓. สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหารในครัวเรือน
๔. ติดตามประเมินผล

กลยุทธ์ ๒ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติทางน้ำให้มีคุณภาพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการทำจุลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำบำบัดน้ำเสีย

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้แหล่งน้ำตระหนักถึงการไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ
๒. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับขยะที่ย่อยสลายและขยะที่ไม่ย่อยสลาย
๓. อบรมและปฏิบัติการทำจุลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำบำบัดน้ำเสีย
๔. สนับสนุนจุลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำบำบัดน้ำเสีย ให้เกษตรกร
๕. ติดตามประเมินผล

โครงการที่ ๒ โครงการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงสู่แม่น้ำลำคลอง

วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่มีบ้านเรือนอยู่ใกล้แหล่งน้ำตระหนักถึงการไม่ทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ
๒. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีประสิทธิภาพ
๓. สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำให้เกษตรกร
๔. ติดตามประเมินผล

ตารางที่ ๔๗ ตารางสรุป โครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการการผลิต ที่มีประสิทธิภาพและ เพิ่มขีดความสามารถ การแข่งขัน - กิจกรรมการ ปรับปรุงประสิทธิภาพ ผลิต ชนิดพืชมะพร้าว - กิจกรรมการผลิต แตงเบียบบราคอน - กิจกรรมการผลิต เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส (บีที)	๑. ลดการระบาดของ ศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้ ปฏิบัติในการกำจัด ศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และปลอดภัย	๓ ตำบล	ต.ลาดใหญ่ ต.นางตะเคียน ต.บางขันแตก	๑. กำหนดสถานที่ และวันเวลา ดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตาม งบประมาณที่ สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ลงหมู่บ้านที่ กำหนดไว้	๓	๙๐,๐๐๐	๓	๙๐,๐๐๐	๓	๙๐,๐๐๐	๓	๙๐,๐๐๐	๓	๙๐,๐๐๐	ศิวะ มนชัย สหัสรัฐ
						๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	
						๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	๓	๗๐,๐๐๐	
๒. โครงการป้องกัน กำจัดแมลงวันผลไม้	๑. เพื่อลดความเสียหาย จากการทำลายของ แมลงวันผลไม้ลง ไม่ น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๒. เพื่อเสริมสร้างความ ร่วมมือและทำงาน ร่วมกันระหว่างส่วน ราชการกับเกษตรกร และเกษตรกรกับ เกษตรกร ๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้ เกษตรกร ร้อยละ ๕	๓ ตำบล	ต.บ้านปรก ต.ท้ายหาด ต.คลองเขิน	๑. คัดเลือกเกษตรกร กลุ่มเป้าหมายโดย เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการฯ สามารถ ปฏิบัติตามคำแนะนำ ของเจ้าหน้าที่ได้ ๒. จัดทำหลักสูตร และวางแผนการจัด อบรม ๓. ขออนุมัติหลักการ ดำเนินงาน และ จัดซื้อจัดจ้างวัสดุตาม โครงการฯ	๓	๔๕,๐๐๐	๓	๔๕,๐๐๐	๓	๔๕,๐๐๐	๓	๔๕,๐๐๐	๓	๔๕,๐๐๐	ศิวะ ศุทธิณี กาญจนา	

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๓. โครงการป้องกัน กำจัดกระรอก	๑. เพื่อเป็นจุดถ่ายทอด เทคโนโลยีด้าน การเกษตรแก่ชุมชน ๒. เพื่อเป็นหน่วยบูรณา การของหน่วยราชการ และองค์กรเอกชนอื่น ๆ ๓. เพื่อเป็นศูนย์กระจาย ข่าวประชาสัมพันธ์ด้าน การเกษตรแก่เกษตรกร ทั่วไป ๔. เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา ด้านการเกษตรและ อื่น ๆ	๔ ตำบล	ต.แหลมใหญ่ ต.คลองโคน ต.คลองเขิน ต.บางจะเกร็ง	.จัดตั้งคณะกรรมการ จัดซื้อทางกระรอก ๒.ประชุมชี้แจง โครงการ / ประชาสัมพันธ์ โครงการฯ ๓.ดำเนินการจัดซื้อ เหยื่อพิษ	๔	๑๒๐,๐๐๐	๔	๑๒๐,๐๐๐	๔	๑๒๐,๐๐๐	๔	๑๒๐,๐๐๐	๔	๑๒๐,๐๐๐	มนชัย ศุทธิณี กาญจนา
	๔. โครงการป้องกัน และกำจัดด้วงแรด ด้วงไฟเชื้อราเมตาโร เซียม	๑. ลดการระบาด ศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้ ปฏิบัติในการกำจัด ศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และปลอดภัย	๕ ตำบล	ต.แหลมใหญ่ ต.บ้านปรก ต.คลองโคน ต.คลองเขิน ต.ท้ายหาด	๑. กำหนดสถานที่ และวันเวลา ดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตาม งบประมาณที่ สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ลงตำบล กำหนดไว้	๕	๒๓๐,๐๐๐	๕	๒๓๐,๐๐๐	๕	๒๓๐,๐๐๐	๕	๒๓๐,๐๐๐	๕	๒๓๐,๐๐๐	มนชัย ศิวะ กาญจนา ศุทธิณี

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๕. โครงการเพิ่ม รายได้ - กิจกรรมการปลูก ผักสวนครัวรั้วกินได้	๑. เพื่อลดรายจ่าย เพิ่ม รายได้ให้กับเกษตรกร ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกร ดำรงชีวิตตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง	๓ ตำบล	ต.ลาดใหญ่ ต.นางตะเคียน ต.บางขันแตก	๑. คณะกรรมการ ศูนย์ฯคัดเลือก เกษตรกร กลุ่มเป้าหมายโดย เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการ ฯ สามารถ ปฏิบัติตามคำแนะนำ ของเจ้าหน้าที่ได้ ๒. ดำเนินการอบรม โครงการแก่เกษตรกร ๓. ดำเนินการ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ผัก ให้กับเกษตรกรที่ เข้าร่วมโครงการ ชุด คณะกรรมการศูนย์ฯ ติดตามและ ประเมินผล	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	ศิวะ สหัสรัฐ มนชัย
	๖. โครงการป้องกัน กำจัดดวงแตรด ด้วงไฟ ด้วยกับดักพีโรโมน	๑. ลดการระบาดของ ศัตรูพืช ๒. เพื่อให้เกษตรกรได้ ปฏิบัติในการกำจัด ศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และปลอดภัย	๕ ตำบล	ต.นางตะเคียน ต.บ้านปรก ต.ลาดใหญ่ ต.บางขันแตก ต.คลองเขิน	๑. กำหนดสถานที่ และวันเวลา ดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตาม งบประมาณที่ สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ลงตำบลที่ กำหนดไว้	๕	๑๐๔,๘๐๐	๕	๑๐๔,๘๐๐	๕	๑๐๔,๘๐๐	๕	๑๐๔,๘๐๐	๕	๑๐๔,๘๐๐	สหัสรัฐ ศิวะ มนชัย กาญจนา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๗. โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอขาวใหญ่	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอ ๒. เพื่อลดต้นทุนในการผลิตส้มโอ ๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตส้มโอให้เพิ่มขึ้น	๑ ตำบล	ต.บางขันแตก	๑.จัดเวทีชุมชน ๒. ดำเนินการเสนอโครงการฯ ๓. วางแผนกรอบกรม ๔. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ๕. ติดตามและประเมินผล	๑	๔๐,๙๔๐	๑	๔๐,๙๔๐	๑	๔๐,๙๔๐	๑	๔๐,๙๔๐	๑	๔๐,๙๔๐	มนชัย
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑.โครงการพัฒนาและส่งเสริมการส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	๑.เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแก่ชุมชน ๒.เป็นแหล่งพบปะของหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนอื่นๆ ๓.เป็นศูนย์กระจายข่าวประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ๔.ช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและอื่นๆ	๑๑ ตำบล	ต.แหลมใหญ่ ต.บ้านปรก ต.คลองโคน ต.คลองเงิน ต.ท้ายหาด ต.นางตะเคียน ต.บางแก้ว ต.บางขันแตก ต.บางจะเกร็ง ต.ลาดใหญ่ ต.แม่กลอง		๑๑	๕๕๐,๐๐๐	๑๑	๕๕๐,๐๐๐	๑๑	๕๕๐,๐๐๐	๑๑	๕๕๐,๐๐๐	๑๑	๕๕๐,๐๐๐	ศิวะ กาญจนาศุทธิณี สหรัฐ มนชัย
	๒. โครงการเพิ่มพูนความรู้แก่เกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑. เพื่อส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน ๒. เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการจัดตั้ง การบริหารงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ๓. เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น	๓ ตำบล	ต.บ้านปรก ต.คลองโคน ต.บางจะเกร็ง	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐		๑๑๐,๐๐๐	ศิวะ กาญจนาศุทธิณี

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๓. โครงการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม - กิจกรรมขับเคลื่อนกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน	๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ยุวเกษตรกรรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน ๒ พัฒนาความรู้และทักษะให้ยุวเกษตรกรผ่านกระบวนการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ การเกษตรให้กับสมาชิกยุวเกษตรกร	๕ ตำบล	ต.คลองโคน ต.บ้านปรก ต.นางตะเคียน ต.บางขันแตก ต.ท้ายหาด	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๕	๑๙๔,๐๐๐	๕	๑๙๔,๐๐๐	๕	๑๙๔,๐๐๐	๕	๑๙๔,๐๐๐	๕	๑๙๔,๐๐๐	ศุทธิณี ศิวะ มนชัย สหรัฐ
	๔. โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกร - กิจกรรมพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกร	๑ เพื่อเป็นการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒ เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพพร้อมให้บริการ ๓ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ก่อให้เกิดรายได้ที่มากขึ้น	๒ กลุ่ม	ต.คลองโคน	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๒	๑๐๗,๔๔๐	๒	๑๐๗,๔๔๐	๒	๑๐๗,๔๔๐	๒	๑๐๗,๔๔๐	๒	๑๐๗,๔๔๐	ศุทธิณี

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุมหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๕. โครงการส่งเสริม การเกษตรตาม แนวทางเกษตรทฤษฎี ใหม่	๑. เพื่อเตรียม ความ พร้อมด้านความรู้ความ เข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงให้แก่เกษตรกร ๒. เพื่อส่งเสริมเกษตร ทฤษฎีใหม่ให้แพร่หลาย สู่เกษตรกร ๓. เพื่อให้มีรายได้และมี ความยั่งยืน ในการ ประกอบอาชีพตาม แนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. เพื่อให้เกิดศูนย์ เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ต้นแบบในชุมชน	๗ กลุ่ม	ต.นางตะเคียน ต.คลองเขิน ต.ท้ายหาด ต.บางขันแตก ต.ลาดใหญ่ ต.บ้านปรก ต.คลองโคน	๑. กำหนดสถานที่ และวันเวลา ดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตาม งบประมาณที่ สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ลงตำบลที่ กำหนดไว้	๗	๗๒๐,๒๐๐	๗	๗๒๐,๒๐๐	๗	๗๒๐,๒๐๐	๗	๗๒๐,๒๐๐	๗	๗๒๐,๒๐๐	ศิริเว กาญจนา ศุทธิณี สรัฐ มนชัย
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการส่งเสริม การทำปุ๋ยอินทรีย์จาก เศษอาหารใน ครัวเรือน	๑. เพื่อลดปริมาณเศษ อาหารที่ทิ้งลงในลำ คลอง ๒. เพื่อสร้างจิตสำนึก การรักษาระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม ๓. เพื่อป้องกันน้ำในลำ คลองเน่าเสีย	๓ ตำบล	ต.บ้านปรก ต.คลองโคน ต.บางะเกร็ง	๑. กำหนดสถานที่ และวันเวลา ดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตาม งบประมาณที่ สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ลงตำบลที่ กำหนดไว้		๑๓๐,๐๐๐		๑๓๐,๐๐๐		๑๓๐,๐๐๐		๑๓๐,๐๐๐		๑๓๐,๐๐๐	ศิริเว ศุทธิณี กาญจนา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๒. โครงการส่งเสริมการทำจุลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำบำบัดน้ำเสีย	๑. เพื่อลดปัญหาน้ำเน่าเสียในบ่อเพาะเลี้ยง ๒. เพื่อลดการตายของสัตว์น้ำ ๓. เพื่อเพิ่มปริมาณของสัตว์น้ำ และเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตที่ดี	๒ ตำบล	ต.คลองโคน ต.บางเกร็ง	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้		๘๐,๐๐๐		๘๐,๐๐๐		๘๐,๐๐๐		๘๐,๐๐๐		๘๐,๐๐๐	ศุทธิณี กาญจนา
	๓. โครงการวิสาหกิจชุมชน - กิจกรรมพัฒนาคุณภาพการผลิต	๑ เพื่อส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน ๒ เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการจัดตั้งการบริหารงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ๓ เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น	๔ ตำบล	ต.ลาดใหญ่ ต.บ้านปรก ต.นางตะเคียน ต.บางขันแตก	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๔	๑๐๔,๐๐๐	๔	๑๐๔,๐๐๐	๔	๑๐๔,๐๐๐	๔	๑๐๔,๐๐๐	๔	๑๐๔,๐๐๐	ศิวะ สหรัฐ มนชัย
	๔. โครงการปรับโครงสร้างดิน - กิจกรรมผลิตปุ๋ยอินทรีย์	๑. เพื่อส่งเสริมการลดใช้ปุ๋ยเคมี และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	๒ ตำบล	ต.ลาดใหญ่ ต.นางตะเคียน	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ	๒	๑๐๐,๐๐๐	๒	๑๐๐,๐๐๐	๒	๑๐๐,๐๐๐	๒	๑๐๐,๐๐๐	๒	๑๐๐,๐๐๐	ศิวะ สหรัฐ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
		๒. เพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชปลอดสารในชุมชน ๓. เพื่อสร้างรายได้ลดรายจ่ายเกษตรกรในตำบลคลองเขิน ๔. เพื่อคนในชุมชนมีสุขภาพดีเพราะบริโภคผักปลอดสารได้			๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้													
๕. โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ยเคมีลงร้อยละ ๓๐ ๒. เพื่อส่งเสริมให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	๓ ศูนย์	ต.ท้ายหาด ต.คลองเขิน ต.บางขันแตก	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๓	๑๙๖,๓๒๐	๓	๑๙๖,๓๒๐	๓	๑๙๖,๓๒๐	๓	๑๙๖,๓๒๐	๓	๑๙๖,๓๒๐	๓	๑๙๖,๓๒๐	ศุทธิณี กาญจนา มนชัย	
การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๑. โครงการส่งเสริมอาชีพการแปรรูป (สัตวันน้ำ)	๑. เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับคนว่างงาน ๒. เพื่อลดอัตราการว่างงาน ๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน	๒ ตำบล	ต.คลองโคน ต.บางจะเกร็ง	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน	๒	๖๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	ศุทธิณี กาญจนา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						๒๕๖๖		๒๕๖๗		๒๕๖๘		๒๕๖๙		๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
	๒. โครงการส่งเสริมส่งเสริมบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน - กิจกรรมส่งเสริมส่งเสริมบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	๑. เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มีการจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น ๒. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	๓ ตำบล	ต.คลองโคน ต.บางจะเกร็ง ต.บ้านปรก	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	๓	๑๕๐,๐๐๐	ศุทธิณี กาญจนา ศิวะ
	๓. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน	๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกวสห.มีการรวมกลุ่มที่มีเป้าหมาย มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้สมาชิก วสห.มีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง ๓. เพื่อสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน	๖ ตำบล	ต.ลาดใหญ่ ต.บ้านปรก ต.นางตะเคียน ต.บางขันแตก ต.ท้ายหาด ต.คลองเขิน	๑. กำหนดสถานที่และวันเวลาดำเนินการ ๒. จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน ๓. จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้	๖	๓๒๙,๒๕๐	๖	๓๒๙,๒๕๐	๖	๓๒๙,๒๕๐	๖	๓๒๙,๒๕๐	๖	๓๒๙,๒๕๐	ศิวะ มนชัย กาญจนา สหรัฐ ศุทธิณี

บรรณานุกรม

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสมุทรสงคราม

พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๗. การปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

<http://farmer.doae.go.th/farmer/index/index๑>. กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๓.

ที่มา : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ ข้อมูลปี ๒๕๖๕ (ตัดยอด ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖)

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. ๒๕๖๗. สถิติการบริการด้านการทะเบียน

สถานีกรมอุตุวิทยาสมาทรสงคราม

แขวงทางหลวงชนบทอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ประมงอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

สหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม

สาธารณสุขอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

ศึกษาธิการจังหวัดสมุทรสงคราม

ชลประทานจังหวัดสมุทรสงคราม

ภาคผนวก

โครงการการผลิตที่มีประสิทธิภาพและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน

- กิจกรรมการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว
- กิจกรรมการผลิตแตนเบียนบราคอน
- กิจกรรมการผลิตเชื้อแบคทีเรีย ทูริงเยนซิส (บีที)

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสมุทรสงครามที่มีการปลูกมะพร้าว และเป็นอาชีพหลักของเกษตรกร ซึ่งในขณะนี้ได้มีการระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ คือ หนอนหัวดำมะพร้าว เข้าทำลายสวนมะพร้าวอย่างรุนแรง ทำให้ผลผลิตมะพร้าวลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและการแปรรูปมะพร้าว หากไม่มีการป้องกันกำจัดที่เหมาะสม การระบาดของหนอนหัวดำจะเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง

เพื่อกำหนดเป็นมาตรการระยะยาวในการควบคุมหนอนหัวดำในสวนมะพร้าวให้ประสบความสำเร็จโดยใช้ชีววิธี ได้แก่ การตัดทางใบมะพร้าวมาเผาทำลาย การปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมาและแตนเบียนบราคอน ในการและการใช้เชื้อแบคทีเรีย ทูริงเยนซิส ป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว

๒. วัตถุประสงค์

- ลดการระบาดของศัตรูพืช
- เพื่อให้เกษตรกรได้ปฏิบัติในการกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลลาดใหญ่ เกษตรกรตำบลนางตะเคียน เกษตรกรตำบลบางขันแตก

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๗๑

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลลาดใหญ่ ตำบลนางตะเคียน ตำบลบางขันแตก

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- กำหนดสถานที่ และวันเวลาดำเนินการ
- จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ ๙๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน ๗๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบางขันแตก ๗๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ศัตรูมะพร้าวลดลง
- ผลผลิตมะพร้าวเพิ่มมากขึ้น

โครงการป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยอำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป็นอำเภอหนึ่งที่เป็นแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะผลไม้ทั้งสวนเดี่ยวและสวนผสม ได้แก่ ส้มโอ ลิ้นจี่ มะม่วง กล้วย ชมพู ชมพู่มะเหมียว ฝรั่ง มะขามเทศ มะขาม มะละกอ ลำไย และพืชผักสวนครัว (ปลูกแซม) เช่น พริกมันบางช้าง พริก ฯลฯ ในปัจจุบันเกษตรกรประสบปัญหาแมลงวันผลไม้ทำลายผลผลิตเสียหาย เกษตรกรจึงนิยมใช้สารเคมีฉีดพ่นในการกำจัดแมลงวันผลไม้ เพื่อลดความเสียหายจากการทำลายผลผลิต ส่งผลให้มีสารเคมีตกค้างในผลผลิต แต่ไม่ได้ทำให้ปริมาณแมลงวันผลไม้ลดจำนวนลงหรือหมดไปได้ เนื่องจากผลไม้แต่ละชนิดออกผลไม่พร้อมกันทำให้มีผลไม้ตลอดทั้งปี แมลงวันผลไม้จึงสามารถเพิ่มจำนวนและอาศัยอยู่ในพื้นที่ตลอดทั้งปีได้

ตามนโยบายรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าเกษตรและผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย ตามกระแสความนิยมของผู้บริโภคที่เข้มงวดในการเลือกสรรบริโภคผลผลิตที่ปลอดภัย และได้จากกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้การแข่งขันในกระบวนการผลิตและคุณภาพสินค้าเกษตรนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงต้องมุ่งเน้นผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย ตลอดกระบวนการผลิต

ดังนั้น เพื่อยกระดับความรู้การป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้โดยวิธีผสมผสาน IPM และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถจัดการสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยได้รับมาตรฐาน เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ และเพิ่มโอกาสการแข่งขันสินค้าเกษตร จึงเห็นควรจัดทำโครงการป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้ เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของแมลงวันผลไม้ในพื้นที่ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้ การป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้ โดยวิธีผสมผสาน IPM และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงวันผลไม้
๓. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย เพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการตลาด

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- เป้าหมายเกษตรกร จำนวน ๖๐ ราย

๔. วิธีดำเนินการ

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ ผู้นำเกษตรกร
- อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๕. ระยะเวลาการดำเนินการ

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๖. พื้นที่ดำเนินการ

- ในพื้นที่ปลูกผลไม้และพืชผักสวนครัว ตำบลคลองเงิน ตำบลบ้านปรก ตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

๗. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองเงิน จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านปรก จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลท้ายหาด จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

๘. เป้าหมาย/ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เชิงปริมาณ

- จำนวนผู้เข้ารับการอบรม
- จำนวนกลุ่มที่จัดอบรม

๒. เชิงคุณภาพ

- ร้อยละของผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจถึงการป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้ โดยวิธีผสมผสาน IPM และนำไปใช้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ร้อยละของความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรม การป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลและพืชผักสวนครัว จำนวน ๖๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้โดยวิธีผสมผสาน IPM ในสวนของตนเองได้ และสามารถถ่ายทอดสู่เกษตรกรรายอื่นได้

๒. ลดระดับความรุนแรงจากการระบาดของแมลงวันผลไม้ในพื้นที่

๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย เพิ่มโอกาสการแข่งขันทางการตลาดได้

โครงการป้องกันและกำจัดกระรอกสวน

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสมุทรสงครามมีอาชีพทำสวนมะพร้าวตาลและมะพร้าวผลเป็นจำนวนมาก ในแต่ละปีผลผลิตมะพร้าวได้รับความเสียหาย เนื่องจากกระรอกกัดกินและมีแนวโน้มว่าจะเสียหายมากยิ่งขึ้น เพราะระยะหลังกระรอกมีการเพิ่มปริมาณมากขึ้น ในทางวิชาการกระรอกสวนมีการขยายพันธุ์ได้ ๓๐๐-๕๐๐ ตัว/ปี จากกระรอก ๑ คู่ ซึ่งสร้างปัญหาต่อผลผลิตได้ ถ้าไม่รีบดำเนินการควบคุมและกำจัดจะส่งผลกระทบต่อปริมาณกระรอกในอนาคตได้

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อควบคุมปริมาณกระรอกสวนให้อยู่ในระดับที่สมดุลกับธรรมชาติไม่สร้างความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตร
- เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่ามากขึ้น
- เพื่อรักษาผลผลิตให้สามารถขายได้ไม่ถูกทำลายจากกระรอก

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในตำบล ๔ ตำบล เพื่อลดปริมาณประชากรกระรอกในสวนมะพร้าว

๔. ระยะเวลา

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลคลองโคน ตำบลแหลมใหญ่ ตำบลคลองเขิน และตำบลบางขันแตก

๖. กิจกรรม

- อบรมถ่ายทอดความรู้
- สนับสนุนวัสดุ-อุปกรณ์

๗. วิธีการดำเนินงาน

- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว
- สนับสนุนเหยื่อพิษให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อควบคุมพื้นที่ปลูกมะพร้าวที่โดนทำลายของกระรอกสวน

๗. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลแหลมใหญ่ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองเขิน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- เทศบาลตำบลบางขันแตก จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ควบคุมป้องกันและกำจัดจำนวนประชากรของกระรอกสวน
- ผลผลิตสามารถขายได้มากขึ้น
- ลดการทำลายผลผลิตมะพร้าวจากกระรอก
- เกิดภาวะสมดุลทางธรรมชาติ

โครงการป้องกันกำจัดด้วงแรดด้วยเชื้อราเมตาไรเซียม

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยอำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป็นพื้นที่ปลูกมะพร้าวมาก ส่วนใหญ่ปลูกมะพร้าวผล รองลงมาปลูกมะพร้าวอ่อนและมะพร้าวตาลตามลำดับ ปัญหาการปลูกมะพร้าวของที่ทำให้ผลผลิตมะพร้าวลดลงอย่างมากได้แก่ ด้วงแรดเข้าทำลายต้นมะพร้าว และเป็นสาเหตุให้ด้วงไฟสามารถเข้าทำลายทำมะพร้าวที่ถูกทำลายตาย หรือชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ เกษตรกรมีรายได้ลดลง

๒. วัตถุประสงค์

- ลดการระบาดของศัตรูพืช
- เพื่อให้เกษตรกรได้ปฏิบัติในการกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้อง และปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลแหลมใหญ่ เกษตรกรตำบลบ้านปรก เกษตรกรตำบลคลองโคน เกษตรกรตำบลคลองเขิน และเกษตรกรตำบลท้ายหาด

๔. ระยะเวลาดำเนินงานพื้นที่ดำเนินการ

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลแหลมใหญ่ ตำบลบ้านปรก ตำบลคลองโคน ตำบลคลองเขิน และตำบลท้ายหาด

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- กำหนดสถานที่ และวันเวลาดำเนินการ
- จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน
- จัดสรรวัสดุอุปกรณ์ลงตำบลที่กำหนดไว้

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

- องค์การบริหารส่วนตำบลแหลมใหญ่ ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ๖๐,๐๐๐ บาท
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองโคน ๑๐,๐๐๐ บาท
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองเขิน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายหาด ๖๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ศัตรูมะพร้าว ด้วงแรดลดลง
- ผลผลิตมะพร้าวเพิ่มมากขึ้น

โครงการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม เกษตรกรมีอาชีพทำสวนมะพร้าว ประมง และนาเกลือได้เล็งเห็นความสำคัญของการปลูกพืชผักสวนครัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งแต่ละตำบลมีพื้นที่ปลูกพืชน้อยมาก จึงได้จัดทำโครงการปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ หลักสูตร “เทคนิคการปลูกพืชผักสวนครัวตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกษตรกรได้ความรู้ความเข้าใจในการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และมีพืชผักสวนครัวไว้บริโภคในครัวเรือน

๒. วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรให้มีรายได้
- เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้พืชผักสวนครัวภายในชุมชนทั้งการปลูกและนำไปใช้ประโยชน์

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลลาดใหญ่ เกษตรกรตำบลนางตะเคียน และเกษตรกรตำบลบางขันแตก

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลลาดใหญ่ ตำบลนางตะเคียน และตำบลบางขันแตก

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการแก่เกษตรกร
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- จัดประชุมเกษตรกรในตำบล
- ขอรับสนับสนุนงบประมาณจัดอบรม
- ขอรับสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อวัสดุการเกษตร

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบางขันแตก ๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สามารถส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกรให้มีรายได้เสริม
- เกษตรกรสุขภาพดีเพราะได้บริโภคผักปลอดสาร

โครงการป้องกันและกำจัดด้วงแรด, ด้วงไฟ ด้วยกับดักฟีโรโมน

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรของอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ส่วนมากมีการปลูกไม้ยืนต้นเป็นหลัก โดยเฉพาะมะพร้าว มักจำหน่ายในรูปของมะพร้าวอ่อน น้ำตาลมะพร้าว และมะพร้าวผลแก่ และพบปัญหาการระบาดของศัตรูมะพร้าวประเภทด้วงแรด ด้วงไฟ เข้าทำลายมะพร้าวได้รับความเสียหาย ผลผลิตลดลงจนถึงมะพร้าวยืนต้นตาย เกษตรกรป้องกันกำจัดไม่ถูกวิธีทำให้มีการแพร่ขยายปริมาณศัตรูมะพร้าวประเภทด้วงเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นการป้องกันการระบาดไม่ให้แพร่หลาย จึงจำเป็นต้องมีการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการป้องกันและกำจัดด้วงแรด, ด้วงไฟ ด้วยกับดักฟีโรโมน เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้วิธีป้องกันกำจัดอย่างถูกวิธี ตลอดจนออกสำรวจปริมาณการถูกทำลายและออกณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ด้วงเพื่อลดปริมาณของศัตรูมะพร้าวให้อยู่ในปริมาณที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจของมะพร้าว

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชน ได้รับการพัฒนาความรู้เรื่อง โครงการป้องกันและกำจัดด้วงแรด ด้วงไฟ ด้วยกับดักฟีโรโมน

๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชน สามารถผลิตดักฟีโรโมนป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ทำลาย/ระบาดในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ต.นางตะเคียน, ต.บ้านปรก, ต.ลาดใหญ่, ต.บางขันแตก และ ต.คลองเขิน ตำบลละ ๒๐ ราย รวม ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่ ต.นางตะเคียน, ต.บ้านปรก, ต.ลาดใหญ่, ต.บางขันแตก และ ต.คลองเขิน

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรและชุมชนที่ร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและกำจัดด้วงแรด ด้วงไฟ ด้วยกับดักฟีโรโมน

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม / สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีชุมชน เพื่อสอบถามความต้องการ
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินการเสนอโครงการฯ
๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๕ กลุ่มๆละ ๒๐ ราย รวม ๑๐๐ ราย พร้อมสนับสนุนวัสดุโครงการ
๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๑๐๔,๘๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่พันแปดร้อยบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรและชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ สามารถเฝ้าระวังและจัดการศัตรูพืชหากพบการระบาดได้ด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการจัดการโดยกับดักฟีโรโมน

๒. เกษตรกรและชุมชน สามารถผลิตดักฟีโรโมนป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ทำลาย/ระบาดในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ลดการใช้สารเคมีลง และลดความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรที่เกิดจากการระบาดของศัตรูพืช

โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอขนาดใหญ่

๑. หลักการและเหตุผล

ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ เป็นสายพันธุ์ที่เกษตรกรปลูกกันมาก เพราะสายพันธุ์ขาวใหญ่มีขนาดผลใหญ่ ผิวสีเขียวอมเหลือง เปลือกหนา พอประมาณ กิ่งใหญ่สีเขียวอมเหลือง มีรสชาติหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อย และมีเมล็ดเล็กไม่มาก จึงเป็นที่ถูกใจของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก แต่น่าเสียดายที่ปัจจุบัน สภาพการเกษตรด้านการปลูกส้มโอลดลง เนื่องจากปัญหาหลายด้าน เช่น ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรเป็นผู้สูงอายุ ขาดแรงงานในพื้นที่ ขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยี จึงทำให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพลดลง เพื่อให้เกษตรกรในตำบลบางขันแตก มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองนอกจากการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองแล้ว ยังจำเป็นต้องศึกษาจากเกษตรกรต้นแบบ ที่สามารถให้องค์ความรู้เพิ่มเติม เป็นแรงบันดาลใจ มีแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้กับพื้นที่ของตนเองได้ และเกษตรกรมีความต้องการไปศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเพิ่มผลผลิตส้มโอให้มีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอ
๒. เพื่อลดต้นทุนในการผลิตส้มโอ
๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตส้มโอให้เพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรในพื้นที่ ต.บางขันแตก จำนวน ๒๕ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- เกษตรกรในพื้นที่ ต.บางขันแตก

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรและชุมชนที่ร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอขนาดใหญ่

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม / สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีชุมชน เพื่อสอบถามความต้องการ
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินการเสนอโครงการฯ
๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐ ราย พร้อมสนับสนุนวัสดุโครงการ
๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๔๐,๙๔๐ บาท (สี่หมื่นเก้าร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอได้รับความรู้ในการผลิตส้มโอขนาดใหญ่
๒. มีการลดต้นทุนการผลิตส้มโอ

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายให้แต่ละตำบลดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อเป็นศูนย์กลางในการกระจายข่าวสาร ดำเนินการเกษตร ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ การพัฒนาที่ดิน

อนึ่ง ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องมีกิจกรรม การประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นที่การพบปะของหน่วยงานราชการและเอกชนกับเกษตรกรในพื้นที่

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแก่ชุมชน
- ๒.๒ เป็นแหล่งพบปะของหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนอื่นๆ
- ๒.๓ เป็นศูนย์กระจายข่าวประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกร
- ๒.๔ ช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและอื่นๆ

๓. เป้าหมาย

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทั้งหมด ๑๑ ตำบล

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทั้งหมด ๑๑ ตำบล

๖. กิจกรรม

- ประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เดือนละ ๑ ครั้ง

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน ๔๕๐,๐๐๐ บาท
- เทศบาลบางจะเกร็ง และแม่กลอง จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- สามารถเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรแก่ชุมชนได้
- สามารถเป็นแหล่งพบปะของหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนอื่นๆ
- สามารถเป็นศูนย์กระจายข่าวประชาสัมพันธ์ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรทั่วไป
- สามารถช่วยแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและอื่นๆ

โครงการเพิ่มพูนความรู้แก่เกษตรกรในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมตัวกันของคนในชุมชนทำกิจกรรมหรือธุรกิจเพื่อแปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มี พ.ร.บ.รองรับซึ่งประชาชนทั่วไปยังไม่มีความรู้เรื่องการจัดตั้ง การบริหารงานของคนในชุมชน มีกลุ่มวิสาหกิจหลายกลุ่มที่ประสบความสำเร็จสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สร้างอาชีพให้กับท้องถิ่น และก็มีหลายกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากขาดความรู้และทักษะ จึงต้องการเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับคนในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางการทำธุรกิจของชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน
- เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการจัดตั้ง การบริหารงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ
- เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

- ประชาชนผู้สนใจ และต้องการรวมกลุ่มสร้างอาชีพเสริม ตำบลคลองโคนจำนวน ๔๐ ราย ตำบลบ้านปรก จำนวน ๔๐ ราย และตำบลบางจะเกร็ง ตำบลละ ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลบ้านปรก ตำบลคลองโคน และตำบลบางจะเกร็ง

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ ผู้นำเกษตรกร
- อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านปรก จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- เทศบาลตำบลบางจะเกร็ง จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ชุมชนมีการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น
- เพิ่มทักษะและความรู้กับผู้ร่วมโครงการ
- ประชาชนมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
- ลดการทำงานต่างถิ่นฐาน
- มีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมากขึ้น

โครงการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรมขับเคลื่อนกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน

๑. หลักการและเหตุผล

เด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความกระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลง เปิดกว้าง ทางความคิดและการรับเทคโนโลยีหรือการปฏิบัติใหม่ๆ จึงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพและมีพลังเป็นความหวังและเป็นอนาคตของประเทศไทย หากได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมให้มีความรู้ ทักษะความสามารถและปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเกษตรก็จะสามารถเป็นผู้นำความก้าวหน้าและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเกษตรของประเทศต่อไปได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ยุวเกษตรกร รวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายดำเนินกิจกรรมขับเคลื่อนกลุ่มยุวเกษตรกร ในโรงเรียน

๒. พัฒนาความรู้และทักษะให้ยุวเกษตรกรผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพการเกษตรให้กับสมาชิกยุวเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน อ.เมืองสมุทรสงคราม จำนวน ๕ กลุ่ม ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำบลคลองโคน
- กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำบลบ้านปรก
- กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำบลนางตะเคียน
- กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำบลบางชันแตก
- กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนตำบลท้ายหาด

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ร้อยละของจำนวนสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม และมีความรู้ทักษะความสามารถในด้านการเกษตร

เชิงคุณภาพ

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม สามารถบริหารจัดการกลุ่ม สร้างเสริมกิจกรรมการพัฒนาขับเคลื่อนกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มรายได้ให้กลุ่มของตนเองรวมทั้งเสริมสร้างทักษะด้านการเกษตร และสามารถพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Group

๗. วิธีการดำเนินงาน

จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกร เข้าร่วมโครงการตามจำนวนเป้าหมาย พร้อมกำหนดแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ตามความเหมาะสมของบริบทพื้นที่

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรและบริบทของพื้นที่เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๐ ราย โดยเน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๑ ครั้ง โดยมีเนื้อหาหลักสูตร

อาทิ กระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกร การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม การจัดทำ/ประเมิน/และการใช้นวัตกรรมในการเรียนรู้ การถ่ายทอดตามแผนการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม การพัฒนาการทำกิจกรรม การตลาด การอนุรักษ์ การเกษตรและการฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตรและการดูแลสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

๓. สำนักงานจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยูวเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม และรายงานสรุปผลการดำเนินงานให้จังหวัดทราบ

สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนาทักษะและขับเคลื่อนกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนความต้องการสนับสนุนวัสดุ และแผนปฏิบัติงาน พร้อมทั้งรายงานแผนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการจัดซื้อวัสดุ หรือปัจจัยการผลิต ตามแผนพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มละ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนความต้องการสนับสนุนวัสดุ และแผนปฏิบัติงาน พร้อมทั้งรายงานแผนให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการจัดซื้อวัสดุ หรือปัจจัยการผลิต ตามแผนพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มละ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๑๙๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน รวมจำนวน ๕ กลุ่ม มีการรวมกลุ่มโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืน

๒. สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน จำนวน ๕ กลุ่ม ๑๐๐ ราย ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความสามารถในด้านการเกษตร และกระบวนการกลุ่มยูวเกษตรกร เช่น การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่ม การจัดทำแผนการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มการจัดกิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การฝึกทักษะด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร การพัฒนาผลงาน/กิจกรรม การตลาด การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ของกลุ่มยูวเกษตรกร และมีการพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Group

โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กิจกรรม พัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยววิถีเกษตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับจากฟาร์มเกษตรกรหรือแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตร เป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรที่โตมาตรฐาน มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจ โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงบูรณาการและการมีส่วนร่วมของเกษตรกร ด้วยการ เพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนกิจกรรมตามแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการตลาดการท่องเที่ยว เพื่อไพภาคการเกษตร และภาคการท่องเที่ยว เชื่อมต่อกันได้อย่างลงตัว เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและการบริการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานราก นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และต่อยอดไปสู่ระดับธุรกิจการท่องเที่ยวได้

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของอำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๒) เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีศักยภาพพร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
- ๓) เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ ก่อให้เกิดรายได้ จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรของเกษตรกรในชุมชน

๓. เป้าหมาย

- วิสาหกิจชุมชนแปรรูปน้ำตาลมะพร้าวบ้านคลองโค่น ๑๐ ราย
- วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองช่องโฮมสเตย์ ๑๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- วิสาหกิจชุมชนแปรรูปน้ำตาลมะพร้าวบ้านคลองโค่น ตำบลคลองโค่น ๑๐ ราย
- วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ป่าชายเลนบ้านคลองช่องโฮมสเตย์ ตำบลคลองโค่น ๑๐ ราย

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ร้อยละ ๘๐ ของสมาชิกในกลุ่มสามารถพัฒนาการเป็นผู้ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวได้ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม / สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีชุมชน เพื่อสอบถามความต้องการ
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินการเสนอโครงการฯ
๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐ ราย พร้อมปรับปรุงจุดภูมิทัศน์
๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๑๐๗,๔๔๐ บาท (หนึ่งแสนเจ็ดพันสี่ร้อยสี่สิบบบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีประสิทธิภาพ
๒. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนของจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัด
ข้างเคียง

โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่กระบวนการส่งเสริมและปฏิบัติ โดยการดำเนินการโครงการ จะคัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อม เพื่อพัฒนาและสร้างความยั่งยืนในชุมชนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยจะจัดกิจกรรมตามความพร้อมของกลุ่มเกษตรกร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากลุ่มเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างยั่งยืน และฟื้นฟูกิจกรรมระดับครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกรและชุมชนได้ เนื่องด้วยจากสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้เกษตรกรอำเภอเมืองสมุทรสงครามได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงขอเสนอโครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับและวัสดุที่สนับสนุน มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันและทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปลูกผัก เลี้ยงไก่ไข่ และเลี้ยงปลากระพง ซึ่งสิ่งที่ดีที่การสนับสนุนให้ นั้น ล้วนเป็นอาหารที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน อำนวยความสะดวกให้เกษตรกร โดยที่เกษตรกรไม่ต้องออกไปซื้อที่ตลาด และยังช่วยให้เกษตรกรมีผักปลอดสารพิษไว้บริโภคในครัวเรือน และส่งผลให้สุขภาพร่างกายที่ดี และให้เกษตรกรที่ความกินอยู่ดี มีชีวิตที่มีความสุข อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเตรียมความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกร
๒. เพื่อส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้แพร่หลายสู่เกษตรกร
๓. เพื่อให้มีรายได้และมีความยั่งยืน ในการประกอบอาชีพตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เพื่อให้เกิดศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ต้นแบบในชุมชน

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ ต.นางตะเคียน จำนวน ๒๐ ราย ,ต.คลองเขิน จำนวน ๒๐ ราย ต.ท้ายหาด จำนวน ๒๐ ราย, ต.บางขันแตก จำนวน ๒๐ ราย, ต.ลาดใหญ่ จำนวน ๑๐ ราย, ต.บ้านปรก จำนวน ๑๐ ราย, ต.คลองโคน จำนวน ๑๐ ราย รวมทั้งหมด ๑๑๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลบางขันแตก, ตำบลคลองเขิน, ตำบลท้ายหาด, ตำบลลาดใหญ่, ตำบลบ้านปรก, ตำบลคลองโคน

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรจำนวน ๑๑๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้การทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่
๒. เกษตรกรไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม / สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเวทีชุมชน เพื่อสอบถามความต้องการ
๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินการเสนอโครงการฯ
๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตรและวางแผนการอบรม

๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย จำนวน
- ๗ ตำบล รวมทั้งหมด ๑๑๐ ราย พร้อมสนับสนุนวัสดุโครงการ
๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๗๒๐,๒๐๐ บาท (เจ็ดแสนสองหมื่นสองร้อยบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) มีแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรได้สามารถนำไปปรับใช้ในแปลงตนเองได้
- ๒) ลดรายจ่าย มีรายได้ และมีอาหารไว้บริโภคในครัวเรือนอย่างเพียงพอ
- ๓) ลดการพึ่งพาจากปัจจัยภายนอก เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเอง สร้างสมดุลทางธรรมชาติ ในระยะยาว และทำให้ระบบนิเวศของชุมชนดีขึ้น

โครงการส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหารในครัวเรือน

๑. หลักการและเหตุผล

เศษอาหารในครัวเรือนเป็นปัญหาหลักที่ทำให้น้ำเน่าเสีย เนื่องจากประชาชนมีบ้านติดกับลำคลอง และทำการทิ้งเศษอาหารจากครัวเรือนลงคลอง ทำให้น้ำเน่าเสีย ส่งผลกระทบต่อผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางทะเลชายฝั่ง สัตว์น้ำตาย ผลผลิตลดลง บางรายขาดทุน และในพื้นที่ในตำบลมีร้านอาหารเกิดขึ้นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ขาดการจัดการกับอาหารที่เหลือทิ้ง ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ จึงต้องการส่งเสริมการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษอาหาร เพื่อให้ประชาชนมีจิตสำนึกการทิ้งขยะและของเสียลงคลอง ควรมีการจัดการที่ดีกับของเหลือใช้ และนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อลดปริมาณเศษอาหารที่ทิ้งลงในลำคลอง
- เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม
- เพื่อป้องกันน้ำในลำคลองเน่าเสีย

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลคลองโคน จำนวน ๕๐ ราย เกษตรกรตำบลบ้านปรก จำนวน ๕๐ ราย และเกษตรกรตำบลบางจะเกร็ง จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลา

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลบ้านปรก ตำบลคลองโคน และตำบลบางจะเกร็ง

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินการ

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ ผู้นำเกษตรกร
- อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านปรก จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- เทศบาลตำบลบางจะเกร็ง จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ลดปริมาณน้ำเน่าเสียในแม่น้ำลำคลอง
- เพิ่มทักษะและความรู้กับผู้ร่วมโครงการ
- เกษตรกรมีจิตสำนึกรักษา ระบบนิเวศ ระบบนิเวศไม่ถูกทำลาย
- เกษตรกรมีปุ๋ยอินทรีย์ใช้ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
- สัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติมีปริมาณเพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมการทำจูลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำ บำบัดน้ำเสีย

๑. หลักการและเหตุผล

น้ำเสียเป็นปัญหาสำคัญสำหรับผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งเลี้ยงในบ่อและทะเลชายฝั่ง ทำให้สัตว์น้ำตาย มีปริมาณผลผลิตลดลง ในบางพื้นที่มีการแพร่ระบาดของโรคในสัตว์น้ำ ทำให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก เนื่องจากในพื้นที่ตำบลคลองโคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นส่วนใหญ่ ถ้ามีหน่วยงานของรัฐส่งเสริมการทำจูลินทรีย์ชนิดก้อนและชนิดน้ำ เพื่อบำบัดน้ำเสียในบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและในพื้นที่ทะเลชายฝั่งให้อยู่ในสภาพที่ไม่เน่าเสียและบรรเทาผลกระทบต่อโรคในสัตว์น้ำ ปรับสภาพน้ำ จะส่งผลให้สัตว์น้ำเจริญเติบโตได้ดี มีปริมาณเพิ่มขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพื่อการดำรงชีพ

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อลดปัญหาน้ำเน่าเสียในบ่อเพาะเลี้ยง
- เพื่อลดการตายของสัตว์น้ำ
- เพื่อเพิ่มปริมาณของสัตว์น้ำ และเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตที่ดี

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลคลองโคน จำนวน ๕๐ ราย และตำบลบางจะเกร็ง จำนวน ๒๐ ราย

๔. ระยะเวลา

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลคลองโคน ตำบลบางจะเกร็ง

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการฯ แก่ ผู้นำเกษตรกร
- อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
- เทศบาลตำบลบางจะเกร็ง จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เพิ่มทักษะและความรู้กับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- ลดการตายของสัตว์น้ำ
- ลดปัญหาน้ำเน่าเสียและโรคของสัตว์น้ำ
- สัตว์น้ำมีอัตราการเจริญเติบโตที่ดี
- ผลผลิตสัตว์น้ำมีปริมาณมากขึ้น

โครงการวิสาหกิจชุมชน กิจกรรม พัฒนาคุณภาพการผลิต

๑. หลักการและเหตุผล

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นการรวมตัวกันของคนในชุมชนทำกิจกรรมหรือธุรกิจเพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตในท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นและส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น การจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มี พ.ร.บ. รองรับซึ่งประชาชนทั่วไปยังไม่มีความรู้เรื่องการจัดตั้ง การบริหารงานของคนในชุมชน มีกลุ่มวิสาหกิจหลายกลุ่มที่ประสบความสำเร็จสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สร้างอาชีพให้กับท้องถิ่น และมีหลายกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากขาดความรู้และทักษะ จึงต้องการเพิ่มทักษะและความรู้ให้กับคนในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางการทำธุรกิจของชุมชนต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน
- เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการจัดตั้ง การบริหารงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ
- เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลลาดใหญ่ ตำบลบ้านปรก ตำบลนางตะเคียน ตำบลบางชันแตก

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลลาดใหญ่ ตำบลบ้านปรก ตำบลนางตะเคียน ตำบลบางชันแตก

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ จำนวน ๑๘,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน ๑๘,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบางชันแตก ๑๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น
- เพิ่มทักษะและความรู้กับผู้ร่วมโครงการ
- เกษตรกรมีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบล

โครงการปรับโครงสร้างดิน กิจกรรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีการทำการเกษตรแบบปลอดภัย แต่พบปัญหาปุ๋ยอินทรีย์มีราคาแพง ดินเสื่อมโทรม ดังนั้นคนในตำบลจึงได้จัดทำโครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้กับเกษตรกรเพื่อใช้ในสวนของเกษตรกรเอง เพื่อเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร อีกทั้งทำให้สมาชิกเกิดความสามัคคีของคนในตำบล เป็นการประหยัดรายจ่ายเพิ่มรายได้

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมการลดใช้ปุ๋ยเคมี และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
- เพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกพืชปลอดภัยในชุมชน
- เพื่อคนในชุมชนมีสุขภาพดีเพราะบริโภคผักปลอดภัย

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลลาดใหญ่ เกษตรกรตำบลนางตะเคียน

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลลาดใหญ่ ตำบลนางตะเคียน

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- กำหนดสถานที่ และวันเวลาดำเนินการ
- จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลลาดใหญ่ ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลนางตะเคียน ๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกร จะลดการใช้ปุ๋ยเคมี
- เกษตรกรสุขภาพดีเพราะได้บริโภคผักปลอดภัย
- เพื่อเพิ่มผลผลิตมะพร้าวและสามารถผลิตพืชผักปลอดภัย ออกสู่ตลาดได้เพิ่มขึ้น

โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานในการผลิตพืชที่สำคัญ ซึ่งดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกควรมีอินทรีย์วัตถุ ประมาณ ๕ % โดยปริมาตร แต่พื้นที่การเกษตรของจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น มะพร้าว ส้มโอ ลิ้นจี่ พื้นที่เพาะปลูกกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่เป็นพื้นที่ดินเหนียว เป็นดินที่มีอินทรีย์วัตถุต่ำกว่า ๒ % โดยอินทรีย์วัตถุมีความสำคัญในการช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดิน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมีซึ่งต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในส่วนของปุ๋ยเคมีเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ ๒๓ และเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้เรื่องดิน และการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องประกอบกับแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสงคราม พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ (ฉบับทบทวน) กำหนดวิสัยทัศน์ : เมืองแห่งวิถีชีวิต ๓ น้ำ แหล่งอาหารทะเลและผลผลิตเกษตรปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ร่วมเป็นหนึ่งในประชาคมอาเซียน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สินค้าเกษตรและประมง

ดังนั้น เพื่อยกระดับความรู้ด้านดินและปุ๋ยให้แก่เกษตรกร และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถจัดการดินและใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้องจึงเห็นควรดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงครามกิจกรรมพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนในสวนส้มโอ ลิ้นจี่ และมะพร้าวในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตด้านปุ๋ยเคมีลง ร้อยละ ๓๐
๒. เพื่อส่งเสริมให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

๓. เป้าหมาย

- สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๓ ศูนย์ ๆ ละ ๒๐ ราย รวม ๖๐ ราย
- ๑. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางขันแตก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๒. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลคลองเขิน อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม
- ๓. ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลท้ายหาด อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางขันแตก
- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลคลองเขิน
- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลท้ายหาด

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๖๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาบรรจุภัณฑ์
๒. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดประชุมชี้แจงโครงการ ฯ แก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม/สำนักงานเกษตรอำเภอ ประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรทราบ และรับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ

๓. สำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือกเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายโดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ได้

๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการจัดอบรม

๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดขออนุมัติหลักการดำเนินงาน และจัดซื้อจัดจ้างวัสดุตามโครงการฯ

๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุนวัสดุโครงการ

๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตร ติดตามประเมินผลทุกเดือน

๘. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๑๙๖,๓๒๐ บาท (หนึ่งแสนเก้าหมื่นหกพันสามร้อยยี่สิบ บาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๖๐ ราย มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการดินและปุ๋ยในสวนของตนเองได้ และสามารถถ่ายทอดสู่เกษตรกรรายอื่นได้

๒. สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๖๐ ราย ลดต้นทุนด้านการใช้ปุ๋ยเคมีลง ร้อยละ ๓๐

๓. สมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน ๖๐ ราย มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕

โครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร กิจกรรม แปรรูปจากสัตว์น้ำ

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลคลองโคนและตำบลบางจะเกร็งเป็นพื้นที่ที่ติดทะเล สามารถเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและทำประมงชายฝั่ง ทำให้มีผลผลิตทางด้านสัตว์น้ำมีจำนวนมาก และประชากรในพื้นที่บางรายไม่ได้ประกอบอาชีพ บางรายออกไปทำงานต่างจังหวัด บางรายเป็นแม่บ้านอยู่บ้านเฉยๆไม่มีรายได้ จึงต้องการเพิ่มทักษะ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ ลดการว่างงาน และส่งเสริมคนในชุมชนกลับถิ่นฐานบ้านเกิด เพื่อลดปัญหาครอบครัวและการทอดทิ้งคนชราให้อยู่บ้านตามลำพัง นอกจากนี้การแปรรูปผลิตภัณฑ์เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มและการถนอมอาหารให้ได้นาน

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับคนว่างงาน
- เพื่อลดอัตราการว่างงาน
- เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน
- เพื่อส่งเสริมทักษะการแปรรูปอาหาร

๓. เป้าหมาย

- ประชาชนผู้สนใจ และว่างงาน ในท้องที่ตำบลคลองโคนจำนวน ๔๐ ราย และบางจะเกร็ง จำนวน ๔๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลคลองโคน และตำบลบางจะเกร็ง

๖. กิจกรรม

- อบรมถ่ายทอดความรู้
- สนับสนุนวัสดุ-อุปกรณ์

๗. วิธีการดำเนินงาน

- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ
- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฝึกปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน ๓๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบางจะเกร็ง ๓๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ลดการว่างงาน
- เพิ่มทักษะและความรู้กับผู้ร่วมโครงการ
- ประชาชนมีอาชีพหลักและอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
- ลดการทำงานต่างถิ่น

**โครงการส่งเสริมบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน
กิจกรรมส่งเสริมบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน**

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป็นเมืองที่มีแหล่งอาหารทะเล และผลผลิตการเกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางแม่น้ำลำคลอง มีฐานอาชีพที่เข้มแข็ง สามารถเพิ่มขีดในการแข่งขันสินค้าเกษตร ประมง และผลิตภัณฑ์เกษตร ที่มีประสิทธิภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับความต้องการของการตลาด และมีมาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้มีการจำหน่ายสินค้าให้ได้มากยิ่งขึ้น
- เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลคลองโคน เกษตรกรตำบลบางจะเกร็ง เกษตรกรตำบลบ้านปรก

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลคลองโคน ตำบลบางจะเกร็ง ตำบลบ้านปรก

๖. กิจกรรม

- ประชุมชี้แจงโครงการ
- อบรมถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร
- ติดตามและประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- กำหนดสถานที่ และวันเวลาดำเนินการ
- จัดดำเนินการตามงบประมาณที่สนับสนุน
- ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณ

- องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองโคน ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ๕๐,๐๐๐ บาท
- องค์กรบริหารส่วนตำบลบางจะเกร็ง ๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- มีรายได้จากการขายสินค้ามากขึ้น
- สินค้าวิสาหกิจชุมชนเป็นที่น่าสนใจของกลุ่มผู้ซื้อสินค้า

โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์วิสาหกิจชุมชน

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ต้องการให้ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม ด้านบริการและการท่องเที่ยว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนรวมตัวกันประกอบกิจการ โดยอาศัยทรัพยากร แรงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอยู่บนพื้นฐานการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ และสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

ปัจจุบันสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗๒ แห่ง จากข้อมูลการประเมินศักยภาพ พบว่า วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองและส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดสมุทรสงคราม และประเทศดีขึ้นต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการรวมกลุ่มที่มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้กับสมาชิก

๒. ส่งเสริม สนับสนุน ให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบรรจุภัณฑ์ การบริหารและการตลาด เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้

๓. เพื่อสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๖๐ ราย จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ ราย ในพื้นที่ ตำบลนางตะเคียน ตำบลลาดใหญ่ ตำบลบางชันแตก ตำบลคลองเงิน ตำบลบ้านปรก และตำบลท้ายหาด

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ตำบลนางตะเคียน ตำบลลาดใหญ่ ตำบลบางชันแตก ตำบลคลองเงิน ตำบลบ้านปรก และตำบลท้ายหาด

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๖๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาบรรจุภัณฑ์

๒. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม / สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์โครงการฯ

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ที่สามารถปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ได้

๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินการขออนุมัติโครงการฯ
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามชี้แจงโครงการแก่เจ้าหน้าที่
๕. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๖. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ๖ กลุ่ม จำนวน ๖๐ ราย จำนวน ๑ ครั้ง พร้อมสนับสนุนวัสดุตามโครงการ
๘. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๙. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๓๒๙,๒๕๐ บาท (สามแสนสองหมื่นเก้าพันสองร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้มากขึ้น
๒. รายได้ของสมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิ ตมะพร้าวสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยตำบลท้ายหาดเป็นตำบลที่มีสภาพดินเป็นดินเหนียว มีน้ำทะเลท่วมถึงการทำ การเกษตรของเกษตรกรจึงมีข้อจำกัด สามารถปลูกได้เฉพาะพืชทนเค็มเท่านั้นพืชที่เหมาะสมแก่การปลูกมากที่สุดได้แก่มะพร้าว ซึ่งเมื่อพิจารณาความเหมาะสมของชุดดินแล้วความเหมาะสมในการปลูกมะพร้าวอยู่ที่ระดับ S ๒ เท่านั้น ส่งผลให้ผลผลิตมะพร้าวของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลท้ายหาดมีขนาดเล็กไม่ได้มาตรฐานตามที่โรงงานรับซื้อ กอปรกับเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย จึงทำให้รายได้จากการจำหน่ายมะพร้าวผลสดอย่างเดีย วไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต ดังนั้น เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวในตำบลท้ายหาด จำนวน ๓๖ ครัวเรือน พื้นที่รวม ๘๖ ไร่จึงได้รวมตัวกันจัดตั้งแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาดเพื่อร่วมกันพัฒนากิจการผลิ ตมะพร้าวของชุมชน โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ๕ ด้านได้แก่ ๑.การลดต้นทุนการผลิต ๒.การเพิ่มประสิทธิ ภาพการผลิต ๓.การพัฒนาคุณภาพผลผลิต ๔.การบริหารจัดการ ๕. การจัดการด้านการตลาดซึ่งการดำเนินงานที่ผ่าน มา เกษตรกรยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในด้านการพัฒนาผลผลิตกลางน้ำ ได้แก่ การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า และการบริหารจัดการด้านการตลาด ซึ่งเป็นช่องทางในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตมะพร้าวได้ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนากิจการผลิ ตมะพร้าวสู่การเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อให้เกษตรกรที่มีพื้นที่การเกษตรน้อยสามารถสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพได้อย่างเพียงพอ และพัฒนาผลิตภัณฑ์มะพร้าวที่หลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างทางเลือกให้แก่เกษตรกร หากไม่เร่งดำเนินการมีแนวโน้มที่เกษตรกรจะละทิ้งอาชีพเกษตรและขายที่ดินทำกินเพื่อยังชีพ

๒. วัตถุประสงค์

๑. สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาดมีความรู้ด้านการแปรรูปมะพร้าวและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้
๒. สร้าง / พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ของแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาด
๓. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับมะพร้าว
๔. พัฒนาบรรจุภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่า

๓. เป้าหมาย

- สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาด ๓๖ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลท้ายหาด

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาดมีความรู้ด้านการแปรรูปมะพร้าว ร้อยละ ๘๐
๒. มีการสร้าง / พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ของแปลงใหญ่มะพร้าวตำบลท้ายหาดอย่างน้อย ๑ ผลิตภัณฑ์
๓. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับมะพร้าวอย่างน้อยร้อยละ ๕ พัฒนาบรรจุภัณฑ์มะพร้าวแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าอย่างน้อย ๑ รายการ

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์โครงการฯ
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
๓. สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการขออนุมัติโครงการฯ
๔. สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๕. สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๖. สำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. จำนวนสมาชิกแปลงใหญ่ตำบลท้ายหาดได้รับการถ่ายทอดความรู้มากขึ้น
๒. รายได้ของสมาชิกแปลงใหญ่ตำบลมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกลือทะเลสมุทรสงคราม

๑. หลักการและเหตุผล

จังหวัดสมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่การผลิตเกลือเป็นอันดับ ๓ ของประเทศ โดยมีครัวเรือนเกษตรกรชาวนาเกลือประมาณ ๑๖๐ ครัวเรือน พื้นที่การผลิตกว่า ๖,๐๐๐ ไร่ ตั้งอยู่ใน ๒ ตำบล คือ ตำบลบางแก้ว และตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม สถานการณ์ปัจจุบันเกษตรกรนาเกลือจังหวัดสมุทรสงครามยังใช้ ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ได้สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษในการผลิต ยังไม่มีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต ผลผลิตเกลือที่ได้ส่วนใหญ่จะเป็นเกลือกลาง เกลือขาวน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งราคาเกลือในท้องตลาดยังมีความผันผวน ไม่คงที่ ประกอบกับกระบวนการผลิตนั้นต้องมีความละเอียดในขั้นตอนการกลิ้งบดอัดก้อนเกลือ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาต่อรอบการผลิตหลายวัน ระหว่างการผลิตถ้ามีฝนตกลงมารบกวนเวลาในการผลิตก็จะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ผลผลิตที่ได้ก็จะไม่มีคุณภาพ ขายไม่ได้ราคา โดยในรอบการผลิตเกลือเกษตรกรนาเกลือสมุทรสงครามจะผลิตเกลือได้เพียง ๓-๔ รอบ/ปี ซึ่งเกลือสมุทรเป็นสินค้าที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยที่จะเพิ่มมูลค่าใช้ในการบริโภค และอุตสาหกรรมต่างๆภายในประเทศให้มีความยั่งยืนและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆได้

ดังนั้น ผู้ผลิตเกลือทะเลจึงต้องผลิตเกลือให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานการรับรองคุณภาพ การพัฒนาการทำนาเกลือแบบดั้งเดิมมาดัดแปลงไปสู่วัตถุประสงค์ การทำนาเกลือแบบมีนวัตกรรม คือการปูผ้าใบ เพื่อให้เกลือขาว สะอาด เพิ่มปริมาณ มีคุณภาพ ลดต้นทุน รวมค่านึงถึงสิ่งแวดล้อม

ความเร่งด่วน : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกลือให้ได้คุณภาพดี เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตเกลือทะเลคุณภาพ เพิ่มปริมาณ ลดต้นทุน ตรงความต้องการของตลาด
๒. เพื่อยกระดับการผลิตเกลือทะเลให้ได้มาตรฐาน
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรนาเกลือจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลบางแก้ว และตำบลลาดใหญ่

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรม สามารถนำความรู้จากการอบรมและประสบการณ์จากการศึกษาดูงานจากเกษตรกรต้นแบบ ที่ได้รับมาปรับใช้ในการผลิตเกลือในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ที่รับให้กับเกษตรกรทั่วไปที่สนใจได้ต่อไป

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์โครงการฯ
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

๓. สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการขออนุมัติโครงการฯ
๔. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามชี้แจงโครงการแก่เจ้าหน้าที่
๕. สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๖. สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการอบรมเกษตรกรและศึกษาดูงานแปลงเกษตรกรต้นแบบ รวม จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน
๘. คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบจำนวน ๕ ราย พร้อมสนับสนุนวัสดุโครงการ
๙. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามประเมินผล ทุกเดือน
๑๐. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ สรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน ๙๘๗,๒๐๐บาท (เก้าแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้ผลิตเกลือทะเลผลิตเกลือที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการรับรองคุณภาพ
๒. ผู้ผลิตเกลือทะเลมีพัฒนาการทำนาเกลือแบบดั้งเดิมนาดิน ไปสู่การทำนาแบบมินิวัตกรรม เพื่อให้เกลือขาวสะอาด
๓. ผู้ผลิตเกลือทะเลสามารถเพิ่มปริมาณผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเกลือมีคุณภาพ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอเมืองสมุทรสงคราม

๑. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ต้องการให้ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม ด้านบริการและการท่องเที่ยว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนรวมตัวกันประกอบกิจการ โดยอาศัยทรัพยากร แรงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอยู่บนพื้นฐานการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ และสามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

ปัจจุบันสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม ได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗๑ แห่ง จากข้อมูลการประเมินศักยภาพ พบว่าวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองและส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดสมุทรสงคราม และประเทศดีขึ้นต่อไป จึงเห็นควรจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเจ้าหน้าที่ได้นำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาดูงานจากกลุ่ม/องค์กรต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จแล้ว มาปรับใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มและการพัฒนาสินค้าให้มีมาตรฐาน เพื่อที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีสินค้าที่ได้มาตรฐาน และสามารถพัฒนาวิสาหกิจเป็นที่ให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไป และสามารถพัฒนาต่อยอดกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวได้

๒. วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุน ให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการรวมกลุ่มที่มีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้กับสมาชิก
๒. ส่งเสริมและสนับสนุน ให้สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบรรจุภัณฑ์ การบริหารและการตลาด เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้
๓. เพื่อสร้างการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้

๓. เป้าหมาย

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเจ้าหน้าที่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จำนวน ๙๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่เมืองสมุทรสงคราม

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้มากขึ้น
๒. รายได้ของสมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถนำการบริหารจัดการกลุ่มมาพัฒนาและต่อยอดได้

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอประชาสัมพันธ์โครงการฯ
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอรับสมัครและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
๓. สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการขออนุมัติโครงการฯ
๔. สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำหลักสูตร และวางแผนการอบรม
๕. สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดศึกษาดูงาน
๕. สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินจัดซื้อจัดจ้างวัสดุโครงการ
๖. สำนักงานเกษตรอำเภอสรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๕๑๕,๐๕๐ บาท (ห้าแสนหนึ่งหมื่นห้าพันห้าสิบบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๙๐ ราย ได้รับความรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าให้ได้มาตรฐาน ทั้งด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ และด้านการตลาด
๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและเจ้าหน้าที่ สามารถนำความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการ การเพิ่มมูลค่า และการตลาด มาพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

โครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อลดต้นทุนการผลิตมะพร้าว

๑. หลักการและเหตุผล

ตำบลนางตะเคียนเป็นตำบลที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยมีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๖,๕๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๒ ของพื้นที่ทั้งหมด มีพืชเศรษฐกิจหลัก ๓ ชนิด ได้แก่ มะพร้าวตาล มะพร้าวผลแก่ และมะพร้าวอ่อน ตามลำดับ ปัญหาหลักของเกษตรกรในพื้นที่ คือ การระบาดของแมลงและศัตรูศัตรูมะพร้าว ทำให้ผลผลิตมะพร้าวเสียหายเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกษตรกรขาดรายได้ ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ทำให้ต้องนำเข้ามะพร้าวจากต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งเป็นการนำศัตรูพืชเข้ามาระบาดในพื้นที่ด้วย เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุจึงไม่ได้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชต้นมะพร้าว รวมถึงขาดการสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆในการทำการเกษตร

จากปัญหาดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อสร้างความตระหนักและให้ความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวแก่เกษตรกรในพื้นที่ ปลอดภัย เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง มีการผลิตสารชีวภัณฑ์ไว้ป้องกันกำจัดศัตรูพืชตามแนวทางเกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์ เพื่อลดการใช้สารเคมีในการจัดการศัตรูพืชและไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมแล้ว มีการติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในพื้นที่อย่างยั่งยืน และยังสร้างความปลอดภัยต่อสุขภาพของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลแหลมประดู่ ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความพร้อมในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น มีสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานส่งถึงมือผู้บริโภค เป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างเต็มศักยภาพและยั่งยืน

ความเร่งด่วน : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวให้ได้คุณภาพดีให้ตรงตามความต้องการของตลาดและเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดมะพร้าว

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภัณฑ์ สามารถนำไปใช้ควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว/เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตมะพร้าวในพื้นที่ตนเองได้
๒. เพื่อลดการระบาดของศัตรูพืชในพื้นที่
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรตำบลนางตะเคียน จำนวน ๕๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลนางตะเคียน

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรกรตำบลนางตะเคียน จำนวน ๕๐ ราย มีความรู้ทักษะในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ สามารถนำไปใช้ในป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่ตนเองได้ รวมทั้งสามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. ประชุมกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย เพื่อชี้แจง วางแผนการดำเนินงาน และทำความเข้าใจการดำเนินงานร่วมกัน
๒. จัดอบรมและถ่ายทอดความรู้เรื่องการสารเคมีทางการเกษตร/การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืชแก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย
๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง
๔. ติดตามและประเมินผลการลดการใช้สารเคมี การผลิตพืชปลอดภัย และการใช้สารชีวภัณฑ์
๕. สรุปผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๔๗,๑๐๐ บาท (สี่หมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อควบคุมการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชอย่างยั่งยืน
๒. เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ทำให้ลดต้นทุนในการผลิตและมีความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีขึ้น

โครงการผลิตถ่านชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันอำเภอเมืองสมุทรสงครามมีพื้นที่การปลูกส้มโอขาวใหญ่ จำนวน ๒๐๔ ไร่ ๘๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลบางขันแตก จำนวน ๑๕๗ ไร่ ๘๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลคลองเงิน จำนวน ๓ ไร่ ๒ ครัวเรือน และตำบลท้ายหาด, ตำบลบ้านปรก จำนวน ๒ ไร่ ๒ ครัวเรือน ตามลำดับลักษณะผลค่อนข้างใหญ่ ทรงผลกลมสูงไม่มีจุดเด่นชัด ท้ายเรียบเมื่อแก่จัดจะมีก้นบุมเล็กน้อย ผิวเรียบสีเขียวอมเหลือง ต่อม น้ำมันใหญ่ เปลือกหนา เปลือกด้านในสีขาว เนื้อกึ่งมีขนาดใหญ่ สีขาวอมเหลืองเบียดกันแน่น ผลหนึ่งมีประมาณ ๑๒-๑๔ กลีบ แยกออกจากกันได้ง่ายแกะร่อนไม่ติดเปลือก มีเมล็ดเล็ก ส่วนใหญ่เมล็ดลีบ(ไม่มีเมล็ด) รสชาติ รสหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อยรสเข้มข้น(รสจัด) มีน้ำมากแต่ไม่ฉ่ำ การปลูกเป็นแบบร่องสวนต้องคอยดูแลแปลงปลูกให้มีสภาพโล่งเตียนอยู่ตลอดเวลา ดูแลตัดแต่งกิ่งต้นส้มโอเพื่อลดการระบาดของโรคและแมลงเพื่อคุมทรงพุ่มและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการออกดอกติดผล ในทุกๆปี นอกจากนี้ ต้นส้มโอที่ติดลูกมากเกินไป ทำให้ความสมบูรณ์ของต้นไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงผลส้มโอทั้งหมดได้ จึงต้องตัดผลทิ้งบ้างเพื่อให้เหลืออยู่พอดีกับขนาดและความสมบูรณ์ของต้นส้มโอดังนั้นในแต่ละปีจะเกิดเศษวัสดุเหลือใช้จากสวนส้มโอ

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงครามได้ตระหนักถึงความสำคัญในการร่วมมือกันบริหารจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอ และทางเลือกในการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอเป็นการผลิตถ่านชีวภาพ ซึ่งถ่านชีวภาพมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการปรับปรุงดินหลายอย่าง รุพูนที่ผิวถ่าน ทำให้ถ่านชีวภาพสามารถเก็บกักน้ำและธาตุอาหาร เพื่อเป็นวัสดุปรับปรุงบำรุงดินลดต้นทุนทางการเกษตร และยังสามารถนำมาผลิตเป็นถ่านดูดกลิ่นไว้ใช้ประโยชน์ในครัวเรือนได้ เป็นการนำเศษวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอสร้างอาชีพและรายได้เสริม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอในตำบลบางขันแตก มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ และการนำวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอมาผลิตถ่านชีวภาพ

๒. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอ

๓. เป้าหมาย

- เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอตำบลบางขันแตก จำนวน ๓๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

- ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๕. พื้นที่ดำเนินการ

- พื้นที่ตำบลบางขันแตก

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

๑. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอมาผลิตถ่านชีวภาพ

๒. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ สามารถนำความรู้มาเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอได้

๗. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต ด้านการบริหารจัดการ และการนำวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอมาผลิตถ่านชีวภาพ
 - ๑.๑ ประชุมชี้แจงและประชาสัมพันธ์โครงการ
 - ๑.๒ รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๒. ฝึกอบรม/ถ่ายทอดความรู้การผลิต ด้านการบริหารจัดการ และการนำวัสดุเหลือใช้ในสวนส้มโอมาผลิตถ่านชีวภาพ
๓. ศึกษาดูงาน
๔. สนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์/ปัจจัยการผลิตถ่านชีวภาพ.

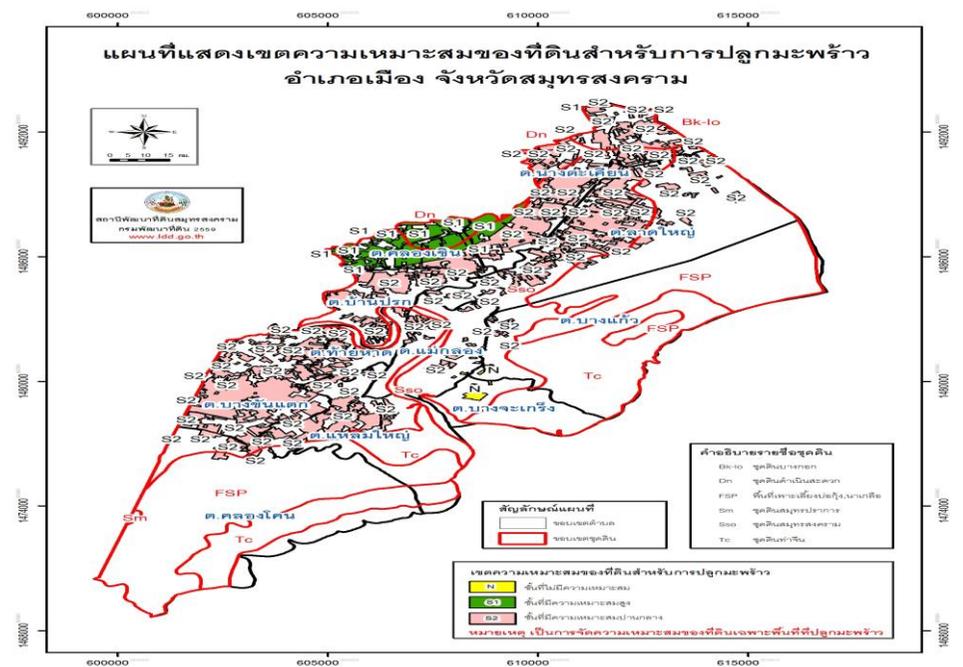
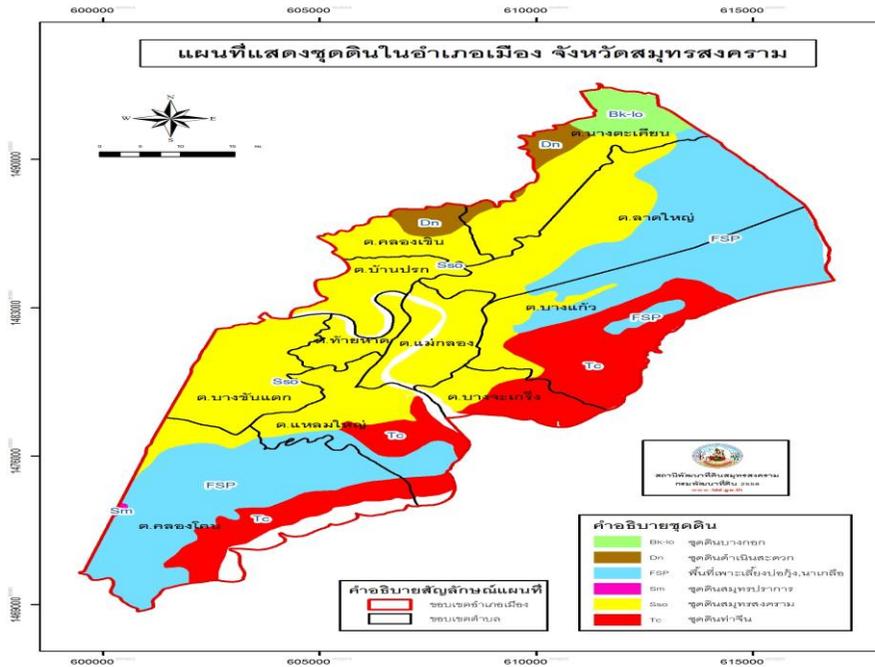
๘. งบประมาณ

งบประมาณจากจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจำนวนเงิน ๑๐๘,๓๐๐ บาท (หนึ่งแสนแปดพันสามร้อยบาทถ้วน)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอของตำบลบางขันแตก สามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการอบรมและศึกษาดูงานจากกลุ่ม/องค์กรต่างๆ มาใช้ในสวนของตนเอง และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจได้

แผนที่ AGRI MAP

เป้าหมายการพัฒนา

- ลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
 - ลดต้นทุนจาก ๔,๗๕๐ บาท/ไร่ เป็น ๔,๕๑๒ บาท/ไร่
- เพิ่มผลผลิตร้อยละ ๕
 - เพิ่มผลผลิตจาก ๑,๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เป็น ๑,๕๗๕ กิโลกรัม/ไร่
- เพิ่มมูลค่าผลผลิต
 - ๓.๑ พัฒนาคุณภาพผลผลิตได้มาตรฐาน GAP จำนวน ๕๑ ราย

กิจกรรมเพื่อบรรลุเป้าหมาย

- ลดต้นทุนการผลิต
 - ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
 - ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี
 - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง
 - ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี
 - ลดแรงงานจ้างโดยใช้แรงงานในครัวเรือน
- เพิ่มผลผลิต
 - ใช้ปุ๋ยถูกต้องตามสูตร ตามอัตรา และตามระยะเวลา
 - ลอกเลนปีละ ๑ ครั้ง
 - การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปรับปรุงบำรุงดิน
 - ป้องกันและกำจัดกระรอกสวนที่ทำลายผลผลิต
- การพัฒนาผลผลิต
 - ส่งเสริมการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี และต้นเตี้ย

๔. เพิ่มมูลค่าผลผลิต

- ๔.๑ ผลผลิตและแปรรูปได้ตามมาตรฐาน GAP
 - ๔.๒ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต เช่น น้ำตาลมะพร้าว น้ำมันมะพร้าวสกัด
- ## ๕. การบริหารจัดการ
- ๕.๑ รวมกลุ่มสมาชิกเพื่อวางแผน และบริหารจัดการการผลิต / บังคับการผลิต/การตลาด
 - ๕.๒ วางแผนการผลิตและการเก็บเกี่ยวตามปฏิทินการปลูกพืช
 - ๕.๓ วางแผนการซื้อปัจจัยการผลิตร่วมกัน
 - ๕.๔ มีแหล่งรวบรวมผลผลิต
 - ๕.๕ มีการคัดเกรดผลผลิต

๖. ตลาด

- ๖.๑ มีช่องทางจำหน่ายเพิ่มขึ้น
- ๖.๒ มีตลาดรับซื้อในท้องถิ่น

แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ -๒๕๗๐

ชนิดพืช มะพร้าว

(เป้าหมายการพัฒนา) ระยะเวลา ๕ ปี

๑. ลดต้นทุนการผลิต
 - ๑.๑ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์
๒. เพิ่มผลผลิต
 - ๑.๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปรับปรุงบำรุงดิน
๓. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
๔. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร
๕. ส่งเสริมอาชีพเสริมแก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้
๖. ส่งเสริมการนำผลผลิตมาแปรรูปเพิ่มมูลค่า

(กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน)

- กลยุทธ์ ๑ ส่งเสริมการปลูกมะพร้าวสายพันธุ์ดี
- กลยุทธ์ ๒ ส่งเสริมการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
- กลยุทธ์ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร โดยใช้กระบวนการรวมกลุ่ม
- กลยุทธ์ ๔ ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

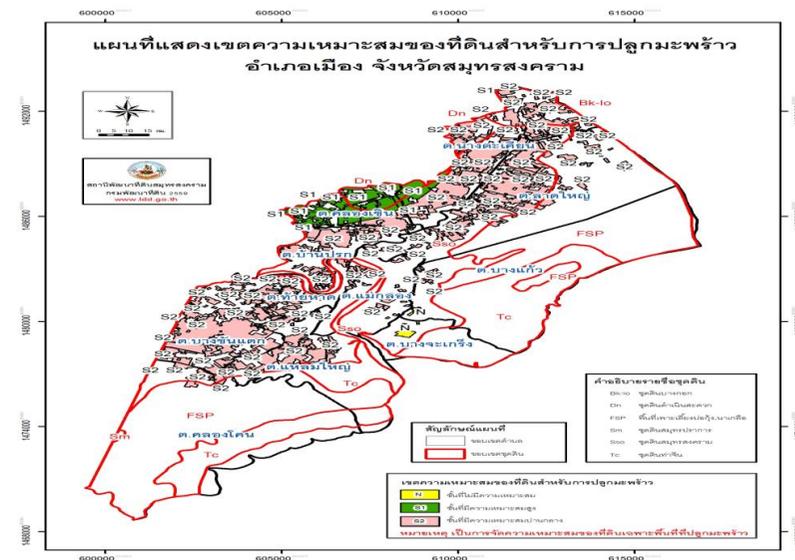
วิธีการดำเนินงาน

ให้ความรู้/อบรม/สาธิต/ฝึกปฏิบัติ/นำไปใช้

กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงาน

๑. คณะกรรมการศูนย์ฯ
๒. อาสาสมัครเกษตร
๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน, กลุ่มแม่บ้าน
๔. กลุ่มยุวเกษตรกร
๕. เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว
๖. กลุ่มเกษตรกรผู้นำ

แผนพัฒนาการเกษตรอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ชนิดพืช ส้มโอขาวใหญ่

(เป้าหมายการพัฒนา)

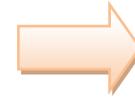
ระยะเวลา ๕ ปี

๑. ลดต้นทุนจาก ๑๓,๘๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๑๑,๘๐๐ บาท/ไร่
๒. เพิ่มผลผลิตจาก ๑,๓๐๐ ผล./ไร่ เป็น ๑,๕๐๐ ผล./ไร่
๓. พัฒนาคุณภาพผลผลิตได้มาตรฐาน GAP จำนวน ๒๗ ราย
๔. พัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอให้เป็น Smart Farmer จำนวน ๒๐% ของเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอทั้งหมด

(กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน)

๑. ลดต้นทุนการผลิต
๒. เพิ่มผลผลิต
๓. เพิ่มมูลค่าผลผลิต
๔. พัฒนาเกษตรกร

(กลุ่มเป้าหมายการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๘)

- กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโออำเภอเมืองสมุทรสงคราม จำนวน ๘๗ ราย ๒๐๔ ไร่

(พื้นที่ดำเนินการ ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐) อำเภอเมืองสมุทรสงคราม

